

2000 MARELE JUBILEU AL NAȘTERII DOMNULUI
JUBILEUL NAȘTERII LUI MIHAI EMINESCU 150

credință
iubire
speranță

PUNCTE CARDINALE

ANUL X
Nr. 11/119
Noiembrie 2000
20 pag. - 6000 lei

PERIODIC INDEPENDENT DE ORIENTARE NAȚIONAL-CREȘTINA

Circulație în afara României: AUSTRIA, GERMANIA, FRANȚA, ELVEȚIA, DANEMARCA, SUEDIA, SPANIA, CANADA, STATELE UNITE, AUSTRALIA

Un ochi rîde, altul plînge... sau Ilariopolisul (pre)electoral

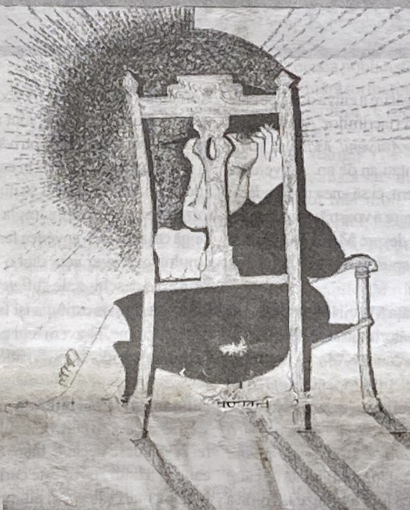
Ce ne-a adus nouă, românilor, democrația postcomunistă (iată, se fac 11 ani), pe lîngă resemnata libertate a palavrei mioritice, este *circul electoral* cel de la patru ani o dată, de un pitoresc inepuizabil, în care abjecția a devenit bonomă, iar prostia – sfătos-pilduitoare. Viața, pînă la urmă, bate nu numai filmul, ci și teatrul (lui Caragiale), pe fondul unei mitocănii mereu mai păstoase (am fi vrut noi ca așa-zisul *Plai cu boi* să fie doar *Plai cu bou*, cum propunea cineva să se numească mai exact "Revista lu' Dinescu"!). Avantajul, desigur, a fost și rămîne de partea tovarășului Iliescu ("Dintre noi, cu noi, pentru noi")...

Dacă nu ne-ar veni în minte cu atîta evidență precedentele antecomuniste de aproape o sută de ani, mai că ne-am ispiti să dăm vina, cum fac oamenii deștepți, pe vîrsta fragedă a noii noastre democrații: în fond, chiar fără să punem la socoteală retardul din naștere (citește: "emanație"), 11 ani înseamnă abia trecerea ("tranziția") de la copilărie spre pubertate... Ne e teamă însă că la noi e totuși vorba de o formă mai veche de "posesie" națională ("a te face frate cu dracu' pînă treci puntea") și că acest soi de demoni nu ies decît cu post și rugăciune, iar nicidecum cu sloganul și cu urna...

La bîlciul nostru electoral se dau în stambă circusiști de tot soiul: clowni (ca Vadim Tudor, zis și "Măscăriciul național"), iluzioniști (ca Ion Iliescu, care și-a împins scamatoria pînă la a avea pe liste susținători născuți la... 1766!), acrobați (ca Petre Roman, care cade mereu în picioare), declamatori sublimi (ca Teodor Afeliciei, pe care însă-l gîtuie, cînd îi e lumea mai dragă, pudoarea lui de meleșcan), dresori versați (ca Virgil Măgureanu, îmblînzitor de "lei" naționaliști de dincoace și de dincolo de Prut), ca să nu mai vorbim de puzderia de lighioane hrănite de-a lungul vremii prin culise, mai ales din clasa bovinelor ("prietenii știu de ce"): văcari, văcăroi, mînzați, bivolari, joițici ș.a.m.d.

Panaramă în regulă, la care s-a aciuat, pentru datul în stambă, și tiribomba pro(tevistă), unde din șapte candidați nu scoți un președinte, iar dacă venea și al optulea, ieșea cel mult o cucuvea ("pentru liniștea noastră")!

Cît despre publicul votant, alcătuit 90% din ortodocși declarați și 70% din pensionari, șomeri și handicapați (care cască gura la comédii, cu ciudă și tupeu, pe banii unei minorități active în curs de emigrare), acesta vibrează la fiecare gag neocomunist mai abitir ca la cozile de odinioară (*Mais où sont les neiges d'antan?*), înjurîndu-l birjărește pe "țapul" (ispășitor) de la Cotroceni (după care nu se mai sinchisesc să plîngă nici măcar o Ana Blandiana sau o Roxana Iordache)...

CIRC FĂRĂ PÎINE

Pare-se că românul – născut poet, iar nu cetățean (știa pidosnicul de Platon de ce-i dădea pe poeți afară din cetate!) – nu poate ieși din alternativa *circ* sau *dictatură*. Deși, dacă n-ar fi tanti Evropa cu ochii pe noi, mi-e că harisma mojicească a lui Ion Ilici ne-ar rezolva cel puțin pentru un deceniu, făcînd un circ dictatorial de tot rîsu'-plînsu' și împlinind în mileniul trei "idealurile nobile ale socialismului" neîmplinite în mileniul doi... Deocamdată însă – o știe și dînsul – nu prea-i loc decît de o circărie națională pentru următorii patru ani (ce-i în mînă nu-i minciună!), ceea ce nici nu implică prea multă încordare de mușchi, căci puterea anterioară a pierdut pe mîna ei (stricînd cu obidă în patru ani ceea ce n-a putut îndrepta în 200 de zile). Prin ce scamatorie tovărășească vor face Iliescu și P.D.S.R.-ul din rahat bici, așa cum au promis de la Vanghelie încoace, aceasta rămîne de văzut, cu sufletul la gură, între două hohote de rîs mîrlănesc...

S-ar putea obiecta că, în fond și la urna urnelor, formula "Pîine și circ" nu s-a inventat pe malurile Dîmboviței (chiar dacă reprezintă ultima noastră rămășiță de latinitate mărturisitoare). Asta așa este, iar o dovadă în plus o constituie însuși faptul că noi avem mai degrabă "circ" decît "pîine": iată nota noastră specifică atît în raport cu general-umanul, cît și cu plebea strămoșească de la Rîm! Iar dacă ne menținem cu cerbicie pe linia descendentă pe care o urmăm de vreo zece ani încoace, atunci s-ar putea ca în curînd să ne pască formula "Circ și mămăligă" (sau "mămăliguță", mai duios vorbind) – ceea ce ar constitui triumful absolut și de vremuri sfidător al originalității noastre creatoare. Cine s-ar mai teme de civilizația mămăligii (strămoșească și ea) după două mii de ani de îndărătnică dăinuire? Sau chiar și de lipsa mămăligii înseși, într-o țară care mai suspină și astăzi după soioasa "epocă de aur", ca jidovii după ceapa Egiptului?!

După *prostie* și *ticăloșie* (vîrtos consolidate pe maidanul democrației postcomuniste), *sărăcia* – lucie, se-nțelege – tinde să devină, în pragul noului mileniu, a treia calitate majoră a poporului român (la care e tot mai limpede că n-or să ne mai bată nici măcar bulgarii). Important este trandafirul: adică să nu ne abatem nici morți de la linia pedeserismului triumfător la sate și orașe, să ne păstrăm legitima noastră mîndrie de țoape, să le arătăm noi cine-i domnul și stăpînul atît burjuilor dinăuntru cît și burjuilor din afară! Vorba aceea: "circ" avem, "pîine" ce ne mai trebuie? Iar după noi, potopul!

Vasile A. MARIAN

(desene de regretatul Florin PUCĂ)

Un ochi rîde, altul plînge... sau Ilariopolisul (pre)electoral

Î. P. S. Bartolomeu Valeriu Anania

Europa, nu Sodoma!

Iubiți credincioși,

Acum trei zile, pe postul național de televiziune a apărut o știre în legătură cu hramul Mânăstirii Nicula, informându-i pe telespectatori că în această zonă, din cauza secetei, au secat izvoarele de apă și că se fac eforturi pentru ca hramul să nu fie «compromis». În afară de nota ușor diversionistă a acestei știri, aș vrea să informez pe toată lumea că aici, în zona Niculei, apa potabilă este o raritate, că izvoarele sunt foarte sărace și că uneori seacă de tot, dar că aici, în Mânăstirea Nicula, nu a secat niciodată izvorul lacrimilor. N-ați venit aici să beți apă; ați venit aici să vă întâlniți cu Maica Domnului, care acum trei sute de ani a plâns cu lacrimi adevărate, vădindu-și ipostaza de icoană făcătoare de minuni. Iar noi, cei care suntem aproape de mânăstire sau viețuim în ea, știm că nu numai la hram, ci în tot timpul anului creștinii vin din depărtări și toți, aproape fără excepție, varsă lacrimi în fața icoanei Sfintei Fecioare, îmbrățișând-o ca pe-o mamă scumpă. Ei vin cu lacrimile lor de-acasă, lacrimi de durere, lacrimi de jale, lacrimi de căință, și se întâlnesc aici cu lacrimi de bucurie; pentru că întâlnirea cu Maica Domnului, cu icoana ei, este o regăsire a cuiva drag, pe care nu l-ai văzut de multă vreme, o întâlnire care-ți provoacă bucuria lacrimilor. Acestea sunt aici, la Nicula, și sunt din belșug. Așa cum ați cântat și astăzi: *«Am venit, Măicuță, să ne mai vedem,/ Să-ți spunem necazul care-l mai avem»*, așa cântați an de an. Ați venit la Maica Domnului ca la cineva din familie; nu să «te» mai vedem, ci să «ne» mai vedem; noi să te vedem pe tine și tu să ne vezi pe noi. Este marea întâlnire a voastră, a tuturor, cu Maica lui Dumnezeu. De șapte ani vă vorbesc din acest altar despre Maica Domnului. Poate că mă repet. Nu aceasta are importanță. Important este ca spusele mele să vă meargă la inimă, să vă lumineze mintea și să vă întărească în credință.

Aș vrea să mă opresc astăzi asupra a două momente din viața Maicii Domnului. Am să încep cu ultimul, și anume cu Adormirea ei, pe care o sărbătorim astăzi. Iubiții mei, există o icoană veche, foarte frumoasă, din vremea lui Brâncoveanu, a Adormirii Maicii Domnului, în care unul dintre Apostoli stă lângă trupul neînsuflețit al Maicii Sfinte și, cu mâna la obraz, se uită îndelung, cu o uitătură care nu exprimă nici o durere, nici disperare, ci doar mirare, uimire; parc-ar spune: *«Iată, ființa aceasta a murit, iar noi urmează să o îngropăm. Cum este cu putință să putrezească și să fie mâncată de viermi o ființă atât de curată de-a lungul vieții ei?'»*. Știm că Maica Domnului a fost înmormântată de către Sfinții Apostoli, în afară de unul care a lipsit, Toma. Din vrerea lui Dumnezeu, Toma a venit cu trei zile mai târziu, dar a vrut și el să o vadă o dată la chip; a cerut să i se deschidă mormântul; Apostolii ceilalți au dat lespedea la o parte și au văzut cu uimire că mormântul era gol. Atunci au priceput că Fiul ei, pe aripi de îngeri, o ridicase la cer, tocmai pentru ca trupul ei, care-L purtase în pântece pe Fiul lui Dumnezeu, să nu fie dat putreziciunii. Și astfel, prin transfigurare, trupul Maicii Domnului a fost mutat la cer, păstrându-și puritatea până la sfârșit; o curăție atât pe pământ, cât și dincolo, în Împărăția lui Dumnezeu. De aceea, Maica Domnului este și o icoană prin excelență a curăției omenești. Nu a fost o altă femeie pe lume pe care Dumnezeu să o cheme la misiunea la care a chemat-o pe ea, și-n lumea aceasta n-a fost o ființă mai curată ca Maica Domnului. Așadar, iubiții mei, atunci când vărsați o lacrimă de bucurie, o vărsați și la icoana curăției desăvârșite a omului.

Al doilea moment s-a petrecut la începutul propovăduirii Domnului. Fiul ei împlinise vârsta de treizeci de ani. Își alesese Apostolii; și iată că acolo, în Galileea, înainte ca El să fi făcut vreo minune și să demonstreze că este Fiul lui Dumnezeu, au fost invitați la o nuntă în satul Cana, un sat de pescari sărăcăcioși de pe malul lacului. La nuntă a mers și Domnul Iisus împreună cu Maica Sa și ucenicii Săi. V-o amintiți, ați auzit-o de mai multe ori din Sf. Evanghelii. La un moment dat, în timpul ospățului de nuntă, Sfânta Fecioară Maria a băgat de seamă că se isprăvise vinul. Atunci și-a îndreptat privirea către Fiul ei și a spus: «Nu mai au vin». La care El a răspuns: «Ceasul Meu încă n-a venit». Ce înseamnă aceasta? Maica Lui Îi cerea să facă o minune pentru acești oameni și să le dea vin la masă, pentru ca să-și poată isprăvi ospățul. Dar El nu atunci plănuise să facă întâia minune, ci mai târziu, cândva. Maica Domnului i s-a uitat în ochi, fără cuvinte, și le-a poruncit celor care slujeau la masă să se apropie și le-a spus doar atât: «Faceți tot ceea ce vă va spune El». Și El le-a spus să toarne apă în vase mari; ei au turnat; El a binecuvântat apa, iar aceasta s-a prefăcut în vin, iar vinul a fost pus pe mesele nuntașilor pentru ca ei să-și ducă ospățul la capăt.

Nu întâmplător cea dintâi minune a Domnului a fost făcută la o nuntă și nu întâmplător a fost făcută la rugămintea Maicii Sale. Să privim mai adânc. S-ar părea că această minune are o rațiune de ordin economic: nu mai aveau vin la masă. Dar nu aceasta este important. Importantă era **demnitatea familiei** care făcea nunta și care-i poftise și pe alții la ospăț. Știți cum este la țară, și mai cu seamă în comunitățile mici: începe lumea să se sușotească, să-și dea coate, să se vorbească: «Ați văzut, ne-au chemat la nuntă și n-au ce să pună pe masă»... De aci, rușinea mirilor, a nașilor, a părinților, a întregii familii. Maica Domnului s-a gândit mai întâi la **demnitatea omului**: aceasta trebuia salvată. Acesta este tâlcul adevărat al acestei minuni. Și aș mai adăuga: prin prezența Sa la această nuntă, Mântuitorul Hristos a binecuvântat Taina Căsătoriei, însoțirea care întemeiază o familie, care face copii pe care-i dă societății și prin care societatea crește. Taina Nunții, e bine să știți, este singura Taină pe care nu a instituit-o Domnul Hristos, ci Însuși Dumnezeu Tatăl, odată cu primii oameni. Ne spune Sf. Scriptură: *«Și Dumnezeu l-a făcut pe om, bărbat și femeie i-a făcut»*. Și după ce i-a creat, i-a binecuvântat și le-a spus: *«Creșteți și vă înmulțiți, și umpleți pământul și-l stăpâniți»*. Așadar, binecuvântarea nunții și, prin aceasta, binecuvântarea familiei.

De ce vă spun toate acestea? Nu întâmplător și nu fără legătură cu vremurile pe care le trăim noi astăzi. V-am spus că Maica Domnului este icoana curăției desăvârșite, sufletești și trupești. Nu suntem noi oare, ca popor român, iubitori de puritate? Oare nu iubim noi cerul senin, cu stelele lui limpezi? Nu iubim noi codrul acesta verde și frumos? Nu iubim noi să fie casele noastre curate și văruite, să nu miroasă urât, să îmbie la odihnă? Nu cultivăm noi verdeață și flori? Nu tot românul are grijă de ograda lui, de curtea lui, de vitele lui, de grajdul lui? Ne întrebăm: De ce această ofensivă de poluare a spiritului în țara noastră, România? Există mișcări ecologiste, care luptă împotriva poluării apelor, pădurilor, solului și aerului. Unde sunt mișcările ecologiste împotriva poluării spiritului? N-am văzut, n-am auzit. Dimpotrivă, presa, ziarele, revistele, canalele de televiziune se întrec în a arunca cu gunoaie prin casele și sufletele noastre. Aproape nu e post pe care să nu-l deschizi întâmplător și să nu vezi violență, sânge, bătaie, desfrâu, perversiune și toate mizeriile care se pot întâmpla într-o lume păcătoasă. Aș întreba: dacă ar trece cineva pe lângă casa cuiva și ar vedea fereastra deschisă și ar arunca cu gunoaie și cu balegă în casa omului, oare n-ar veni nici o lege să-l împiedice și să-l pedepsească? Iată însă că prin ferestrele deschise ale sufletelor noastre se aruncă cu tot felul de mizerii, de necurății. Pornografia și prostituția își fac reclamă în paginile ziarelor de mare tiraj și pe posturile de televiziune. N-avem legi pentru acestea..., pentru că avem alte griji și alte probleme! Libertatea! Libertatea rău înțeleasă și prost folosită! Nu este un păcat mai mare decât să folosești prost acest mare dar pe care ți l-a dat Dumnezeu, libertatea. **Democrația este eminamente libertate, dar nu anarhie și dezmăț.** Există o cenzură a bunului simț și e greu să suportăm cum obrazul bunului simț al poporului român este împroșcat de cei care nu se gândesc decât la bani. Și eu am fost gazetar în tinerețea mea și știu că principala calitate a unui ziarist este curiozitatea: să fie curios ca o insectă. Dar insectele se împart în două mari categorii: albine și muște; fiecare trage la ceea ce atrage.

Am și avem o mare tristețe. De curând, Camera Deputaților a votat abolirea articolului 200 din Codul Penal, prin care, practic, se legalizează unul din păcatele cele mai grave ale umanității și de care noi, în Biserică, ne-am ferit să vorbim, pentru că numai a pronunța cuvintele "homosexualitate" și "homosexual" înseamnă a pângări urechile românilor. N-a fost ascultat apelul Patriarhului Bisericii noastre, pe care l-a făcut în numele nostru, al tuturor. Eu, în ultima vreme, am primit foarte multe scrisori din diferite părți ale țării, scrisori pe care le-am și pus la dispoziția presei, prin care sunt implorat ca noi, membrii Sfântului Sinod, să facem tot ceea ce ne stă în putință pentru a împiedica ducerea până la capăt a acestei blasfemii pe obrazul poporului român, - această palmă aplicată pe bunul simț, pe cuviința lui, pe decența lui, pe dorul său de puritate și, nu în ultimul rând, pe obrazul Maicii Domnului. Aceste scrisori mă autorizează să vorbesc despre acest lucru și să protestez, în numele meu și al vostru, al tuturor, împotriva acestui act nesăbuit pe care l-au făcut o parte din parlamentarii pe care noi, cu voturile noastre, i-am trimis acolo. **E de neconceput ca aleșii poporului să emită legi împotriva celor care i-au ales și, mai mult decât atât, să pălmuiască demnitatea celor care i-au ales! E de neimaginat ca o lege care privește moralitatea întreagă, de secole, a poporului român, să fie votată înainte de a se face un *referendum* - sau cel puțin un sondaj de opinie - pentru ca domnia ta, parlamentar, să cunoști care este părerea poporului care te-a trimis să-l reprezinți acolo. Dacă este vorba de libertăți, noi, alegătorii, suntem primii care dispunem de propria noastră libertate. De aceea, de pe acest amvon, în fața Maicii Domnului și în fața voastră, a tuturor celor peste trei sute de mii de credincioși care v-ați adunat astăzi, fac un pel către bărbații noștri de stat, către oamenii noștri politici, să onoreze această sărbătoare la care sunt prezenți și să facă tot ce le stă în putință pentru a împiedica această rușine națională.** Noi nu vrem să fie nimeni trimis în pușcărie. V-o spune unul care a făcut pușcărie pe nedrept. Dar trebuie să facem deosebire între bolnavii de acest fel, pentru care trebuie să avem toată înțelegerea, compasiunea și răbdarea și cărora le punem la dispoziție mijloace de vindecare, atât scaunul duhovnicului, cât și cabinetul medical. Dar nu: presiunile sunt făcute de vicioși, de dezabuații sexuali, de cei care nu mai cunosc alte valori decât trupul și plăcerile lui. Problema gravă este că prin aceasta se legiferează egalitatea dintre bine și rău, că homosexualitatea poate fi o alternativă a familiei. Până la urmă, este un atentat la familia însăși, la această instituție fundamentală a oricărei societăți, familia pe care Domnul Hristos și Maica Domnului au binecuvântat-o în Cana Galileii.

Vom aștepta cu răbdare, dar nu vom tăcea și nu vom sta cu mâinile-n sân; noi, oamenii Bisericii, în numele

(continuare în pag. 8)

DREAPTA ROMÂNEASCĂ POSTCOMUNISTĂ (III)

O radiografie critică în pragul mileniului trei

(urmare din numărul trecut)

Paralel cu Mişcarea pentru România, s-au mai înregistrat, tot la nivelul "noii generaţii", o aventură politică zgomotoasă şi caducă (materializată mai ales în revista *Noua Dreaptă*), anume Partidul Dreapta Naţională, avându-l în frunte pe Radu Sorescu (*nepotul* răposatului poet Marin Sorescu), personaj "uns cu toate alifiile", alternând, în malaxorul unui tupeu deconcertant, un pseudo-legionarism ultra-radical cu un soi de mitocănie naţional-comunistă mai tinerească, precum şi afacerismul dubios cu exerciţiul intelectual de mâna a doua (vezi modesta, dar totuşi utila monografie Petre Ţuţea), şi, într-un registru de puritanism neolegionar, o familie de "cuiburi" *sui generis* ("Fapta"), având la origine şi la timonă cuibul "Horia Sima" din Bucureşti, "ctitoria" lui Şerban Suru.

Mai rezistente în timp decât partidele şi partiduleţele menţionate anterior, aceste "cuiburi" (la Bucureşti, pe lângă "Horia Sima", cuiburile "Nicoleta Nicolescu" şi "Cruce şi spade"; la Braşov – "Vlad Ţepeş"; la Cluj – "Ion Moţa"; la Constanţa – "13 Ianuarie-Majadahonda" şi "Virgil Teodorescu"; la Timişoara – "Ică Tănase"; la Sibiu – "Ion Banea", şi vor mai fi fiind şi altele, nu toate "încadrate" în suprastructura de mai sus) încearcă o retrăire în litera *Cărticicii şefului de cuib*, reluând oarecum ostentativ o serie de forme din recuzita vechiului legionarism (cămaşa verde cu diagonală, cântecul, tabăra de muncă, şedinţa săptămânală etc.); şeful nu se alege, ci se impune, iar cel care a ştiut să se impună cu un autoritarism digerabil (în lipsa unui comandament central superior) a fost cu precădere Şerban Suru, lider îndelung mediatizat, prezentat nu o dată – spre indignarea multora dintre vechii legionari (care au emis împotriva lui şi o "circulară" fantezist-denigratoare, semnată din exil de Filon Verca, Dumitru Creţu şi Mircea Dumitriu) – drept noul "Şef al Mişcării Legionare din România" (titlu desigur exagerat, pe care iniţial Şerban Suru nu şi l-a atribuit el însuşi, dar pe care nici nu s-a ostenit să-l conteste, până la urmă "îndulcindu-se" a-l adopta). Agreat la început (mai ales în cercurile simiste) ca "om al faptei", Şerban Suru a fost treptat dezavuat de majoritatea foştilor admiratori (cu unii dintre ei ajungând să se judece pentru calomnie); fapt este că multă lume neavizată a auzit în ultimii ani de Mişcarea Legionară aproape exclusiv prin intermediul lui. Oricâte rezerve s-ar putea formula cu privire la tipul lui de manifestare, omul este fără îndoială sincer şi fidel "cauzei" (în felul în care o înţelege el), având şi meritul de a nu fi cultivat făţiş gâlceava interlegionară. Mai trebuie adăugat că, pe lângă cuibul cu firmă din strada Iacob Negruzzi, mai funcţionează şi o bibliotecă legionară bine înzestrată şi lesne accesibilă, precum şi o librărie de profil (Şerban Suru descinde din familia vestitului librar interbelic Pavel Suru). Este curios că, într-un mediu în care proliferează foile cele mai obscure, Şerban Suru n-a ambiţionat să aibă una proprie, preferând să se exprime mai ales prin interviuri şi conferinţe (unele ţinute sub o firmă-paravan: Asociaţia Culturală Naţional-Creştină "Petre Ţuţea").

În ce priveşte publicaţiile legionare minore, dar onest lucrătoare, o menţiune aparte, pentru valoarea lor intrinsecă, merită poate, dintre întreprinderile mai vechi, foaia făgărăşeană *Cuget şi veghe* (ce a purtat pecetea morală a regretatului Virgil Mateiaş), iar dintre cele mai recente, *Crezul nostru. Foaie de acţiune românească* (redefinită în urmă, mai plauzibil: *Revistă de atitudine românească*) ce apare cam de un an la Bacău, sub egida Fundaţiei "Buna Vestire", mai ales prin strădania redactorului-şef (ulterior: directorului) Claudiu Târziu (cu girul moral al unor veterani respectabili, ca Virgil Velescu şi Petru C. Baciu), având toate şansele să devină în perspectivă cea mai bună publicaţie neolegionară din zorii mileniului trei. În fine, un tineresc vârf de lance al dreptei radicale s-a vrut şi Asociaţia "Vulturul Brâncovenesc", creată de Radu Chesaru, cu şarje publicistice tip manifest, de o violenţă cam stânjenitoare.

O apariţie de ultimă oră – fără nici o legătură directă cu tentativa omonimă deja menţionată a lui Radu Sorescu – este *Noua Dreaptă. Gazetă de informaţie şi luptă naţionalistă*, ce pare a-şi propune o periodicitate trimestrială. Tonul e ofensiv, iar "Manifestul Noii Drepte" îşi fixează şase obiective destul de eteroclite (de care "depinde însăşi supravieţuirea biologică şi spirituală a poporului român"): soluţionarea problemei ţigăneşti, lupta împotriva legalizării homosexualităţii, combaterea prozelitismului sectar, stoparea imigraţiei, realizarea consecinţelor practicării avortului şi reîntregirea teritorială a României. Revista este expresia publicistică a Forumului Creştin "Noua Dreaptă", tânără formaţiune cu sediul la Bucureşti şi adoptând ca simbol "Crucea Celtică" ("Prin acest semn vom învinge!").

Falimentul tot mai evident al stângii (fie ea comunistă, neo-comunistă, cripto-comunistă sau anti-comunistă) a făcut să se vorbească tot mai mult, în ultimii ani, de necesitatea unui front al dreptei, flexibil şi actualizat. Însă imperativul unei "noi drepte" (sintagma are deja o istorie de aproximativ trei decenii în Occident) aproape că s-a ieftinit, înainte de a da vreun rod semnificativ. În realitate, dreapta n-are nevoie să fie "nouă" sau "veche", ci să se dovedească autentică, realistă şi constructivă. Dacă în 10 ani de tatonări în România post-comunistă nu s-a putut naşte o astfel de dreaptă credibilă şi funcţională, faptul se explică, probabil, dincolo de handicapul anumitor nostalgii opărite (cazul rămăşiţelor legionare) sau anumitor imposturi uzurpatoare (cazul rămăşiţelor naţional-comuniste), mai ales prin aceea că în lumea românească nu există suficienţi oameni cu adevărat "drepţi", nici suficientă încredere în valorile şi resursele noastre proprii, nici suficientă îndrăzneală şi pricepere de a înfrunta poncifele ideologice ale stângii mondialiste. Pe acest fond, agitaţia unor grupuscule de "nouă dreaptă" rămâne să se consume în minoritate şi marginalitate, cu atât mai mult cu cât nu se întrevede o reală concertare, ci mai degrabă un fel de suspiciune reciprocă (ca între "găştile" de cartier).

Dreapta românească în genere, dar mai ales cea de sorginte legionară, a beneficiat în ultimii ani de sprijinul – nu atât partizan, cât onest profesional – al istoricului Gh. Buzatu şi al colaboratorilor acestuia, concretizat mai ales în volumele *"Procesul" lui Corneliu Zelea Codreanu* (mai 1938), scos în 1994 (împreună cu Kurt W. Treptow), şi *Radiografia dreptei româneşti (1927-1941)*, apărută în 1996 (co-autori: Corneliu Ciucanu şi Cristian Sandache). O corectă înţelegere a trecutului netezeşte indiscutabil calea restructurărilor prezente, chiar dacă nu poate rezolva impasurile actualităţii. Pe de altă parte, pentru mulţi oameni neangajaţi, rămâne mult mai convingător discursul istoriografic decât cel politic. Din păcate, cazul grupului Gh. Buzatu este unul destul de izolat, istoriografii noştri profesionişti continuând să ocolească problema sau mulţumindu-se să colporteze vechile poncife, astfel că o contribuţie mai importantă vine, cel puţin deocamdată, din partea cercetătorilor străini (a se vedea, bunăoară, ampla listă bibliografică intitulată "Străinii despre Mişcarea Legionară din România", publicată mai întâi în *Puncte cardinale*, în februarie şi iunie 1996, apoi, cu adaosuri, în anexele volumului Julius Evola, *Naţionalism şi asceză. Reflecţii asupra fenomenului legionar*, F.R.O.N.D.E., Alba Iulia-Paris, 1998). Recenta aderare la P.R.M. a istoricului ieşean îi minează, din nefericire, creditul moral, adăugând o nouă decepţie muntelui de deziluzii al postcomunismului românesc.

IV

Există desigur, cu cristalizări mai vizibile în ultimii ani, şi o dreaptă nelegionară (ceea ce nu înseamnă neapărat *anti*-legionară), a cărei cale a fost netezită mai ales de activismul tradiţionalist-ortodox al Fundaţiei şi Editurii "Anastasia" din Bucureşti (întemeiate în 1992 de pictorul şi publicistul Sorin Dumitrescu). Deşi preocupată cu precădere de problemele de spiritualitate, morală şi cultură creştină, "Anastasia" n-a ignorat nici dimensiunea politică a vieţii creştine şi naţionale, aşa cum o atestă atât o parte din volumele editate (mai ales cele din colecţia "Dreapta europeană"), precum şi vechile "Seri Darvari" sau pagina creştină săptămânală "Calea, Adevărul şi Viaţa" (găzduită mai întâi de cotidianul *România liberă*, iar actualmente de cotidianul Ziua). La un moment dat (pe vremea când la direcţia editurii se afla încă Teodor Baconsky) a existat tentativa unui săptămânal intelectual de dreapta, *Linia dreaptă*, ce n-a ajuns din păcate să se realizeze (dar pe cale să renască astăzi – independent de "Anastasia" – într-un nou proiect, încă mai ambiţios şi de cadru mult mai larg, sub titlul evaziv *Aproape*, cu sprijinul multor intelectuali de elită, aparţinând majoritar generaţiilor mai tinere). Nu-i mai puţin adevărat că temperamentul dificil al maestrului Sorin Dumitrescu, dublat de un orgoliu exacerbat, este mai degrabă dizolvant decât coagulant, riscând să se transforme într-o "cruciadă" solitară (ca să nu spun: într-o afacere strict personală).

Tot din 1992, la Sibiu, a început să apară – cu discontinuităţi – o nouă serie a revistei *Gândirea* (girată moral şi publicistic mai ales de decanul de vârstă al scriitorilor români, Pan M. Vizirescu, "ultimul gândirist", trecut la cele veşnice acum câteva luni), cu conţinut preponderent cultural şi religios, dar cu o poziţie de dreapta fatalmente implicită, urmând linia tradiţionalismului ortodoxist al lui Nichifor Crainic (în ultimă instanţă, antilegionar). Astăzi publicaţia – ce a trăit mai mult din reproducerea unor texte interbelice parţial uitate – pare a nu mai avea viitor.

Un discurs de dreapta cumpănit, fără puseuri (neo)legionare, dar confuz ca actualitatea însăşi, oferă, în plan strict publicistic, revista bucureşteană *Vremea dreptei* (apărută începând din decembrie 1998, întâi săptămânal, apoi doar lunar), răsărită din coasta Editurii "Vremea" (nici o legătură cu *Vremea* lui Adrian Păunescu!), prin strădania soţilor N. Henegaru şi Silvia Colfescu, binecunoscuţi editori de literatură anticomunistă (documente, memorii, beletristică – mai ales poezia lui Radu Gyr). Publicaţia – acum intitulată, mai ferm, *Vremea dreptei naţional-creştine* – e sobră şi bine intenţionată, dar îi lipsesc – cel puţin deocamdată – plămânii pentru o respiraţie mai largă (la care năzuise iniţial, când semnăturile erau ceva mai variate, iar stilul ceva mai vioi).

O poziţie moderată de dreapta, la nivel strict publicistic şi atitudinal, se întâlneşte şi-n *Aldine* (suplimentul de sâmbătă al *României libere*, condus de experimentatul om de presă Mihai Creangă şi bucurându-se de semnătura constantă a unui remarcabil romancier şi eseist hrănit la izvoarele Tradiţiei: Dan Stanca). Suplimentul respectiv se vădeşte preocupat mai ales de istoria rezistenţei anticomuniste, de deconspirarea ororilor "holocaustului roşu", de provinciile româneşti înstrăinate şi de soarta generală a românilor din diaspora. Opţiunea monarhistă e fermă şi uneori ditirambică, iar Ortodoxia este cruţată de furia bolnavă de tip zubaşcian.

(continuare în pag. 6)

Răzvan CODRESCU

PUNCTE CARDINALE

Pe marginea conceptului de naționalism

Conferință ținută de
Gabriel Constantinescu
la *Romfest 2000*

Orice încercare de a lămuri sensul conceptului de "naționalism", precum și formele sale de manifestare, presupune o cunoaștere "clară și precisă" (în sens cartezian) a ideii de "națiune". Cât timp vor exista *națiuni*, vor exista și *naționalisme*, oricât ar încerca cineva să nege legătura existențială între aceste două realități.

Tot ceea ce omenirea a realizat, de milenii, măreț, nobil, glorios, genial, nepieritor, poartă pecetea națiunii în sânul căreia s-a înfăptuit. Shakespeare, Cervantes, Dante, Michelangelo, Racine, Goethe, Beethoven au fost genii universale. Dar, să nu uităm că ei au fost, totodată, englezi, francezi, italieni, spaniolu, germani, și că au devenit universali datorită profunzimii și autenticității caracterului național al operelor lor. Până astăzi nu s-a scris nici o capodoperă în esperanto!

Viața indivizilor în sânul comunităților naționale este un dat și totodată o necesitate naturală, necesitate ce se întinde din planul material și economic până în sferele cele mai înalte ale vieții morale și spirituale. Dacă se suprimă națiunile, pier și oamenii, la fel cum pier, într-o agonie lentă, peștii scoși din mediul lor natural și azvârliți pe mal.

Din această perspectivă rezultă un fapt important. În mentalitatea comună se consideră că naționalismul este o opțiune "voluntară", politică sau filozofică, printre alte opțiuni posibile (socialism, comunism, monarhism etc.). Nu este așa. Naționalismul nu este o doctrină și cu atât mai puțin un partid la care aderi, sau pe care-l combați. Nu devii naționalist printr-o decizie, ci ești naționalist, sau mai bine zis, te naști naționalist, așa cum te naști român, maghiar, german, englez etc. Naționalismul este un sentiment înnăscut, de aceeași esență cu dragostea părintească sau cu dragostea filială.

Așadar, am ajuns la o primă concluzie: *naționalismul este un sentiment*. Cineva ar putea însă să obiecteze că, fiind vorba de un sentiment, constatarea existenței lui la anumite persoane nu numai că este anevoioasă, dar există cazuri care dovedesc inexistența lui. Toți știm că există oameni care-și reneagă sau își trădează patria, după cum există copii care-și ucid părinții și mame care-și abandonează copiii. Aceste ființe cu aspect uman nu sunt însă făpturile pe care Dumnezeu le-a creat "după chipul Său", ci monștri care ies din rânduiala firescului.

În sprijinul afirmației că naționalismul este, înainte de orice, un sentiment natural, care însuflețește covârșitoarea majoritate a oamenilor, relatarea unei scene petrecute în 1945, în lagărul de ofițeri români prizonieri de război de la Oranki (URSS), poate servi drept argument.

Comisarul politic al lagărului era evreul basarabean Terlețchi, originar din Hotin. Activitatea sa avea drept obiectiv "convertirea" a cât mai mulți ofițeri-prizonieri la "mișcarea antifascistă" (un eufemism pentru cel mai autentic comunism). Misiunea preconizată pentru acești "neofiți" ai religiei lui Marx era ca, odată ajunși în țară, să întărească debilul Partid Comunist (la 23 August 1944, numărul comuniștilor români nu depășea o mie de suflete). Metoda folosită de politrucul Terlețchi avea oarecari asemănări cu maieutica socratică. După ce își alegea interlocutorul (de obicei din rândul militarilor de profesie, mai puțin echipați teoretic pentru a face față subtilităților dialecticii marxiste), îl provoca la discuție pe o temă politică, ironizând inconsistența certitudinilor politice ale acestuia, după care-și făcea, satisfăcut, numărul, elogiind stalinismul și Uniunea Sovietică.

Într-una din aceste agresiuni cu caracter propagandistic, politrucul și-a fixat atenția asupra căpitanului Bălan, ofițer activ, unul din cei mai înverșunați anticomuniști din lagăr, care nu făcea nici un secret din convingerile sale naționaliste, înfierându-i ca trădători de neam pe ofițerii din Armata Regală Română care, călcând prescripțiile regulamentelor militare cu privire la îndatoririle prizonierilor de război, făcuseră "pactul cu diavolul", aderând la "mișcarea antifascistă", în speranța unei mai grabnice repatrieri.

- Dumneata, domnule căpitan - i s-a adresat politrucul evreu - *te bați cu pumnul în piept, pretinzând că ești naționalist. Explică-mi și mie, ca să pricep, ce este naționalismul dumitale. Eu, în schimb, îți pot explica metodic ce este comunismul pe care îl combați și îl condamni fără argumente.*

Sesizând capcana pe care versatul politruc i-o întindea ofițerului român, locotenentul de rezervă Puiu Atanasiu, de profesie avocat, fost prefect al județului Vrancea în timpul scurtei guvernări legionare din 1940, a intervenit prompt:

- Domnule Terlețchi, lasă-l pe domnul căpitan! Dânsul este ofițer de carieră, priceput în meșteșugul armelor, nu în controverse politice. Dacă vrei să afli ce este naționalismul, întreabă-mă pe mine!

Vădit incomodat de această intervenție neprevăzută, comisarul Terlețchi a trebuit să accepte provocarea. Altfel s-ar fi descalificat și ar fi ieșit cu prestigiul ponosit în fața a peste patruzeci de spectatori care urmăreau încordați această scenă.

- Da, poftim, răspunde-mi dumneata!

- Domnule Terlețchi, dumneata ești din Hotin și nu mă îndoiesc că ai văzut cetatea lui Ștefan cel Mare de pe malul Nistrului, cu crenelurile îndreptate spre Răsărit. Ei bine, naționalismul este ceea ce simt eu când privesc această cetate și ceea ce dumneata nu vei simți niciodată. De aceea nu te mai căzni să afli și să pricepi ce este naționalismul!

Așadar, nu greșim afirmând că naționalismul este un sentiment natural, înnăscut, care există în sufletul oamenilor ca o forță latentă. Pentru a deveni însă forță creatoare, sentimentul național trebuie să depășească stadiul difuz de stare afectivă, devenind fapt de conștiință. Din păcate, în zilele noastre, nu numai că nu înregistrăm progrese în actul de conștientizare a sentimentului național, dar asistăm la un proces de degradare a acestui sentiment. Este vorba de efectele provocate de o acțiune desfășurată pe plan internațional, inițiată, întreținută și controlată de anumite forțe oculte, care urmăresc cu îndârjire deznaționalizarea popoarelor.

Eforturile de internaționalizare a conștiințelor (același proces desfășurat până deunăzi sub semnul comintemismului se continuă astăzi sub patronajul globalismului democratic) se concentrează asupra generației tinere, pe care caută să o abată de la cunoașterea și prețuirea gloriilor nepieritoare, de la numele cu valoare universală ale istoriei naționale. În compensație, pentru ca tinerii să-și consume disponibilitățile de energie, entuziasm și generozitate, li se oferă "idoli de o zi", sportivii și cântăreții la modă.

Dacă astăzi asistăm la deprecierea sentimentului național, cauza se găsește în educația greșită a tineretului, orientată intenționat spre *deznaționalizare*. Rolul educației, în familie, școală, biserică și în toate celelalte instituții care participă la procesul de formare al persoanei umane, este capital în procesul de transformare al sentimentului național - materia brută - într-o concepție naționalistă despre lume și viață. "Numai cel care, prin educație - spunea un mare om politic - a învățat să cunoască măreția culturală, economică și mai ales politică a patriei sale, va trăi nu numai sentimentul intim, dar și certitudinea apartenenței la poporul său. Eu nu pot să lupt decât pentru ceea ce iubesc, nu pot iubi decât ceea ce stimez și nu pot stima decât ceea ce cunosc".

La începutul acestor reflecții am afirmat că orice încercare de a lămuri sensul conceptului de "naționalism" presupune o cunoaștere "clară și distinctă" a ideii de "națiune". În mod obișnuit, parcă pentru a eluda intenționat esențialul, definițiile cu care ne întâlnim sună cam așa: "Națiunea este totalitatea oamenilor care locuiesc pe același teritoriu, au o origine comună sau interese comune (!); o comunitate datând de mult timp, cu obiceiuri comune și adeseori cu o limbă comună". Voind să surprindă întregul conținut al ideii de națiune într-o formulare succintă, definiția de mai sus omite esențialul din semnificația profundă a conceptului d e națiune: faptul că națiunile sunt, înainte de orice, *entități ontologice*, create ca atare de Dumnezeu și pe care, pentru a le sublinia *originea divină*, este mai potrivit să le denumim *neamuri*, așa cum sunt denumite în textul Sfintei Scripturi.

Cu acest înțeles, definiția ideii de neam o găsim într-o formulare magistrală la Corneliu Codreanu.

"Când zicem neamul românesc - scria acesta în *Pentru legionari* - înțelegem nu numai pe toți Românii trăind pe același teritoriu, având același trecut și același viitor, același port, aceeași limbă, aceleași interese prezente. Când zicem neamul românesc, înțelegem: toți Românii, vii și morți, care au trăit de la începutul istoriei pe acest pământ și care vor trăi și în viitor.

Neamul cuprinde:

1. Toți Românii aflători, în prezent, în viață.
2. Toate sufletele morților și mormintele strămoșilor.
3. Toți cei ce se vor naște Români.

Un popor ajunge la conștiința de sine când ajunge la conștiința acestui *întreg*, nu numai la aceea a intereselor sale.

Neamul are:

1. *Un patrimoniu fizic, biologic*: carnea și sângele.
2. *Un patrimoniu material*: pământul țării și bogățiile lui.
3. *Un patrimoniu spiritual* care cuprinde:

a) *Concepția lui despre Dumnezeu, lume și viață*. Această concepție formează un domeniu, o proprietate spirituală (...)

b) *Onoarea lui* ce strălucește în măsura în care neamul s-a putut conforma, în existența sa istorică, normelor izvorâte din concepția lui despre Dumnezeu, lume și viață.

c) *Cultura lui*: rodul vieții lui, născut din propriile sforțări în domeniul gândirii și artei. Această cultură nu este internațională. Ea este expresia graiului național, a sângelui. Cultura este internațională ca strălucire, dar națională ca origine (...)

Toate aceste trei patrimonii își au importanța lor. Pe toate un neam trebuie să le apere. Dar cea mai mare inportanță o are patrimoniul său *spiritual*, pentru că numai el poartă pecetea *eternității*, numai el străbate peste toate veacurile...

Un neam trăiește în veșnicie prin concepția, onoarea și cultura lui. De aceea conducătorii națiilor trebuie să judece și acționeze nu numai după interesele fizice sau materiale ale neamului, ci ținând seama de linia lui de onoare istorică, de interesele externe. Prin urmare, *nu pâine cu orice preț, ci onoare cu orice preț*"(s.n.).

Concepția despre neam a lui Corneliu Codreanu este profund creștină. După cum, în înțelegerea creștină, țelul final al omului este *mântuirea*, aceeași *finalitate metaistorică* este atribuită și neamurilor. Care este țelul final al neamului?

"Este viața? Dacă este viața, atunci nu interesează mijloacele pe care neamurile le întrebuințează spre a și-o asigura. Toate sunt bune, chiar și cele rele.

Se pune deci problema: După ce se conduc națiunile în raport cu alte națiuni? După animalul din ele? După tigrul din ele? După legea peștilor din mare sau a fiarelor din pădure?

Țelul final nu este viața, ci *Învierea*. Învierea neamurilor în numele Mântuitorului Iisus Hristos. Creația, cultura, nu-i decât un mijloc, nu un scop, cum s-a crezut, pentru a obține această înviere. Este rodul talantului pe care Dumnezeu l-a sădit în neamul nostru, de care trebuie să răspundem. Va veni o vreme când toate neamurile pământului vor învia, cu toți morții și cu toți regii și împărații lor. Având fiecare neam locul său înaintea tronului lui Dumnezeu. Acest *moment final*, învierea din morți, este țelul cel mai sublim către care se poate înălța un neam.

Neamul este deci o entitate care își prelungește viața și dincolo de pământ. Neamurile sunt realități și în lumea cealaltă, nu numai în lumea aceasta...

Nouă Românilor, neamului nostru, ca orișicărui neam din lume, Dumnezeu ne-a sădit o misiune. Dumnezeu ne-a hotărât un destin istoric. Cea dintâi lege pe care un neam trebuie s-o urmeze este aceea de a merge pe linia acestui destin, împlinindu-și misiunea încredințată. (...)

Fi-vom noi, oare, generația debilă și lașă, care să lăsăm din mâinile noastre, sub presiunea amenințărilor, linia destinului românesc și să părăsim misiunea noastră ca neam în lume?". O întrebare tulburătoare, mai actuală ca oricând!

Aceeași problemă a naționalismului și a națiunii este

(continuare în pag. 6)

INTIFADA PESTE TOT

Materialul publicat mai jos a fost alcătuit de d-l **Bogdan G. Rădulescu**, liderul **Grupului "Noua Dreaptă"** (nici o legătură cu Forumul Creştin "Noua Dreaptă" şi cu recenta publicaţie omonimă!) şi directorul revistei ***Măiastra*** (al cărei al treilea număr este în curs de apariţie).

Autorul a fost prezent în această toamnă la **summit-ul de la Cairo**, iar preocuparea sa de căpătîi rămîne definirea şi promovarea "existenţialismului etnic" în opoziţie cu procesul forţat de "globalizare" (în care se înscrie, direct sau indirect, orice formă de propagandă ori violenţă îndreptată împotriva vreunui grup etnic, indiferent de identitatea lui politică sau religioasă).

În aceste condiţii, ***Intifada*** devine, dintr-o problemă locală, un posibil model de rezistenţă principială a naţiunilor lumii faţă de tendinţele dizolvante ale "noii ordini mondiale" şi ale oricărei agresiuni de tip imperialist. **(R. C.)**

ORIGINILE RASISTE, COLONIALISTE ŞI ANTISEMITE ALE SIONISMULUI POLITIC

Anul 2000 trebuie reţinut de istorie nu numai ca an al Marelui Jubileu al Creştinătăţii, dar şi ca anul de graţie în care comunitatea internaţională, mai consecventă cu principiile ei juridice, a avertizat că evreii, multă vreme autoproclamaţi victime exemplare ale istoriei[1], tind să devină, prin recursul nejustificat la forţă, la represalii militare contra palestinienilor, ultimii torţionari ai secolului XX. La 20 octombrie 2000, Adunarea Generală a O.N.U. a condamnat Israelul pentru crime de război împotriva populaţiei civile palestiniene din teritoriile ocupate.

"Tragedia istoriei contemporane a evreilor – scria Arnold J. Toynbee – *este că aceştia, în loc să tragă învăţăminte din propriile lor suferinţe, se comportă faţă de arabi la fel cum s-au comportat naziştii cu ei"*[2]. Renumitul istoric britanic, figură academică de talie europeană şi mondială, departe de a fi suspectat de antisemitism, îşi exprima această opinie la puţin timp după înfiinţarea statului Israel (mai 1948) prin rezoluţia aceleiaşi Adunări Generale a O.N.U. din 29 noiembrie 1947.

De la sionism la "iudeo-nazism"
(demonstranţi ultraortodocşi blochează străzile Ierusalimului)

De atunci încoace, vehiculînd teza "absenţei proprietarului *legitim*" din Palestina (teritoriul unde majoritatea arabă a stat sub dominaţie britanică), militanţii sionişti au practicat consecvent terorismul ca politică de stat, alungîndu-i pe palestinieni din casele şi de pe pămînturile lor. Această teză politică durează şi azi, deşi mai atenuată faţă de perioada anilor '60 – '70. Să nu uităm că, la doi ani după "războiul de şase zile" (sau de Yom Kippur) din 1967, Golda Meir, într-un interviu acordat cotidianului american *Sunday Times* (15 iunie 1969), afirma: *"Palestinienii nici nu există... Nu este adevărat că în Palestina ar fi existat palestinieni pe care noi, mai apoi, să-i fi vînat ca să le luăm ţara. Palestinienii nu există..."*! Propaganda sionistă a vremii lansa pe toate canalele mediatice internaţionale celebra formulă: *"Să dăm o ţară fără popor unui popor fără ţară"*. Antisemiţii europeni din aceea perioadă, proveniţi în majoritatea lor din mediile naţionaliste catolice, nu puteau decît să privească cu simpatie o astfel de formulă, răsuflînd uşuraţi că, astfel, continentul lor scapă de ceea ce ei numeau "rasa blestemată".

Cecitatea istorică şi morală manifestată de liderii politici şi militari ai evreilor, legitimată prin această teză a *"pămîntului virgin"*, a unei Palestine depopulate, sau locuite doar răzleţ de o rasă de sub-oameni (arabii), s-a perpetuat în timp. Consimţămîntul tacit al marilor puteri occidentale la o astfel de campanie îl determina pe reputatul matematician şi filosof englez Bertrand Russell să afirme indignat, la 21 ianuarie 1983, în revista *Middle East International*: *"Ni se spune adesea că noi, europenii, ar trebui să simpatizăm cu Israelul, dat fiind că evreii din Europa au suferit din cauza nazismului. Nu cred că este un motiv suficient ca să justificăm suferinţele altora provocate de evrei. Ceea ce Israelul face astăzi nu poate fi decît de condamnat. A evoca ororile trecutului ca să legitimezi ororile prezentului este cea mai mare ipocrizie"*. Primul ministru al educaţiei naţionale în primul guvern al Israelului, Dinur Benzion, prezenta revistei *Témoignage chrétien* (septembrie 1975), de o manieră succintă, politica oficială evreiască faţă de arabii din ţară: *"În ţara noastră nu este loc decît pentru evrei. Noi le spunem simplu arabilor: Căraţi-vă! Dacă nu sînt de acord, dacă opun rezistenţă, noi îi alungăm cu forţa!"*.

Deşi, imediat după cel de al doilea război mondial, sub presiunile diasporei evreieşti, erau condamnate pe toate căile la nivel internaţional teoriile regimului hitlerist, referitoare la eliminarea agenţilor etnici (în special evrei) care degradează puritatea sîngelui germanic, sioniştii din Israelul abia creat împrumutau cu nonşalanţă din retorica rasistă a naţional-socialismului pentru a susţine cu vehemenţă proiectul unui Israel omogen etnic. Rafael Eitan, fostul şef de stat major general al armatei israeliene, deputat în Knesset din partea partidului de extremă dreaptă *Tehia* (Renaşterea), afirma necesitatea reeditării soluţiei finale în stil iudaic: *"Arabii sînt la fel, indiferent unde locuiesc, în Ramallah, sau în Gaza. Trebuie să îi exterminăm pe toţi. Scopul politicii noastre este să îi forţăm să emigreze. Trebuie să facem totul ca ei să plece de pe aceste teritorii..."* Lucru care s-a şi întîmplat. Maniera în care celebrele comandouri teroriste *Stern* şi *Irgun tsvai leoumi* (organizaţia militară naţională) duceau la împlinire acest imperativ sionist le aminteau corespondenţilor pentru Franţa ai revistei americane *Newsweek*, Dominique Lapierre şi Larry Collins, care făceau reportaje în acea vreme în Palestina, de trupele SS de asalt din Grecia, unde fuseseră corespondenţi de război[3]. Masacrele erau la ordinea zilei. Mii de palestinieni, femei şi copii, erau maltrataţi şi ucişi cu scopul evident de a-i teroriza psihologic pe compatrioţii lor, de a-i înfricoşa şi, astfel, de a-i determina să ia calea refugiului. Sub diverse pretexte, dintre care cel mai cunoscut era cel al menţinerii "securităţii", autorităţile militare israeliene, în anii care au urmat creării statului evreu, au ras de pe suprafaţa pămîntului mai mult de 400 de sate palestiniene. În locul lor o au fost instalaţi colonişti evrei. În total, între 1947 şi 1949, aproximativ 800. 000 de palestinieni (dintr-un total de un milion) au luat calea exilului şi a cîmpurilor de refugiaţi.

Aceste realităţi istorice şi demografice sînt departe de a incarna idealul statului evreiesc visat de Theodor Herzl, fondatorul organizaţiei sioniste mondiale şi autorul celebrei cărţi *Statul evreiesc*. Herzl dorea ca statul tuturor evreilor să fie *"un avanpost al civilizaţiei pentru a se opune barbariei"*, *"un bastion al culturii occidentale"*[4] într-o regiune cu cea mai mare deschidere spre Asia. Pentru ideologia sionistă, care pretindea iniţial să apere idealuri ca fraternitatea universală şi socialismul mondial, devenise din ce în ce mai jenant aspectul din ce în ce mai colonial al programului de edificare a lui *Eretz Israel*. Vladimir Jabotinski (1880-1940), ideologul principal al dreptei religioase israeliene şi unul din mentorii lui Menahem Beguin, cerea ca proiectul lui Herzl să fie aplicat ca orice experienţă colonială: *"Sionismul este o aventură colonială şi, prin urmare, el va reuşi sau va eşua în funcţie de problema forţei militare"*[5]. O comisie a Parlamentului Marii Britanii, fost mare imperiu colonial, venită în teritoriile ocupate de Israel după războiul din 1967, a fost pur şi simplu stupefiată aflînd de la preşedintele Comisiei de politică externă a Knessetului ce formă de colonialism "civilizator" puneau în practică evreii. Acesta nu înceta să le repete oficialităţilor britanice, pe un ton care amintea de cinismul unui Mengele, că *"palestinienii nu sînt oameni, ci arabi"*[6]. Oricît de paradoxal ar părea, se poate spune că cel mai feroce focar de antisemitism (dat fiind că şi arabii sînt o ramură a populaţiilor semite din Orientul Mijlociu) l-a constituit în ultimele decenii chiar... Israelul.

LUMEA ARABĂ ÎMPOTRIVA COLONIZATORULUI AROGANT (SUMMIT-UL LIGII ARABE – OCTOMBRIE 2000)

Estpentru prima oară de la ultimul summit al Ligii Arabe din 1996, cînd avem o participare de asemenea dimensiuni a ţărilor arabe. Ceea ce a catalizat o asemenea solidaritate a fost desigur situaţia explozivă din teritoriile palestiniene, unde, la jumătatea lunii octombrie, din cauza confruntărilor între palestinieni şi armata israeliană, peste 100 de persoane şi-au pierdut viaţa, în majoritate palestinieni. De altfel, acesta a fost şi subiectul central al summit-ul Ligii, organizat de urgenţă. Totodată, ca un cîştig diplomatic al părţii arabe, summit-ul a avut loc la puţin timp după ce Organizaţia Naţiunilor Unite a elaborat o rezoluţie prin care condamnă Israelul pentru *"crime de război"* comise în teritoriile ocupate. Totodată, pe fundalul unor imagini ale reacţiilor militare excesive ale israelienilor împotriva populaţiei civile, furnizate de *mass media* din întreaga lume, liderii lumii arabe nu au contenit să acuze Israelul de încălcarea angajamentelor luate la Sharm el Sheik, aruncînd o lumină defavorabilă asupra acestui stat.

(continuare în pag. 8)

Bogdan G. RĂDULESCU

1. Pentru memoria scurtă a unor istorici şi jurişti de nivel internaţional parcă nici nu ar fi existat armeni căsăpiţi de turci, iranieni şiiţi gazaţi de Saddam Hussein, sute de mii de cambodgieni masacraţi de comuniştii lui Pol Pot, sau sutele de milioane de cetăţeni ai Europei de Est aruncaţi în neant de Uniunea Sovietică!
2. Arnold J. Toynbee, *A Study of History*, vol. 8, Oxford University Press, London, 1953-1954 (trad. rom. la Ed.Humanitas, *Studiu asupra Istoriei*, vol. 2, 1997).
3. Dominique Lapierre şi Larry Collins, *"Ô Jérusalem!"*, Robert Laffont, Paris, 1971.
4. *The Complete Diaries of Theodor Herzl*, vol. 4, Herzl Press, New York, 1966.
5. *The Shahak Papers*, nr. 31, "Collection on Jabotinski", *apud* James Zgoby, *Palestinian Human Rights in Context of the Historical Development of the Zionist Movement*.
6. *Judaism and Zionism: What difference for the Middle East?*, Zaford and Ajaz, SWIX7 7 NJ and Zedd Books, London, 1986.

DREAPTA ROMÂNEASCĂ POSTCOMUNISTĂ (III)

(urmare din pag. 3)

Chiar în *Aldine*, pe 1 aprilie 2000, a apărut un așa-numit "Contra-atac al Noii Drepte în plină ofensivă a stângii", declarația de principii ("Pentru o nouă dreaptă") purtând semnătura tânărului Bogdan G. Rădulescu, liderul grupului respectiv (deocamdată mai mult un grup "de reflecție" decât o grupare politică; a nu se confunda cu Forumul Creștin "Noua Dreaptă", prezentat mai sus), ce încearcă, nu fără un anumit teribilism juvenil, să contribuie la depășirea impasului actual, cu pretenția că s-ar afla în posesia formulei optime și viabile a unei drepte românești "emancipate" de temeiurile "dreptei de modă veche" (care s-ar indentifica, în mare, cu "tradiționalismul, naționalismul și spiritualismul creștin"). "Noua Dreaptă" pare atrasă mai degrabă, după anumite modele occidentale, de tradițiile ancestrale ale Europei păgâne, sau de acel "creștinism cosmic" (M. Eliade) puternic contaminat de păgânism. Ea se sfiește de vecinătățile legionare (fără a le ignora sau disprețui), dar și de ispitele liberalismului (în speță, de reducționismul "capitalist" al dreptei la cultul proprietății, libera inițiativă și elitismul economic). Discursul se vrea modern și urban, "european" în sensul bun al cuvântului. Revista grupului, *Măiastra* (apărută sub egida unei așa-numite "Fundații Pentru O Nouă Civilizație Europeană"), densă și interesantă, dar rău îngrijită redacțional, a făcut ceva vâlvă după lansarea numărului 2 la Muzeul Literaturii Române (unde a fost prezent, printre alții, și criticul literar Laurențiu Ulici, lider al U.F.D. și președinte al Uniunii Scriitorilor din România), fiind atacată cu nedreaptă violență dinspre oficinele politice sau culturale ale stângii democrate, sub cuvânt că ar reînvia "simbologia nazistă" (Daniel Grümberg, în *Observator cultural*)! Deocamdată grupul este, aș zice, în curs de maturizare.

Cu un mai mare impact în viața politică (mai ales la nivel parlamentar), dar și culturală (printre liderii săi numărându-se și președinții unor uniuni naționale de creație), actuala Uniune a Forțelor de Dreapta (U.F.D.), a cărei denumire trimite mai degrabă la un deziderat decât la o stare de fapt, este ipostaza consolidată a Partidului Alternativa României (P.A.R.), născut din disidența unui grup liberal avându-l în frunte pe energicul Varujan Vosganian (armean de confesiune ortodoxă). Partidul, alcătuit din oameni de vârstă medie și cu dare de mână, unii deja hârșiți pe scena politică a ultimului deceniu, pare a avea o opțiune de dreapta din ce în ce mai fermă, în care dinamismul economic al liberalismului forțează coabitarea cu naționalismul constructiv și cu o umbră de spiritualism. Preocupată să se diferențieze categoric atât de legionarism, cât și de național-comunism, U.F.D. este încă în căutarea unei lămuriri doctrinare. Intrarea în "Convenția 2000", alături de țărăniști (inclusiv aripa disidentă a ex-premierului Victor Ciorbea), grupul liberal Remeș, "Moldovenii" lui Simirad și ecologiști, s-ar putea dovedi o mișcare politică abilă, ruinele țărănismului având încă oarecare lustru și oarecari simpatii inerțiale, iar creștin-democrația și ecologismul fiind totuși direcțiile politice cele mai compatibile astăzi cu o dreaptă moderată și realistă. Deschiderea spre tineret, atât de zgârcită în cazul "partidelor istorice" (pe care s-a altoit până astăzi "opoziția anticomunistă" de prim-plan), reprezintă o notă salutară a U.F.D. (ce a dovedit deocamdată, comparativ cu alte formațiuni de dreapta, o percepție mai exactă a realităților complexe ale momentului și o superioară strategie politică, fie și cu prețul unor "impurități" conjuncturale). Cert este că, în timp ce dreapta (neo)legionară agonizează marginal, atomizată și romantic-desuetă, parazitând pe apusa măreție a epocii interbelice, dreapta ufedistă, chiar dacă mai confuză ideologic și poate mai labilă sub aspect moral, *se vede* și *se aude*, câștigă procente prețioase în perspectiva apropiatelor alegeri, iar când se opintește și dă din coadă, atât cât îngăduie precaritatea contextului, nu-i zornăie strident tinichelele trecutului...

V

La capătul acestui expozeu, nu-mi propun să trag eu însumi concluzii tranșante, mai ales ca unul care privește lucrurile *din interior* și nu ignoră riscurile *subiectivității*. Am formulat pe parcurs observații ce-ar putea constitui pretexte pentru o reflecție mai adâncă, angajând răspunderea tuturor celor ce se declară sau doar se simt "oameni de dreapta" (fie că sunt sau nu membri ai vreunei grupări sau formațiuni). M-aș mulțumi doar, pe de o parte, să spun că mi se pare că atât "vechea" cât și "noua" dreaptă, pe lângă anumite limite omenești, au deopotrivă valori viabile, potențial convergente într-o sinteză strategică și doctrinară mulată inteligent pe realitățile curente, iar, pe de altă parte, să mă întreb (retoric?) dacă bilanțul nu ar fi fost cu totul altul în măsura în care toate aceste "aventuri" divergente, cu toate energiile și cu toate fondurile lor, ar fi avut înțelepciunea, luciditatea și smerenia de a converge într-un *front unitar al dreptei*. Mă ispitesc să cred că am fi putut avea astăzi, la zece ani de la eliberarea formală de comunism, cel puțin un mare partid de dreapta, capabil să se măsoare chiar cu o coaliție a forțelor stângiste, precum și două-trei solide publicații congenere de largă răspândire, capabile să formeze și să întrețină un adevărat *curent de opinie*, în răspărul ideologiilor dizolvante. Așa însă, prin risipirea iresponsabilă a forțelor ei, dreapta n-a făcut, din păcate, decât să netezească, indirect, calea falimentară (dar tupeistă) a stângii de toate nuanțele, care poartă, pe cât se vede, dincolo de perspectivismul demagogic aferent noii "limbi de lemn", mai mult spre o dezintegrare națională decât spre o reală "integrare europeană".

Dar, cine știe, poate că dreapta, tocmai pentru că se vrea și trebuie să fie *națională*, va descoperi, în ceasul al doisprezecelea, "mintea românului cea de pe urmă"...

Pe marginea conceptului de naționalism

(urmare din pag. 4)

abordată și de filozoful român Constantin Rădulescu-Motru, care în1936 scria în *Românismul sau catehismul unei noui spiritualități*:

"Națiunea este o ființă separată de aceea a indivizilor. Ea se conservă și se dezvoltă după legile ei proprii. Viețile indivizilor, care o compun într-un moment dat, oricât de agitate ar fi, nu-i schimbă cursul. Națiunea își are legitimitatea sa istorică pe care nu o poate turbura individul, oricât de extraordinar ar fi el. Individul are față de națiunea sa, ca primă îndatorire, să o înțeleagă. Prin înțelegerea națiunii sale, el se înțelege pe sine. O dată ce și-a înțeles națiunea, individul și-a găsit orientarea spirituală. Iraționalul nu-l mai întunecă. El știe care dintre realizările spirituale vor trăi și care vor pieri. Harul divin s-a transformat pentru el în *ideal național*".

O idee centrală în concepția naționalistă a lui C. Rădulescu-Motru este faptul că nu există o rețetă universală pentru naționalism, așa cum există pentru liberalism și comunism. *Nu există un naționalism universal, ci există tot atâtea naționalisme, câte națiuni există.* Conștient de unicitatea fenomenului naționalist, filozoful român și-a intitulat viziunea sa asupra naționalismului autohton "Românism", iar caracterele lui specifice le găsim expuse astfel:

"Românismul nu este fascism, nu este rasism, nu este antisemitism..., ci este simplu Românism. El iese din credința că pe români îi leagă laolaltă o realitate mult mai adâncă decât ceea ce constată prin simțurile sale fiecare român în parte. Această realitate își are instinctele ei de apărare, pe care istoria poporului nostru le-a înregistrat în multe rânduri (...) Românismul este unul din aceste instincte. El vine într-un moment de grea cumpănă, cu menirea să ne dea încredere și energie".

Aceasta era situația în perioada interbelică, o perioadă în care mișcările naționaliste reușeau să se impună în Europa. Astăzi, însă, naționalismul se află din nou într-un moment de cumpănă. Înfrânt pe plan militar în cel de al doilea război mondial și scos în afara legii de învingători, naționalismul nu a fost însă extirpat din sufletele oamenilor, așa cum ar fi dorit adversarii săi. Difuz, decapitat și pândit din toate părțile de dușmani, el este totuși prezent, este viu, are încă vigoare și nu va dispărea decât odată cu națiunile.

În fața acestei realități, cei care doresc desființarea națiunilor și naționalismelor folosesc un substituit doctrinar pentru viziunea naționalistă. Acest substituit este "democrația". Așadar, nu naționalism, ci democrație! O alternativă falsă, deoarece termenii puși în cumpănă aparțin unor categorii socio-politice diferite, democrația fiind doar una din formele de guvernământ posibile. Studiind un mare număr de tipuri de guvernământ, politologul *avant la lettre* Aristotel a ajuns la concluzia că există doar trei forme de guvernământ perfecte, ideale, pe care popoarele le pot adopta în funcție de specificul lor: monarhia, aristocrația și timocrația (republică constituțională, cu alegerea conducerii prin vot cenzitar). Fiecare din aceste trei forme ideale are un corespondent degenerat, corupt. Corespondentul negativ al monarhiei este tirania, cel al aristocrației – oligarhia, iar cel al timocrației – democrația (alegerea conducerii prin vot universal, adică un cetățean, un vot).

Naționalismul nu este o formă de guvernământ, ci un sistem social, definit printr-o concepție proprie despre lume și viață. În zilele noastre, în viața popoarelor, într-o competiție acerbă, își dispută dreptul de a organiza viața oamenilor trei sisteme sociale: liberalismul, socialismul și naționalismul. Despre fiecare din ele s-au scris sute de tomuri, dar cum problema centrală a oricărui sistem social este problema relațiilor dintre oameni, esența lor poate fi exprimată "clar și distinct" prin formulări succinte.

Ideea de bază a liberalismului este: *inegalitatea între inegali*. Oamenii sunt de la natură inegali și este firesc ca această inegalitate să se regăsească în viața socială.

Dorind să corecteze suferințele și nefericirea cu care liberalismul a fost asociat, pe plan social, în ultimele două secole, socialismul a intervenit pe scena istoriei cu dogma: *egalitate între egali*. Oamenii s-ar fi născut egali și această egalitate trebuie să subziste și în viața socială. Cum însă realitatea contrazice adeseori această pseudodogmă, comunismul (forma "desăvârșită" a socialismului) a găsit corectivul: "Patul lui Procust" social. Acolo unde natura a greșit, creînd inegalități, Partidul trebuie să intervină pentru a restabili egalitatea. În contrast cu cele două sisteme sociale prezentate mai sus, naționalismul consideră că relațiile dintre oameni trebuie să stea sub semnul principiului *egalitate între inegali*. Dumnezeu a creat oamenii inegali, dar în intenția Creatorului a fost ca această inegalitate să fie estompată prin dragostea față de "aproapele". Transpunând această sublimă îndatorire a omului în termeni politici, se poate afirma că: *Statul organizat pe temeiul unei concepții naționaliste despre lume și viață este un Stat social condus de elite, în care domnește un desăvârșit echilibru social și cea mai deplină dreptate socială.*

Existența oamenilor, de-a lungul istoriei, se consumă în forme de viață care reprezintă o combinație posibilă între un sistem social și un anumit tip de guvernământ. Pentru naționalism, este evident că o combinație cu democrația nu reprezintă soluția ideală. Iată cum vedea Charles Maurras, teoreticianul naționalismului francez din perioada interbelică, rolul nociv al democrației în viața națiunilor: "Franța este sfâșiată, pentru că cei care o guvernează nu sunt oameni de stat, ci oameni de partid. Cei cinstiți, dintre ei, nu se gândesc decât la binele partidului; cei necinstiți, cum să-și umple buzunarele. Și unii și alții sunt dușmanii Franței. Franța nu este un partid!." Puneți România în locul Franței și aveți imaginea situației din țara noastră!

Pentru a găsi leac nenorocirii în care se zbate astăzi România, soluția ideală ar fi sinteza dintre *naționalism* și *aristocrație*. O aristocrație de spirit, nu de sânge. O aristocrație eroică, de care neamul nostru a avut parte în toate momentele de răscruce. Cum însă astăzi omenirea trăiește sub semnul democrației, să ne mulțumim cu mai puțin, anume cu varianta pozitivă a acestei forme de guvernământ: alegerea conducerii statului prin vot cenzitar. Cel care participă cu votul său la făurirea destinului națiunii să aibă un minimum de acoperire de valoare, atunci când alege. Altfel vom fi sortiți să fim guvernați, în continuare, de șarlatani și demagogi, adică să ne sinucidem național în numele unei democrații falimentare.

EMINESCIANISM POLITIC

~ Mihai CIOBOTEANU ~

Viața lui Mihai Eminescu, neromanțată și eliberată de clișeele clasice, ar trebui să fie un un indiciu semnificativ pentru oricine care se interesează de personalitatea geniului național. Deși Eminescu este abordat în majoritatea referințelor din punctul de vedere literar-artistic, eu cred totuși că personalitatea dominantă, începând chiar cu perioada studenției de la Viena, a fost cea de om de acțiune, de judecător și învățător al lucrurilor pământești. Este de necontestat faptul că, din toată opera sa, cea literară exprimă cel mai fidel posibilitățile geniale ale lui Eminescu, dar eu unul privesc poezia și chiar proza eminesciană ca pe ceva personal, intim, marcat în fond de aceeași preocupare de a folosi limba română și imaginarul popular într-un chip cât mai frumos. Se cunoaște reacția cel puțin rezervată a lui Eminescu la apariția volumului său de poezii; multe creații care astăzi sunt considerate lucrări desăvârșite ar trebui să rămână la stadiul de manuscrise, atâta vreme cât autorul s-a sfiit a le da spre publicare. Pe lângă toate acestea există o bogație de articole publicate cu regularitate, din 1876 până în 1883.

Îl găsim pe Eminescu la începutul verii lui 1883 la Putna, cu ocazia sărbătorilor organizate acolo; are o creație nouă – "Doina" – care exprimă într-o manieră autentică sentimentele românului din vremea aceea. Avea de gând să o citească, însă discursul liberalului P. Grădișteanu, ditirambic și patriotard, care se încheie cu un toast pentru completarea diamantelor Coroanei Majestății Sale Carol I (aluzie la provinciile românești aflate în Austro-Ungaria) îl pune pe Eminescu într-o postură delicată.

Ultimele articole scrise la *Timpul* denunță în general patriotismul fals care alterează ireversibil sentimentele și practicile originale și care nu aduce nimic bun. De altfel, în *Dubla asasinare a lui Mihai Eminescu*, Theodor Codreanu este de părere că tocmai aceste evenimente cauzate de comportamentul autentic și vertical al lui Eminescu au dus la *asasinarea socială* care s-a produs în ziua de 28 iunie, când a fost declarat nebun. Un complot din care fac parte soția lui Slavici (tip de femeie autoritară, care nu accepta să fie contrazisă), Grigore Ventura (spion vienez), Titu Maiorescu (marele mason pentru care Eminescu era și trebuia să rămână un model al poetului romantic, geniu nebun).

Înțelegerea eminescianismului politic este astăzi împiedicată de folosirea în discursul contemporan a standardelor diferite, ceea ce este o eroare pe cât de importantă, pe atât de subtilă. La tot pasul întâlnim astăzi comparații, referințe, trimiteri către realități culturale din alt spațiu geografic sau din alt secol. În mediul nostru intelectual asistăm la veritabile "procese" ale voievozilor români, de parcă ai putea să compari vremurile de azi cu vremurile de acum 500 de ani!

Principiul relativismului cultural spune că fiecare neam are graiul lui prin care își exprimă gândurile izvorâte dintr-o concepție absolut originală asupra vieții și a morții. Ca să înțelegi un român, pe Mihai Eminescu, să spunem, trebuie mai întâi să înveți limba română; și nu numai atât - se poate întâmpla ca gândind în felul englezilor, americanilor sau arabilor să nu înțelegi deloc ce vrea să spună în "Revedere", ce rost au premisele și concluziile sale. Atunci ai nevoie de o introducere care să distingă și să trateze factorii care au avut o influență asupra scrierilor eminesciene. În general, românii (pentru simplul fapt că sunt din același neam românesc și împărtășesc aceeași conștiință) nu au nevoie de astfel de metode "inițiatice" în ceea ce-l priveșe pe Mihai Eminescu, întrucât deși generațiile trec, se păstrează unitatea culturală tradițională prin intermediul instituțiilor statului. Orice român înțelege fără probleme opera social-politică eminesciană. Probleme apar în momentul în care volumele de articole politice sunt deschise de o persoană care, din motive subiective sau obiective, nu s-a format cultural în spiritualitatea românească. Acesta va aprecia eronat sensul unor versuri precum: *"Cine-au îndrăgit străinii / Mânca-i-ar inima câinii, / Mânca-i-ar casa pustia / Și neamul nemernicia"*, deoarece este lipist de instrumentul critic corespunzător ipotezelor autorului.

Ideea de naturalețe, de apartenență nemărginită la natural, la firesc, la real, este, după părerea mea, caracterisitca definitorie pentru opera social-politică și filosofică eminesciană. Genialitatea sa nu se manifestă ca la Hegel sau ca la Kant, în expuneri abstractizate, pe care puțini le înțeleg pe deplin, ci se concretizează în scrieri cu o construcție "complicat de simplă". Metoda eminesciană se bazează pe faptul real, de la care pleacă o serie de afirmații susținute prin argumente istorice, logice, morale. La Eminescu întâlnești opinii, teorii și argumentații. Poate că începutul și sfârșitul nu sunt la fel de interesante precum este articolul propriu-zis, raționamentul. În polemicile sale, Eminescu se folosește de cele mai variate chestiuni care i-ar putea fi de folos, de la mituri și credințe populare, la teorii economice și politice ale vremii. Spre exemplu, scriind despre efemeritatea zbaterilor politice în raport cu geniul neamului, Mihai Eminescu prezintă o altă versiune a basmului "Tinerețe fără bătrânețe": Se spune că odată, în vremurile vechi, trăia un cavaler viteaz. El obișnuia să colinde zările și să cunoască lumea; fusese înzestrat de ursitoare cu viață fără de moarte și tinerețe fără bătrânețe. Într-o bună zi trece pe la niște ciobani pe care-i scăpă de o ceată de răufăcători; după ceva vreme revine pe aceleași locuri și găsește un codru întins și o mână de oameni pe care îi învață să folosească lemnul pentru folosul lor și pentru schimb; altădată, tot pe aceste locuri, găsește un oraș frumos și în centru o statuie care îl reprezenta: îi întreabă pe oameni ce era cu acea statuie, și oamenii îi povestesc cu evlavie faptele de vitejie ale unui erou de demult. Cavalerul le spuse că el era întruchipat de statuie, și că sigur trebuie să-l cunoască. Orășenii nu doar că nu l-au recunoscut, ba au început să râdă de el.

O altă "pildă" este cea episcopului care venise cu alai mare într-un județ. Rând pe rând, satele îl primesc cu mare cinste și onoare, așa cum se cuvine unei înalte fețe bisericești. La urmă, episcopul vizitează un sat în care venirea sa nu stârnește nici un fel de atenție. Episcopul îl întrebă pe preotul satului pentru ce nu s-au tras nici măcar clopotele, la care preotul răspunde că există o mie și unul motive pentru care nu s-a întâmplat așa. Unul dintre ele ar fi că nu este clopot.

În interacțiune cu conservatorii, liberalii tind să se radicalizeze, devenind astfel o formațiune politică extremistă, cu tendințe revoluționar - socialiste. Atunci când intră în contact cu socialiștii, liberalii dau înapoi, devin simțitor mai moderați, iar unii dintre ei trec la conservatori.

Mihai Eminescu recunoștea cu amărăciune că în România anilor 1880 nu există reacțiune în adevărata putere a cuvântului: nu există în primul rând o dinastie tradițională care să-și revendice tronul, nici o elită uzurpată la 1848, care acum să revină în forță. Despre partida conservatoare, Eminescu amintește destul de vag, la modul general, insistând asupra unor figuri reprezentative: Lascăr Catargiu, Manolache Costache Epureanu, Titu Maiorescu. Eminescu realizase probabil că în această grupare nu puțini erau cei care intraseră în politică din cauze materiale - dorința de a-și păstra privilegiile oferite de proprietățile funciare.

În partea cealaltă, prin faptul că nu erau în stare să ducă la bun sfârșit principiile liberal-burghez-democrate pe care le-au promis, "roșii" își dădeau jos masca de tineri naționaliști conștiincioși atunci când apărea vreo afacere bănoasă, vreun câștig gros. Caracterizați printr-o constanță "nu a practicilor, ci a apucăturilor", politicienii radicali se dovedeau a fi total lipsiți de principii politice, de vreme ce pe o parte organizau agitații antimonarhice, iar pe de altă parte vânau bunăvoința Regelui. Într-o primă fază, mirarea lui Eminescu era stârnită de intenția unor juni români, trăitori la Paris, de a "da o revoluție" burgheză într-o țară în care 80% trăia în mediul rural. (Oricum, noi mai cunoaștem astfel de situații curioase, precum revoluție comunistă într-o țară cu o mână de proletari, sau guvernare creștin-democrată - în înțelesul său catolic - într-o țară de ortodocși). Într-o a doua fază, atitudinea lui Eminescu se radicalizează, mai ales după Războiul de la1877, pe care îl vede ca pe o imensă eroare politică liberală, acoperită însă de oculte câștiguri materiale. Demagogi, de un amatorism politic tragicomic, și pe deasupra de proveniență greco-bulgară, "compania de exploatare" înființată de Brătianu și Rosetti nu se ridică nici măcar la poziția pe care radicalii liberali o au în țările europene.

Scrierea politică a lui Eminescu poate că are dezavantajul de a nu fi așa de unitară și sistematică precum *The Second Treaty of Governement* a lui John Locke sau *Politica* a lui Aristotel. Citite rău, editorialele din *Timpul* apar ca pete de culoare fără o prea mare valoare. Citite bine, așa cum am arătat și mai sus, dintr-o perspectivă care să țină cont și de cea a autorului, articolele eminesciene compun un mozaic excepțional de factură realistă ce aduce în prim-plan o societate politică aflată la răscrucea

(continuare în pag. 10)

Î. P. S. Bartolomeu Valeriu Anania

Europa, nu Sodoma!

(urmare din pag. 2)

vostru, vom face tot ceea ce ne stă în putință, în limitele legalității și bunei cuviințe, să determinăm pe oamenii politici să fie atenți la orizontul de așteptare al majorității electoratului: fiecare să devină un stetoscop, o ureche aplecată pe inima poporului! Să nu se înstrăineze de aceia care i-au ales, în numele cărora și în beneficiul cărora trebuie să emită legi.

Constat că anul acesta numărul tinerilor care vin la hramul Sfintei Marii este mult mai mare decât altădată. Este o mare bucurie. Constatăm aceasta și în biserici, începând cu catedrala din Cluj, unde, de fiecare dată când predic, adresez un mesaj special tinerilor, pentru problemele lor. Dragii mei tineri - dar vorbesc și pentru urechile părinților voștri -, voi sunteți în floarea vârstei; și dacă ați venit aici, nu ați venit ca la un spectacol al unei echipe de rock, ci la o slujbă religioasă; am constatat aceasta din ordinea desăvârșită, generală, păstrată în timpul slujbei. Sunteți tineri, trăiți-vă tinerețea! E a voastră! Trăiți-o înainte de a fi prea târziu, dar în limitele decenței, ale bunei cuviințe! Nu vă imaginați cât este de plăcut să-ți trăiești tinerețea fără ca mai târziu să-ți fie rușine sau să-ți pară rău de ceea ce ai făcut. Dragii mei, păstrați-vă sănătatea sufletului, așa cum țineți la sănătatea trupului vostru! Învățați-vă, înainte de toate, să aveți spirit de discernământ, să deosebiți între bine și rău, între sănătos și nesănătos, între folositor și nefolositor. Este începutul înțelepciunii voastre. De aceea protestez împotriva amintitelor măsuri legislative, menite să provoace confuzie, în noi toți, dar mai cu seamă în tineri, ca aceștia să nu mai deosebească binele de rău, normalul de anormal. La vârsta fragedă vă pândesc anumite primejdii: lipsa de discernământ, curiozitatea nesăbuită, viciile care vi se infiltrează încetul cu încetul. Vine o vreme când începi să bagi de seamă că ai mers prea departe și că trebuia să te oprești. Din ce în ce mai mult se dau semnale de alarmă în țara noastră că tinerii încep să devină toxicomani, să fie consumatori de droguri aduse din import de către oameni fără nici un fel de scrupule, fără nici un fel de conștiință și numai din pofta de câștig. Țineți minte de la mine: **Din orice deprindere rea și din orice viciu există o cale de întoarcere**, și de la fumat, și de la băutură, și de la jocul de cărți. De la consumul de droguri nu există însă cale de întoarcere! Este calea sigură către pierzanie. Aceste otrăvuri sunt menite să placă unora și să le destrame personalitatea și ființa, ducându-i în neant pe ei și pe cei din jurul lor. Opriți-vă curiozitatea la pragul acestui mare pericol al vieții noastre sociale! Noi, Biserica, și noi, Școala, și noi, Justiția, și noi, Parlamentul, și noi, Guvernul, și noi, asociațiile umanitare, vom face tot ce ne va sta în putință să impunem legi pentru ca această mare nenorocire care începe să se infiltreze în societatea noastră să fie oprită și sancționată. Dar este mai bine ca fiecare să opereze ca propriul său judecător în propria sa conștiință. Dacă fiecare va face așa, într-o conștiință cu adevărat creștină, nu va mai fi nevoie nici de justiție, nici de instructori speciali și nici de legi pedepsitoare. Dragii mei tineri, faptul că ați venit la acest hram în număr atât de mare și că sunteți atât de cuviincioși este un semn bun pentru societatea noastră românească. Vă mulțumim, iar Dumnezeu să vă răsplătească și să vă ocrotească în tinerețea voastră! Și un sfat către părinți: Nu uitați nici voi, părinților, că aveți răspunderi față de copiii voștri, față de felul cum îi creșteți și față de felul cum îi educați. Fiecare părinte să știe că este el însuși un educator, obligat să aibă grijă de odraslele lui. În felul acesta putem nădăjdui în regenerarea morală, dar și în regenerarea biologică a poporului român, care este într-o rapidă cursă de scădere demografică în urma marelui număr de avorturi care s-au făcut în ultimii zece ani. Vrem redresarea familiei, reînnobilarea familiei, iar pentru aceasta legiuitorii noștri din Parlamentul de astăzi și de mâine, din Guvernul de astăzi și din cel de mâine, să știe că prima lor datorie este aceea de a avea auzul ațintit asupra trebuințelor reale și stringente ale poporului care va merge în toamna aceasta la urnele de vot.

Iată, iubiții mei, ne-a hărăzit Dumnezeu o zi de aur și pentru acest praznic. Este binecuvântarea lui peste noi toți! De aceea, în încheiere, aș vrea să vă rog să puneți la inimă cele ce v-am spus. Vi le-am spus din toată inima mea, din toată credința mea, și uneori cu sufletul sângerând. Să le duceți la casele voastre, să spuneți vecinilor voștri și altora ce ați auzit la Mânăstirea Nicula și ce ați învățat de la noi, pentru ca poporul român să se poată regenera și lăuntric. Aș vrea să știe toată lumea: **se vor face reforme economice și politice, dar toate acestea nu vor avea roade dacă nu vom face regenerarea morală a poporului român. Să stârpim din țară corupția, minciuna, hoția, tâlhăria, lenea, pofta de câștig nemuncit, parvenitismul, iresponsabilitatea!** De îndată ce se va instaura ordinea morală în tot aparatul de stat și în toate straturile sociale, vom putea într-adevăr, cu toată sărăcia noastră, să aspirăm către Europa. Aș spune o vorbă care să fie auzită bine: **Noi suntem europeni prin geografie, prin istorie și prin vocație. Noi suntem în Europa.** Este vorba să intrăm în structurile europene și suntem gata s-o facem; Biserica Ortodoxă Română a declarat-o sus și tare: **Suntem în Europa, dar ni se propune o nouă Europă. Dar aș vrea să spun răspicat: Europa, nu Sodoma!...** [aplauze]. Puneți la inimă, domnii mei [întors cu fața spre tribuna oficială], reacția acestui popor care de obicei la slujbe nu aplaudă! [aplauze].

Iubiții mei, întoarceți-vă la casele voastre cu un spor de sfințenie, de bună cuviință și, mai ales, cu un mare spor de curaj. Noi, ca popor român, mai cu seamă în Transilvania, n-am pierit în vremurile grele, nu vom pieri nici acum. Important este să ne ținem trează conștiința noastră creștină și românească [aplauze]. Întoarceți-vă la casele voastre cu lacrimile de bucurie ale Maicii Domnului, dar și cu lacrimile bucuriei voastre, aceea de a vă fi întâlnit cu ea și cu adevărurile ei. Duceți-le în casele voastre odată cu binecuvântarea lui Dumnezeu. Amin.

Predică rostită la Mânăstirea Nicula, de praznicul Adormirii Maicii Domnului, la 15 August 2000

INTIFADA PESTE TOT

(urmare din pag. 5)

După dispariția unor figuri marcante ale politicii arabe din Orientul Mijlociu (regele Hussein al Iordaniei, președintele Siriei Hafez al Assad și regele Hassan al II-lea al Marocului), rolul de moderator în interiorul acestei organizații pan-arabe, care cuprinde 22 de membri, a revenit aproape natural Egiptului. Analiștii arabi și occidentali spun că, pe fundalul acestei lipse de personalități politice de primă mînă, în care Occidentul a găsit mereu parteneri de discuție serioși, președintele Mubarak este singurul care are capacitatea să devină liderul moral al grupului de țări arabe, secondat îndeaproape de prințul moștenitor al Arabiei Saudite, Abdallah ben Abel Aziz, care ar avea un rol financiar deosebit în interiorul Ligii Arabe. Mubarak a impus un altfel de stil. El a fost cel care a declarat că logica confruntării militare este depășită, că statele arabe ar trebui să găsească alte căi (financiare, diplomatice) de a-și susține cauza, ceea ce reprezintă o mutație în atitudinea arabilor față de politica zonei și față de procesul de pace, știut fiind că în ultimele două decenii opinia predominantă era că înfruntarea militară este inevitabilă. Or, prin această schimbare de stil, Mubarak nu face decît să fie consecvent cu el însuși, pentru că la summit-ul din 1996 el a fost cel care a definit pacea ca opțiune strategică în Orientul Mijlociu. Atitudinea lui este explicabilă. Cred că multe state arabe au ajuns la concluzia că orice tendință de a înfrunta militar Israelul este din start sortită eșecului, acest stat avînd – pe lîngă sprijinul S.U.A. – o mașină de război ultraperfecționată, net superioară dotărilor altor țări din zonă. Apoi, ca să ai cîștig de cauză în ochii opiniei publice internaționale (care era tentată de cele mai multe ori să identifice cauza arabă cu mijloacele teroriste de a o susține), este util să lași deoparte orice aluzie la forță și să te concentrezi asupra dialogului diplomatic. Această nouă politică abilă a arabilor în Orientul Mijlociu este rodul gîndirii strategice a lui Mubarak. De altfel, în declarația finală a summit-ului, liderii lumii arabe au cerut instaurarea unei păci juste, stabile și globale.

Deși condamnă armata israeliană pentru escaladarea violențelor în teritoriile palestiniene, țările arabe amenință doar *diplomatic* Israelul, avertizînd cu încetarea oricărei legături a țărilor arabe cu statul evreu. Mubarak a cerut tuturor participanților la summit să manifeste o solidaritate nu împotriva Israelului, ci întru izolarea diplomatică a acestuia. Liderii arabi doresc astfel să probeze că: **1.** lumea arabă se abține de la limbajul forței; **2.** cel ce îl utilizează nepermis este Israelul; **3.** astfel, acest stat se situează în afara legislației internaționale, devenind copilul-problemă al zonei, după ce mult timp a fost copilul-răsfățat de către Occident, și în special de către Statele Unite ale Americii. În același timp, prin atitudinea lor moderată, statele arabe încearcă să semnalizeze lumii că, spre deosebire de Israel, pe ele se poate conta în ceea ce privește menținerea stabilității în regiune.

Liderii lumii arabe au ajuns la concluzia că este mult mai eficient să ajute Intifada palestiniană prin investiții economice în zona de est a Ierusalimului (*Al Qods*, în arabă), acolo unde Autoritatea Națională Palestiniană dorește să instaleze capitala viitorului ei stat independent. Summit-ul de la Cairo a decis, la propunerea Arabiei Saudite, crearea unui fond de sprijin (*Intifada Al Qods*) pentru palestinieni în valoare de un miliard de dolari.

Declarația finală a summit-ului prevede, de asemenea, crearea unei Comisii de anchetă internațională și neutră, sub egida Națiunilor Unite, care urmează să înainteze Consiliului de Securitate al O.N.U. și Comisiei pentru drepturile omului un raport privind cauzele și responsabilitățile ce revin părților față de grava deteriorare a situației în teritoriile palestiniene. Se cere, totodată, Consiliului de Securitate și Adunării Generale O.N.U. să asigure protecție palestinienilor și să examineze posibilitatea creării unei forțe internaționale de menținere a păcii în teritoriile palestiniene aflate sub ocupație. Potrivit lui Brian Withaker, specialist în problemele Orientului Mijlociu, un astfel de apel al arabilor pune într-o lumină defavorabilă sponsorul principal al procesului de pace în zonă: Statele Unite ale Americii. Prin invitarea mai multor mediatori internaționali să se implice în rezolvarea tensiunilor în regiune, arabii doresc să înlăture unilateralitatea procesului de mediere în care, pînă acum, numai Washington-ul era decidentul final. Or, după cum se știe, Statele Unite ale Americii au simpatizat cu Israelul, din motive istorice și financiare destul de transparente.

Mai mult, noua metodă arabă de susținere a Intifadei palestiniene se exprimă și printr-o abilă și foarte eficientă manipulare – în folosul cauzei lor – a conceptelor legislației internaționale, cum ar fi cele de *"încălcare a drepturilor omului"* sau chiar de *"genocid"*. Aceasta dovedește că lumea arabă începe să vorbească mai pe înțelesul Occidentului, după ce, timp de decenii, unele state radicale din comunitatea națiunilor arabe, cînd era vorba de conflictul cu Israelul, preferau ca limbaj arma sau atentatul terorist. Dacă este, într-adevăr, vorba ca lumea arabă să dea, prin rezistența ei înverșunată față de uriașul aparat militar israelian, o lecție de diplomație, de curaj împotriva colonizatorului arogant (ultimul stat al secolului XX unde rasismul și xenofobia sînt politică oficială!), atunci nu putem decît să strigăm împreună cu ea: *Să fie Intifada peste tot!*

PROCESUL COMUNISMULUI

NECESITATE ISTORICĂ, IMPERATIV SOCIAL

DEMOSTENE ANDRONESCU

Au trecut aproape unsprezece ani de la prăbuşirea regimurilor comuniste din Europa de Est şi nu am auzit ca vreo instanţă sau vreun organism internaţional să fi condamnat, cel puţin moral, comunismul şi cumplitele lui crime şi atrocităţi, care întrec cu mult crimele şi atrocităţile comise de nazism.

De fapt, democraţiile occidentale, care pretind că ar fi luptat împotriva comunismului, nu şi-au pus nici un moment problema unei acţiuni de condamnări, de vreme ce ele continuă "coexistenţa paşnică" cu regimuri comuniste de cea mai pură esenţă totalitară, iar la ele acasă tolerează partide comuniste care, din punct de vedere ideologic, nu se deosebesc cu nimic de clasica ideologie marxistă care, aplicată efectiv, a dus la monstruozitatea numită "bolşevism". Şi dacă totuşi **mass-media** occidentală pomeneşte uneori fără prea multă convingere şi despre crime, acestea nu sunt atribuite sistemului, ci sunt puse pe seama anumitor persoane (Stalin, Gheorghiu-Dej, Jivkov etc.) sau pe seama poliţiilor politice din ţările respective (K.G.B., Securitate, STASI etc.), de parcă acestea nu ar fi fost "braţul înarmat al partidului".

Mai mult chiar, unele voci din Occident încearcă să justifice şi să scuze aceste crime. În discuţiile pe care le-a generat, în Franţa, apariţia **Cărţii negre a comunismului**, de exemplu, un editorialist al ziarului **L'Humanité** a declarat într-o emisiune televizată că **"cele 85 de milioane de morţi nu afectează cu nimic idealul comunist. Aceste crime nu reprezintă decât o regretabilă rătăcire. După Auschwitz** - a continuat el cu cinism - **nu mai poţi fi nazist, dar după lagărele sovietice poţi rămâne comunist"**! Această declaraţie este făcută atât de răspicat şi cu atâta convingere încât orice comentariu este de prisos.

Astfel stând lucrurile, ar fi o eroare să se mai creadă că Statele Unite şi celelalte democraţii occidentale, în general, au luptat în perioada aşa-numitului "război rece" împotriva comunismului. Nu, au luptat împotriva Golemului sovietic pe care tot ele îl moşiseră, dar care, după cel de-al doilea război mondial, fusese scăpat de sub control şi devenise stânjenitor. Îmbătat de euforia victoriei (pe care, de fapt, nu o câştigaseră nici el, nici aliaţii lui occidentali, ci forţele oculte care îl creaseră), Golemul sovietic şi-a închipuit că are identitate proprie şi că poate să obţină pentru sine supremaţia mondială.

Încă din perioada războiului, în Uniunea Sovietică, comunismul originar, aşa cum a fost el gândit de clasicii marxismului, a suferit unele modificări de substanţă, care au avut drept urmare apariţia unui hibrid ideologic, "naţional-comunismul". Astfel, comunismul sovietic, devenit autonom, s-a înscris pe linia mesianismului de totdeauna al poporului rus, transformându-se, din Golemul docil care fusese la început, într-un concurent primejdios la supremaţia mondială.

Din aceste motive, aceleaşi forţe oculte care au inventat comunismul şi apoi i-au favorizat instaurarea şi consolidarea în fosta Rusie ţaristă au iniţiat un proces complex prin care "monstrul sovietic" să fie aneantizat. Şi astfel, între Occidentul care, între timp, a făcut act de obedienţă totală în faţa iudaismului şi comunismul sovietic răzvrătit s-a iscat un conflict care a durat aproape o jumătate de secol, conflict pe care istoriografia contemporană l-a consemnat sub denumirea de "războiul rece". Acest conflict s-a încheiat la sfârşitul deceniului al nouălea şi începutul celui de-al zecelea, când Golemul sovietic şi regimurile satelite lui s-au prăbuşit. O dată cu ele nu s-a prăbuşit însă şi comunismul, care continuă să trăiască şi să-şi secrete otrăvurile. "Noua Ordine Mondială" sau "mondialismul" - cum este îndeobşte cunoscută această nouă utopie pe care aceleaşi forţe oculte o propun omenirii - nefiind decât un substitut cosmetizat al internaţionalismului comunist. Artizanii acestui proiect mondialist s-au inspirat parcă din Lenin atunci când şi-au construit utopia. Căci iată ce spune "marele învăţător al popoarelor", făuritorul primului stat socialist din lume: **"Ţelul socialismului este de a elimina împărţirea omenirii în state mici şi de a micşora izolarea naţiunilor, şi aceasta nu numai pentru a le lega mai strâns unele de altele, ci şi pentru a le amesteca"**. Este exact ţelul mondialismului, care urmăreşte desfiinţarea naţiunilor ca entităţi ontologice şi înlocuirea lor cu o umanitate uniformă, abstractă, cu omul ei nou, cetăţean abstract, care va fi un om fără naţionalitate şi fără istorie, adică exact omul fără memorie şi fără rădăcini, aşa cum l-a prefigurat comunismul, pe urmele (încă) nemuritorului Karl Marx!

După prăbuşirea colosului sovietic, Statele Unite ale Americii, acest "nou imperiu mondial", cum îl caracterizează Roger Garaudy, au început colonizarea Europei de Est, continuând, în acelaşi timp, şi colonizarea Lumii a Treia. Iată ce spune în această privinţă autorul menţionat: **"De douăzeci de ani Fondul Monetar Internaţional şi Banca Mondială pustiesc emisfera sudică, din Argentina până în Tanzania, din Pakistan până în Filipine, iar acum încep să aplice aceleaşi metode şi în ţările Europei de Est"**. În această parte a lumii, terenul le-a fost pregătit de regimurile comuniste, deliberat lăsate să se înstăpânească aici.

După ce aceste regimuri comuniste au făcut partea urâtă a trebii, lichidând, prin metode de o barbarie de nedescris, elitele politice, intelectuale şi morale şi demolând valorile creştine tradiţionale ale acestui colţ de lume, Occidentul (care, între timp, prin metode subtile, a fost şi el îndoctrinat şi castrat spiritualiceşte), vine ca "salvator" şi, în numele "progresului" şi al "umanitarismului", continuă, de fapt, opera de desfiinţare a naţiunilor începută de comunism, precum şi de amalgamare a lor într-un creuzet supranaţional asemănător **melting-pot**-ului în care a fost făurită "naţiunea" americană. Şi când te gândeşti că acelaşi Occident care astăzi se erijează în apărător înverşunat al "drepturilor omului", intervenind cu promptitudine în orice colţ al lumii, de cele mai multe ori în favoarea elementelor declasate şi dizolvante ale valorilor tradiţionale (homosexuali, elemente antisociale, secte religioase etc.), nu a schiţat nici un gest pentru a impune respectarea aceloraşi drepturi în spaţiul în care, cu bună ştiinţă, îl abandonase comunismului, atunci când elitele popoarelor din acest spaţiu erau decimate şi regimul aplicat prizonierilor de conştiinţă era unul de exterminare fizică.

În aceste condiţii, este de înţeles de ce comunitatea occidentală nu agreează, nu poate să agreeze un proces şi, cu atât mai puţin, o condamnare a comunismului. Nu are nici un interes să o facă şi nici nu o va face. De aceea, sarcina de a intenta un proces comunismului revine acelora care au avut neşansa să trăiască acest coşmar, ţărilor care au fost bântuite, atâta amar de vreme, de această molimă. Dar - vai! - au trecut deja aproape unsprezece ani şi la noi nu s-a întreprins nimic în această privinţă. Poate că în alte ţări s-o mai fi făcut câte ceva, însă la noi nu s-a făcut absolut nimic. Puterea "emanată" după decembrie '89, speculând cu abilitate disponibilitatea sufletească a poporului român (şi a celor mai multe dintre victimele gulagului românesc, în special) de a ierta, a răstălmăcit-o, stopând astfel procesul comunismului. Dacă acest proces ar fi avut loc, societatea românească ar fi fost scutită de multe dintre nenorocirile şi neîmplinirile perioadei de tranziţie. La noi nu a fost promovată nici măcar o lege a lustraţiei, aşa cum s-a întâmplat în mai toate ţările est-europene care s-au descotorosit de comunism, cu excepţia fostei U.R.S.S. Dacă atunci, în 1990, ar fi fost adoptat, cel puţin, punctul 8 al Declaraţiei de la Timişoara şi fosta nomenclatură comunistă ar fi fost ţinută departe de treburile cetăţii, cu siguranţă că faţa ţării ar arăta astăzi cu totul altfel de cum arată.

Se spune că "cei care îşi uită trecutul riscă să-l retrăiască". Acest lucru se va întâmpla cu noi dacă nu ne vom trezi, la timp, din "somnul cel de moarte" - şi zămislitor de monştri - al naţiunii. Abandonarea luptei împotriva comunismului şi uitarea a ceea ce ni s-a întâmplat ieri au făcut posibilă alunecarea tot mai multor formaţiuni politice spre stânga. Şi unele dintre acestea vor tot aluneca, până când vor eşua în comunism (chiar dacă într-unul cu pretinsă "faţă umană"). În fond, orice experienţă comunistă începe prin a fi inocentă. Să ne intre bine în cap: la noi, dinspre trecut, miroase încă a pucioasă. Şi va mirosi până când societatea românească va fi purificată prin "exorcizarea ticăloşiei şi crimei", cum spune venerabilul domn Alexandru Paleologu! Şi această exorcizare nu este posibilă decât prin sancţionare şi penitenţă. Or, la noi aceasta nu se întâmplă, căci cei care ar trebui să fie chemaţi să dea socoteală (înalţi demnitari ai fostei ierarhii comuniste, care se fac vinovaţi de multe şi mari blestemăţii, securişti notorii care au comis crime şi atrocităţi, precum şi alţii asemenea lor) îşi plimbă nestingheriţi câinii prin parcuri şi nimeni nu-i întreabă nimic. Mai mult chiar, unora dintre aceştia, la "trecerea lor în nefiinţă" (sintagmă pur comunistă, pe care o auzim, în ultimul timp, din ce în ce mai des), numai că nu li se fac funeralii naţionale, fiind omagiaţi până şi în Senatul României!

Dacă această stare de lucruri se va perpetua, atunci tot ce se va construi în România se va construi pe nisip. Pentru ca (re)construirea ţării să se facă pe temelii solide este nevoie de ordine şi de armonie socială. Or, ordinea şi armonia socială nu vor putea fi realizate fără stabilirea în prealabil a unor responsabilităţi, cu alte cuvinte, fără ca cei ce se fac vinovaţi de răul pe care l-au lăsat în urmă să nu fie

(continuare în pag. 10)

EMINESCIANISM POLITIC

(urmare din pag. 7)

dintre apucăturile balcanice şi cele vest-europene, şi pe fundal un edificu politic solid, care exprimă dorinţele politice ale românului credincios legii sale.

Sistemul politic eminescian este unul de o distinctă provenienţă conservatoare, întrucât cineva care nu a citit până acum Edmund Burke îşi poate face o părere despre ideile expuse de acesta doar din reflecţiile social-politice din *Timpul*. Câteva din principiile argumentate de Burke sunt ideile care se află dincolo de editorialele cotidiene de la *Timpul*: respingerea radicalismului revoluţionar, din cauza caracterului său abstract-speculativ, critica fundamentalismului politic-ideologic, necesitatea cultivării şi apărării tradiţiilor politice, morale şi religioase, ideea că politica ţine de domeniul cunoaşterii practice, nu al celei pur teoretice, încercarea de a construi "soluţii specifice pentru situaţii specifice".

Citatul următor aparţine lui Edmund Burke, dar prin ideea exprimată este similar opiniei eminesciene, cu nimic inferioare: "Dar unul din primele şi cele mai importante principii care consacră statul şi legile sale este ca aceia care se află temporar în posesie şi se bucură de uzufructul său să nu funcţioneze ca şi cum ar fi deplinii săi stăpâni, uitând ce au primit de la strămoşii lor sau ce datorează posterităţii; ca ei să nu socotească ca şi cum ar fi dreptul lor să întrerupă firul moştenirii, sau să risipească această moştenire, distrugând după plac întregul eşafodaj originar al societăţii".

Eminescu nu doar că se înscrie pe axa marilor valori europene, ci anticipează chiar perspective sociologice precum cea weberiană şi cea specifică cercului de filosofi-istorici de pe lângă F. Braudel.

În primul caz, cel al lui Max Weber, legătura realizată de Ilie Bădescu în *Sincronism european şi cultură critică românească* se referă la particularitatea definitorie a capitalismului în Europa de Est: "capitalismul prădalnic".

Principiul-cheie al teoriei eminesciene este "legea proporţionalelor dinamice": raport economic pozitiv între producători şi clasa superioară care trebuie să caracterizeze cele trei mari direcţii de acţiune în planul economic: organizarea muncii agricole, crearea şi apărarea muncii industriale, raporturile de compensaţie între popor şi clasele diriguitoare. Cel din urmă principiu este o alternativă la metoda liberalistă şi are ca scop stabilirea unui echilibru optim între comunitatea economică şi structura trebuinţelor, avându-se totdeauna în vedere progresia Malthus - populaţia creşte în progresie aritmetică, iar nevoile în progresie geometrică. Numai în acest chip va fi posibilă o evoluţie organică - dezvoltarea bazată pe un raport de compensaţie în care poporul produce avuţia, iar pătura superioară inteligenţa, forma de organizare. Raportul de capital este astfel un raport economic pozitiv şi va fi evitată evoluţia artificială (sau raţională) bazată pe raport de superpunere, când consumul depăşeşte producţia, iar pătura de sus se organizează în societate de exploatare, fără legături organice cu societatea reală.

Banul este însemnul de participare consumatoare la economia europeană şi nicidecum indicator al dezvoltării organice. În periferie capitalul funcţionează doar prin intervenţie politică. Statul interesat în capitalul comercial uzurier constrânge agricultorul la intensificarea muncii, dar nu direct, ci prin intermediul dereglării raportului dintre trebuinţe şi resurse. Legea modului de producţie dominant arată că în Europa de Est capitalismul nu a putut să intre decât protejat politic şi militar; dacă exploatarea productivă este ceea ce caracterizează capitalismul din vestul Europei, exploatarea paraziatară este specifică Europei de Est. În aria est-europeană, funcţionarea capitalului primitiv se bazează pe o protecţie de tipul unor suprastructuri europene. În ţările balcano-dunărene avem prin urmare pături clientelare constituite din agenţii interni ai suprastructurilor protectoare, din elementele alogene provenite din Imperiul Otoman. Agenţii acţionează pentru edificarea regimului economic şi politic care să le permită o exploatare care ar putea fi definită ca un neoiobăgism capitalist. Se încheie astfel o serie de afaceri gen capital politic intern contra tribut anual la Stroussberg, sprijin extern contra cetăţenie pentru evrei, etc.

În ceea ce priveşte cercul de istorici de la "*Annales*", trebuie spus că paradigma centru - periferie, expusă de I. Wallerstein în *Sistemul mondial modern* explică marea parte a raţionamentelor eminesciene referitoare la situaţia ţării noastre în contextul economiei mondiale.

În concepţia lui Wallerstein, spaţiul european, aşa cum il cunoaştem astăzi, s-a format în cadrul unei "economii europene mondiale" în sec. al XIX-lea. Spre deosebire de vechile sisteme mondiale - imperiile - noul spaţiu european, sub forma unui sistem mondial, se bazează pe o piaţă mondială, pe o nouă diviziune internaţională şi pe apariţia statului centralizat. Imperiile au ocupat scena istoriei în ultimii 5000 de ani şi trăsătura lor comună este menţinerea fluxului economiei de la periferie spre centru, prin forţa (tribut şi impozit) şi prin avantajele monopolului asupra comerţului. Imperiile politice sunt mijloace primitive de dominaţie economică. Economia mondială este o invenţie a lumii moderne şi, chiar dacă înainte au apărut economii mondiale, ele au fost întotdeauna transformate în imperiu .Spre deosebire de imperiu, în noul sistem mondial legătura fundamentală dintre părţile sistemului este economică şi nu reclamă constituirea unui aparat politic centralizat, a cărui întreţinere ar fi extrem de costisitoare. Analiza acestor sisteme mondiale a generat o nouă direcţie teoretică, cunoscută sub denumirea de *mondializare*. Noul sistem s-a asociat şi cu o nouă diviziune europeană a muncii, care a generat o stratificare a spaţiului european în trei arii : centrul economiei mondiale - Europa nord-vestică, semiperiferiile - Europa Centrală, periferia - Europa de Est, America Latină.

În centrul sistemului mondial s-a dezvoltat o economie industrial-urbană, burghezii urbane puternice, autocentrate naţional, şi s-a generalizat sistemul muncii salarizate. În semiperiferie predomină munca semiaservită şi salariată şi o largă autonomie a proprietăţilor funciare. Periferia a dezvoltat o agricultură bazată pe munca semiaservită în sistemul fiscal-comercial, pe monocultură.

Am mai jos un citat destul de semnificativ în legătură cu teoriile expuse: "Tot astfel se întâmplă în India.(...) Precum noi exportăm grâne, India exportă bumbac. Puţina manufactură locală a trebuit să dispară repede; bumbacul pleacă de la producătorul din centrul Indiei, ocoleşte prin Calcutta, Bombay, Manchester, spre a se întoarce manufacturată la nevasta, la copiii producătorului chiar. Tot astfel lâna noastră ocoleşte lumea pentru a se întoarce manufacturată la noi şi a fi plătită înzecit.(...) Pentru state bine organizate, în care producţia internă este foarte diversificată, orice drum nou aduce un spor de putere şi dominaţie asupra naturii; în state rău şi inept organizate, orice drum nou, orice comunicaţie nouă e un nou canal prin care se storc sucurile sale vitale, precum se-ntâmplă cu Irlanda, cu Africa de nord şi de vest, cu Turcia, cu noi, cu multe alte ţări".

Deci este de vorba de un om care este un poet desăvârşit, un folclorist şi etnolog pasionat, un filosof ce ar fi dorit să aibă timpul şi răbdarea să concerteze rând cu rând opiniile exprimate, un sociolog cu o metodă clară şi, după cum am arătat, foarte originală. Dacă nu ar dispărut tragic, ca orice căpetenie a românilor, adică dacă nu ar fi avut atâţi duşmani, Eminescu ar fi trăit Marea Unire şi Primul Război Mondial, i-ar fi apucat pe Iorga, pe Goga şi pe legionari. Dacă s-a născut în 1850, 80 de ani ar fi însemnat 1930...

Închei citând manuscrisul 2257: "O organizare între români asemenea Societăţii francmasonilor şi a iezuiţilor, ca a Bisericii catolice. Pretutindeni oameni care să ţie registru de tot sufletul românesc. Cel slab trebuie încurajat şi lăudat pentru ca să devie bun, trebuie trezită deşertăciunea lui, decorat la nevoie, trezite mii de speranţe în el, în caz de extremă nevoie ajutat chiar. Să se simtă că Societatea Matei Basarab reprezintă o putere enormă".

Repere bibliografice:
Mihai Eminescu, *Opera Politică*, Ed. Timpul, Iaşi, 1997
Ilie Bădescu, *Sincronism european şi cultură critică românească*, Ed. Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti 1984
Immanuel Wallerstein, *Sistemul mondial modern*, Meridiane, Bucureşti, 1992 (1974)
Limitele puterii (Antologie de texte), Ed. All, Bucureşti, 1994

PROCESUL COMUNISMULUI

(urmare din pag. 9)

chemaţi să dea socoteală. Să fim bine înţeleşi: nu este vorba în această situaţie nici de resentimente, nici de spirit vindicativ, nici de vreo aşa-zisă "vânătoare de vrăjitoare", ci doar de repararea unei strâcăciuni prin înfăptuirea unui act de dreptate, cu alte cuvinte, de restabilirea echilibrului stricat de domnia răului.

Chemarea celor răspunzători de neîmplinirile şi dezastrele noastre să dea socoteală ar avea, pe lângă efectul curativ (asanarea morală a societăţii româneşti), şi un efect preventiv. Ar constitui un avertisment pentru cei ce, ajunşi în jilţurile puterii, ar fi tentaţi să creadă că li se poate permite orice. Acestora, precum şi tuturor celor chemaţi să ne gestioneze sărăcia, sancţionarea drastică a fărădelegilor le-ar aduce permanent aminte că, în sfârşit, şi în ţara noastră s-a întronat domnia legii, căreia nimeni nu i se poate sustrage şi care este aceeaşi pentru toţi.

P. S.

*După redactarea acestui articol (apărut şi-n volumul **Romfest 2000**), am aflat din surse neoficiale (**mass-media** de la noi şi de aiurea au preferat să tacă asupra acestui eveniment), că la Vilnius (Lituania) a avut loc, în perioada 4-8 septembrie 2000, un efectiv "proces al comunismului" din Europa răsăriteană. Acest proces a fost organizat din iniţiativa Comitetului Internaţional al Congresului de Evaluare a Crimelor Comunismului, iar la el au participat, în calitate de procurori şi judecători, reprezentanţi din: Lituania, Letonia, Estonia, Ucraina, Bielorusia, Polonia, Cehia, Slovacia, Germania (fosta R.D.G.), Ungaria, Albania, Republica Moldova, România, Bulgaria şi Cecenia. România a fost reprezentată, în calitate de "judecător", de istoricul Vasile Boroneanţ (fost deţinut politic). După trei săptămâni de dezbateri, spre sfîrşitul lunii septembrie s-a pronunţat sentinţa; Tribunalul a apreciat că regimurile comuniste din fosta Uniune Sovietică şi din ţările care au format lagărul socialist au săvîrşit – singure sau în comun – genociduri, crime împotriva umanităţii, crime de război.*

După pronunţarea sentinţei, completul internaţional de judecată a adresat un apel Organizaţiei Naţiunilor Unite şi tuturor guvernelor lumii, precum şi opiniei publice internaţionale, să condamne ferm ideologia comunistă, ca fiind una "criminală în concepţie", propagatoare de diversiune politică, asasinate şi teroare.

*Nu ştiu ce impact va fi avut acest proces şi acest apel asupra democraţiilor occidentale şi a opiniei publice internaţionale în general, dar faptul că **mass-media** nu au relatat nimic sau aproape nimic despre acest eveniment de înaltă semnificaţie civică şi morală demonstrează faptul că "cineva" are tot interesul (şi puterea!) de a ascunde acest lucru. Acest "cineva" ştie foarte bine că astăzi "un eveniment nemediatizat echivalează cu un eveniment care nu a avut loc". Astfel stînd lucrurile, cred că procesul de la Vilnius nu va avea asupra evoluţiilor viitoare impactul pe care l-ar fi meritat. Un veritabil proces al comunismului va trebui să zguduie conştiinţele şi să aibă asupra lumii contemporane cel puţin acelaşi impact pe care l-a avut, acum o jumătate de secol, procesul nazismului, de la Nürnberg.*

(D. A.)

IOAN ALEXANDRU

Poetul pe vremea *Luminii line*

În toamna aceasta "s-a adăugat la neamul său", după 6 ani de slăbiciune și suferință trupească, poetul **Ioan Alexandru** – cel mai mare mărturisitor liric al lui Hristos din istoria postbelică a literaturii române. Cu el pare a se încheia, în apoteoza "luminii line", șirul marilor poeți tradiționaliști ai Ardealului. Înfruntînd – cînd senin, cînd viforos – suspiciunile mai vechi sau mai noi, el a urcat patetic Golgota acestui veac, alternînd diatriba proorocească a Bibliei cu maiestatea sublimă a imnicii bizantine, "nebun" întru Hristos și întru Neamul lui răstignit la porțile Răsăritului. "Sărac cu duhul" în sensul pur al Evangheliei, el a fost, în acest tîrziu de lume, "glasul care strigă în pustie", *logos*-ul apocaliptic al "pămîntului transfigurat".

Născut la Topa Mică, în părțile Clujului, în noaptea de Crăciun a anului 1941, și-a făcut studiile medii și superioare la Cluj și București, în 1968 devenind asistent la Facultatea de Limba și Literatura Română Universității bucureștene. Bursier în Germania (1968-1972), în scurta perioadă a "destinderii" ceaușiste, l-a studiat pe Heidegger, atrăgîndu-și simpatia și aprecierea marelui filosof. A debutat editorial cu volumul de versuri *Cum să vă spun?* (1964), dovedindu-se apoi de o prolificitate poate inegală, dar nu mai puțin impresionantă (poezie, traduceri, studii, eseuri): *Viața deocamdată* (1965), *Infernul discutabil* (1967), *Vămile pustiei* (1969), *Imnele bucuriei* (1973), *Patria la Pindar și Eminescu* (teză de doctorat, 1973), traducerea *Odelor* lui Pindar (3 vols., 1974-1977), *Imnele Transilvaniei* (1976), traducerea comentată a *Cîntării Cîntărilor* (1977), *Imnele Moldovei* (1980), *Imnele Țării Românești* (1981), antologia *Pămînt transfigurat* (1982), *Imnele iubirii* (1983), *Imnele Putnei* (1985), *Imnele Maramureșului* (1988) etc. După 1989, a desfășurat o activitate politică anticomunistă, făcînd să răsune în Parlamentul României dojana iubitoare a Verbului dumnezeiesc.

Însuflețit de un autentic duh ecumenic, dar mărturisind pretutindeni primatul Ortodoxiei, s-a apropiat, mai mult decît le-ar fi plăcut unora, de anumite medii protestante din America, de unde speculația grobiană că boala de care a fost lovit (1994) și care l-a ținut țintuit într-un cărucior, în Germania, pînă la sfîrșitul vieții, ar fi fost, chipurile, o pedeapsă divină!

Dumnezeu să-l odihnească și să ne facă vrednici de memoria lui.

LUMINĂ LINĂ

Lumină lină lini lumini
Răsar din codri mari de crini
Lumină lină cuib de ceară
Scorburi cu miere milenară
De dincolo de lumi venind
Și niciodată poposind
Un răsărit ce nu se mai termină
Lină lumină din lumină lină

Cine te-așteaptă te iubește
Iubindu-te nădăjduiește
Că într-o zi lumină lină
Vei răsări la noi deplină
Cine primește să te creadă
Trei oameni vor veni să-l vadă

Lumină lină lini lumini
Răsari din codri mari de crini
I-atîta noapte și uitare
Și lumile-au pierit din zare
Au mai rămas din veghea lor
Luminile luminilor

Lumină lină lini lumini
Înstrăinîndu-i pe străini
Lumină lină nuntă leac
Tămăduind veac după veac
Cel întristat și sărăcit
Cel plîns și cel nedreptățit
Și pelerinul însetat
În vatra ta au înnoptat
Lumină lină leac divin
Încununîndu-l pe străin
Deasupra stinsului pămînt
Lumină lină – Logos sfînt

ANDREI SCRIMA

Mutarea la cele veșnice a Părintelui **Andrei (André) Scrima**, unul dintre marii mărturisitori ai "Rugului Aprins", a trecut aproape neobservată în indolența larvară a lumii românești de azi.

Aromân de origine (dintr-o familie stabilită în România după primul război mondial), născut la 1 decembrie 1930, la Gheorghieni, Andrei Scrima și-a făcut studiile liceale la Orăștie și București (unde familia s-a mutat din 1942). La numai 15 ani își ia bacalaureatul, iar la numai 18 ani – licența în Filosofie (cu teza *Logos și dialectică la Platon*). A mai făcut studii (neterminate) de Medicină și Fizică-Matematică, iar din 1949 – studii teologice. Anton Dumitriu este cel care l-a introdus în cele mai selecte medii intelectuale anticomuniste ale vremii. Încă din 1946 a frecventat Mănăstirea Antim, unde are loc întîlnirea crucială cu Părintele Ioan Kulîghin (Ioan cel Străin), marele îndrumător duhovnicesc al grupării "Rugului Aprins". Între 1950 și 1953 stă ca novice la Mănăstirea Neamțului (unde este și profesor la Seminarul Monahal Superior). Este rînduit călugăr la Slatina, în 1956, cînd obține și licența în Teologie (cu teza *Schiță a unei antropologii apofatice*, sub îndrumarea Părintelui Stăniloae). În toamna aceluiași an, printr-o conjunctură aproape miraculoasă, ajunge la Geneva. Începe perioada rodnicelor peregrinări: Elveția, Franța, Grecia (Muntele Athos), India, Liban (unde a fost profesor timp de peste 20 de ani la Universitatea franceză din Beirut, afiliată Universității din Lyon) etc. În 1960 a căpătat cetățenia franceză. Între 1962-1965 este delegat oficial al Patriarhatului Ecumenic la Vatican ("a fost – scrie Andrei Pleșu – unul dintre artizanii, discreți, ai întîlnirii istorice care a avut loc la Ierusalim între capii celor două Biserici" – Patriarhul Athenagoras și Papa Paul VI). S-a întors definitiv în țară în 1991, de Sfintele Paști, iar în 1996 i-a apărut, la "Humanitas", celebrul volum *Timpul Rugului Aprins. Maestrul spiritual în tradiția răsăriteană* (cu o prefață de Andrei Pleșu), pildă de osmoză între spiritual și cultural, cuprinzînd "lectura hermeneutică" a scrisorii-testament a Părintelui Ioan cel Străin, un memorial despre "Rugul Aprins" (cu cîteva portrete antologice) și studiul "Maestru și discipol în Răsăritul creștin" (tradus din franceză). Ultimii ani și i-a petrecut cu discreție, greu încercat de o boală de inimă și de slăbiciuni vasculare.

Să-l odihnească Dumnezeu cu cei aleși ai Săi.

MIHAI POP

La cîțiva ani după fiul său (Mihai Pop jr., filolog universitar), ne-a părăsit, în toamna aceasta, la venerabila vîrstă de 93 de ani (n. 18 noiembrie 1907), etnologul și folcloristul **Mihai Pop**, discipol al lui O. Densușianu și D. Caracostea și ultim reprezentant ilustru al școlii sociologice și etnologice a lui D. Gusti.

Profesor al Facultății de Litere a Universității București (pînă în 1948, apoi după 1957, pînă în 1977, cînd s-a pensionat), a fost titularul disciplinei – astăzi agonice – "Folclor literar românesc" (pe care el însuși a impus-o în învățămîntul nostru filologic, pe la începutul anilor '60), șef de catedră (în mai multe rînduri), director adjunct (1954-1965) și apoi director plin (1965-1974) al Institutului de Etnografie și Folclor din București (unde a desfășurat o vastă activitate de cercetare și coordonare, toate marile proiecte ale institutului – "Colecția Națională de Folclor", *Bibliografia generală a etnografiei și folclorului românesc*, tipologiile, Atlasul etc. – purtînd girul său științific). Colegii de generație nu par a se fi întrecut iubindu-l, de vreme ce un Ovidiu Bârlea abia de-l menționează în notele bibliografice ale *Istoriei folcloristicii românești* (1974), iar un Romulus Vulcănescu refuză să-l înregistreze la secțiunea "Personalități" din al său *Dicționar de etnologie* (1979)...

Fie ca posteritatea să se arate mai dreaptă și mai iertătoare cu laboriosul monograf al *Mitului Marii Treceri*, iar "dalbul de pribeag" să ajungă (apud M. Pop, D. Pop, V. Ciobanu, "Poezia obiceiurilor", în *Istoria literaturii române*, I, ed. a doua, Ed. Academiei, Buc., 1970, p. 50)

... La drumul de plai,
La fecior de crai,
Să te ducă-n rai,
Că-acolo-i de trai;
În dealu cu jocu,
Că-acoló ți-e locu;
În cîmp cu bujoru,
Că-acoló ți-e doru...

MONUMENTUL MARTIRILOR DE LA BUZĂU

Pe 20 iulie 2000, a fost sfinţit la Buzău un nou monument închinat memoriei luptătorilor anticomunişti "ucişi în lagăre, în închisori, căzuţi în munţi, în străinătate..."

Avându-l în frunte pe părintele Dima Stamate, soborul de preoţi care a oficiat slujba de sfinţire a Monumentului şi de pomenire a celor căzuţi în luptă a fost alcătuit din cinci cucernici slujitori ai Sfintelor Altare. Printre aceştia s-a numărat şi părintele greco-catolic de la Sibiu Gheorghe Bogdan, neobosit truditor întru pomenirea celor ce s-au jertfit pentru Credinţă şi Neam. Răspunsurile au fost date de un cor alcătuit din elevi şi studenţi teologi buzoieni.

Ctitorit şi aşezat în Cimitirul Eroilor, Monumentul de la Buzău se înalţă spre cer în chipul crucilor stilizate şi îngemănate, simbol al suferinţei şi al jertfei, al neclintitei credinţe în Dumnezeu şi al veşnicei aduceri aminte a sacrificiului celor ce s-au opus satanismului roşu.

Cu prilejul sfinţirii Monumentului, AFDP Buzău, care a iniţiat şi coordonat lucrările de proiectare şi execuţie, deloc lipsite de greutăţi, a întocmit trei liste de nume cuprinzându-i atât pe cei ucişi, cât şi pe supravieţuitorii infernului comunist.

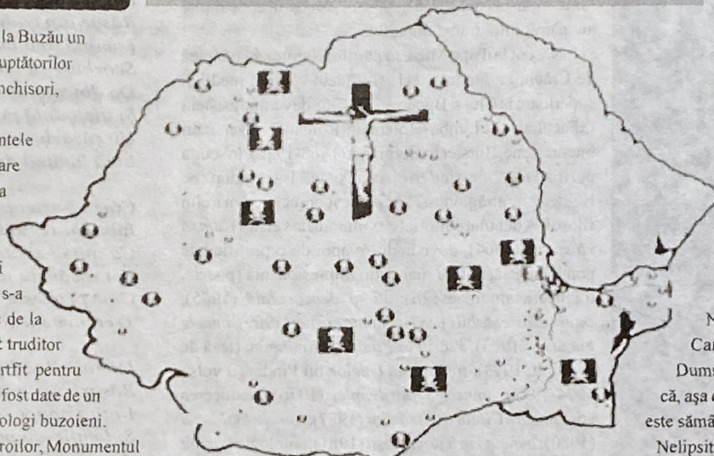
În prima listă se regăsesc 56 de nume ale celor ştiuţi şi care au fost răpuşi în detenţie sau în luptă, jertfiţi pentru Credinţa străbună şi Neamul românesc.

A doua listă include numai nume de preoţi care s-au opus puterii celor fără lege şi fără Dumnezeu, şi care au trecut prin anchetele Securităţii, prin temniţele comuniste, sau au căzut în lupta cu vrăjmaşii atei.

În cea de a treia listă (alcătuită după izvoare neoficiale şi incompletă) se regăsesc aproape 600 de nume de buzoieni arestaţi şi trecuţi prin anchetele Securităţii şi prin temniţele comuniste. Stau alături în acest lung pomelnic nume de bărbaţi şi femei având profesiunile cele mai diferite şi aparţinând tuturor stărilor şi categoriilor sociale. Sunt laolaltă preoţi şi mireni, elevi, studenţi, dascăli, truditori ai pământului şi muncitori industriali, ofiţeri, poliţişti şi intelectuali de cele mai diverse profesii, de la medici şi profesori la jurişti şi ingineri...

Pe tot întinsul ţării, în numeroase locuri, spaţiile de întemniţare şi exterminare, gropile comune şi mormintele fără cruci, ştiute ori neştiute, sunt marcate de monumente închinate memoriei luptătorilor din rezistenţa anticomunistă. Autorităţile din România postdecembristă sunt însă departe de a fi făcut tot ceea ce se cuvenea pentru toţi aceia care au luptat, au suferit şi au murit în încleştarea cu forţele întunericului...

ORORILE COMUNISMULUI: reţeaua de închisori

...monumentul înălţat pe malul drept al Dunării a fost sfinţit de către un sobor de preoţi ortodocşi, avându-l în frunte pe P. S. Casian, Episcop al Dunării de Jos. Sfânta slujbă de sfinţire a fost împletită cu cea de pomenire a martirilor, precum şi cu cea a înmormântării pentru cei pe care asasinii atei i-au lipsit de creştineasca prohodire.

În cuvântul său, P. S. Casian a subliniat că "sângele şi trupurile miilor de eroi, martiri şi mărturisitori de credinţă şi dragoste jertfelnică pentru Neam şi Biserică, sunt nu numai sământă, ci şi garanţie că Ţara şi Neamul, aşezate pe binecuvântatul pământ de la Dunăre, dintre Nistru şi Tisa şi având coloană vertebrală Carpaţii, vor renaşte atunci când Bunul Dumnezeu va voi să rodească sământa", pentru că, aşa cum spunea Tertulian, "sângele creştinilor este sământă de creştini".

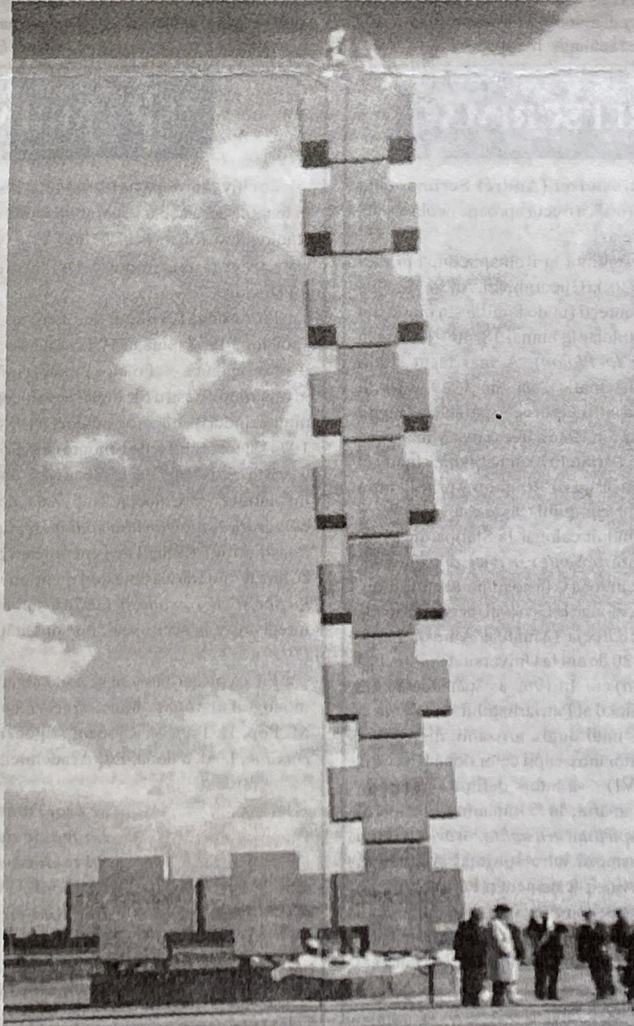
Nelipsit şi aici a fost părintele greco-catolic de la Sibiu Gheorghe Bogdan, neobosit mărturisitor şi truditor întru bună şi frăţească înţelegere romāno-română, în adevărat spirit de dragoste şi împreună-lucrare creştinească pentru binele Neamului.

Semnificativă a fost lipsa de la ceremonie a primarului Brăilei, care dă un răspuns clar cu privire la multe dintre anormalităţile societăţii româneşti de astăzi.

MONUMENTUL MARTIRILOR DIN INSULA MARE A BRĂILEI

La 28 septembrie 2000, la Brăila, a fost sfinţit încă un monument închinat memoriei şi jertfei celor care au luptat şi s-au sacrificat pentru Credinţă, Ţară şi Neam, ucişi în mlaştinile din Balta Brăilei prin tortură, înfometare şi muncă epuizantă, într-un regim sălbatic de exterminare.

Alcătuind o impunătoare îngemănare de cruci care poartă semnificative inscripţii,...

MONUMENTUL MARTIRILOR DIN DOBROGEA

La o zi după ceremonia de la Brăila, pe 29 septembrie, la Năvodari, în apropierea cumplitului lagăr de exterminare de la Poarta Albă, a fost sfinţit Monumentul Martirilor de la Canal şi din întreg Gulagul Dobrogean. La impresionanta ceremonie au participat delegaţii de la Congresul AFDPR ce a avut loc la Neptun, precum şi un numeros public.

Alcătuit din două module îngemănate din beton, monumentul, operă a regretatului sculptor Ion Puştilă, este inscripţionat cu numele lagărelor morţii aflate de-a lungul Canalului, de la Cernavodă şi până la Constanţa. Întregul ansamblu se ridică până la înălţimea de 23 m.

Ca peste tot unde se oficiază slujbe de sfinţire şi pomenire a martirilor-eroi, acestea se împletesc cu cele de prohodire, pentru că multe dintre victimele terorii comuniste nu au avut parte de înmormântare creştinească. Acest lucru s-a întâmplat mai cu seamă la Canalul Morţii, unde au fost asasinaţi de-a valma români şi minoritari, creştini şi victime aparţinând altor religii. Aşa se explică prezenţa la ceremoniile de la Năvodari-Poarta Albă, alături de soborul de preoţi creştini ortodocşi (în mijlocul cărora s-a aflat şi de această dată neobositul şi nelipsitul preot greco-catolic Gheorghe Bogdan), şi a imamului musulman de la Mangalia, Ablatin Onder, care a rostit o rugăciune în limba turcă în memoria şi spre iertarea dobrogenilor de religie islamică, martiri alături de românii creştini.

La eveniment au mai fost de faţă prefectul de Constanţa, Dl. Dan Chirondojan, precum şi Dl. Ion Săntion, primarul Comunei Poarta Albă.

PROFILURI LIRICE

DIMITRIE PACEAG

Dimitrie Paceag s-a născut la 21 septembrie 1923, la Orhei. Copilăria şi-a petrecut-o la Tulcea, unde a urmat şcoala primară şi o parte a studiilor liceale. În vara anului 1941, pe cînd era încă elev, a fost arestat şi condamnat, pentru activitate legionară, la 15 ani muncă silnică şi 10 ani degradare civică. Este întemniţat la Aiud, Vaslui, Văcăreşti, şi apoi la Alba Iulia, de unde – în martie 1943 – este trimis în centrul de la Sărata, iar de aici, după o sumară pregătire, pe front. A participat la ambele campanii (de est şi de vest), fiind citat de mai multe ori prin ordine de zi şi decorat. A fost lăsat la vatră în vara anului 1946 şi s-a stabilit la Bucureşti (unde, între timp, i se mutase familia).

În 1952 este arestat şi condamnat la 18 ani muncă silnică pentru "crimă de uneltire împotriva ordinii sociale". Este trimis în lagărul de la Capul Midia (unde stă pînă la sistarea lucrărilor de la Canalul Dunăre-Marea Neagră), apoi la Aiud, Jilava, mina de plumb de la Baia Sprie şi din nou la Aiud, de unde se eliberează în vara anului 1964, odată cu toţi ceilalţi deţinuţi politici. Se stabileşte la Bucureşti (unde avea familia: soţia şi o fetiţă) şi lucrează pe diferite şantiere de construcţii. Se pensionează în 1986.

Fire sensibilă, ancorat puternic în credinţa strămoşească şi nutrind o nemărginită dragoste faţă de neam şi de ţară, a cochetat cu muza încă din adolescenţă, publicînd versuri cu caracter religios în Revista Ortodoxă. *Pe parcursul anilor de detenţie, a conceput mental numeroase poezii pe teme variate, în română şi italiană, pe unele punîndu-le chiar pe muzică. Pe cele pe care le-a putut reface după eliberare le-a strîns într-un volum (ce aşteaptă încă în manuscris). Unele dintre creaţiile sale au fost incluse în ampla culegere* Poeţi de după gratii, *realizată (după 1990) de regretatul Constantin-Aurel Dragodan (el însuşi o importantă voce lirică a temniţelor comuniste).*

Publicăm aici, cu îngăduinţa autorului, cîteva dintre poeziile sale.

(Demostene Andronescu)

POEM DOBROGEAN

Fugarul meu era tot fum şi spumă:
Şi-a rupt buestre, şi-a muşcat zăbale;
Eu, numai gînd, încins cu fier şi-n zale,
Goneam năuc pe cerul nins de brumă
Şi nori mînca talanul meu, nu glumă,
Doar prinde-te-oi, minune, hăt de vale.

Pădurile-mi păreau aprinse torţii,
Derelele* – azur, argint şi ghiaţă;
Colinele, morminte ce prind viaţă,
Părea că şi-au vărsat din ele morţii
Cînd, alungată-n hăuri, umbra nopţii
Murea născînd o nouă dimineaţă.

Mi s-a întors în casa mea din plaur
Din nou încrederea cutezătoare,
Cu ochii licurici scăpaţi din soare;
Pe drumul meu de fier spre culmi de aur
M-aşteaptă iar cununi de mirt şi laur,
Iar sufletu-i grădină-n sărbătoare.

SONET

De-ai fi ştiut s-aştepţi ca Penelopa
Cînd, încleştat în luptă cu Satan,
Mă troieni uitarea an de an
Pe ţărmul Euxin din Europa,

N-aş fi ca valul verdelui ocean,
Ca ramul care-l frînge antilopa,
Ca melodia frîntă de sincopa
Sărutului furat de-un curtezan.

Dar n-ai ştiut s-aştepţi şi cît mă doare
Iubirea noastră tristă care moare
Ca visul care-l fugăresc mereu.

De spaima astei clipe trecătoare
Ţi s-a părut s-aştepţi atît de greu,
Sau n-am ştiut să fiu Ulise, eu?

PSALM

Voieşte, Părinte, să fiu iar cel bun,
Cu inima floare
Scăldată în soare
Pe fragedă creangă de prun,
O caldă solie
Ce-aleargă zglobie
Pe aripi de sprinten lăstun;
Ca mustul din strugurii copţi,
Ca visul albastrelor nopţi.

Prin steiuri şi ţancuri adînc luminezi
Să-mi aflu cărarea
Ce duce spre zarea
Albastrelor Tale livezi;
În ceas de vecernii
Din caierul iernii
Mă-mbraci în stihar de zăpezi
Cînd rug, tot aprins, fiecărui
Urcuş de Golgotă mă dărui.

Un gînd luminos, fără formă şi glas,
Să fiu ca-nainte,
Sloboade, Părinte,
Păcatul întîiului pas;
Iertările-Ţi calde
Cu taină mă scalde
Cînd jarul din ultimul ceas
Îmi arde-n amare căinţi
Rubinul cascadei fierbinţi.

Lumină, şi cîntec, şi pace, şi flori
E drumul spre ceruri
Cînd par juvaeruri
Potire de stele şi sori;
De sorb cu nesaţiu
Şi vreme, şi spaţiu,
Iar ochii-mi mijesc aurori,
Mă-ntorci din mişcare şi tină
La calde-mpăcări şi hodină.

SONATINA

Sînt rug aprins, sînt numai sărbătoare,
Iar visul, luminoasă ciocîrlie,
Se-avîntă-n slăvi să-mi poarte o solie
Scăldată-n focul razelor de soare.

Pe drumul liniştit către vecie
Ne însoţesc doar clipele uşoare.
Rămînerile-n drum istovitoare
Le presărăm pe-ntinderea pustie.

Desprins din sîmburele vieţii sfinte,
De-am fost pămînt sau de-am rodit morminte,
Ca apele stîrnite în marei

Mă zbat şi spumeg, dar mă-ntorc cuminte,
Un gînd supus aceleiaşi "idei"
Ca să mă-nec în marea-i de scîntei.

BĂTRÎNUL

Simt sevele sleite cum se zbat
Să urce către vîrfuri prin tulpină.
Mă-nfig tot mai adînc în rădăcină,
Printre furtuni şi neguri să răzbat.

Cresc muşchii tot mai mult pe scoarţa mea
Să-mi soarbă, parcă, ultima suflare;
Abia mai prind, ici-colo, cîte-o floare,
Dar nu mai vin albinele la ea.

Nepîrguitu-mi fruct abia-l mai cresc,
Dar nimeni nu se-ntinde să mi-l ieie;
Sînt numai cioate, bun de reteveie,
Şi zi de zi frunzişul mi-l răresc.

În orice primăvară mă ridic
Să cresc mai viu, ca-n anii tinereţii,
Dar desfrunzit şi sub vîltoarea vieţii
În fiecare toamnă mor un pic.

Dar freamăt prin izbelişte şi cînt,
Să ştie stejărişul din pădure
Că nu mi-i spaimă moartea de secure,
Ci c-am să putrezesc izbit de vînt.

SUL NOSTRO CAMMINO

Sul nostro cammino non c'è più ritorno,
Non c'e che avanti, soltanto avanti,
Sul nostro cammino marciamo, ma quanti
Vedranno brillare per loro quel giorno?

E quanti, già giunto quel giorno, potranno
Godere sereni la gioia ardente?
Dal cuore s'innalza il grido dolente
Dei poveri morti rimasti lontano.

Eppure avanti, o, Dio! E quando
Sentiamo cantare celesti viole
Sul nostro cammino, in sferza del sole,
Lo strano corteggio serpeggia tremando.

Indarno cerchiamo sfuggire la sorte,
Dall'alto l'eterna sapienza governa
Ed in questo „verso" la vita eterna
Non c'è più ritorno neànche per morte.

Aiud, 1957

* Derele – mici pîrîuri care străbat nordul Dobrogei (n. Red.).

COMENTARIU LA CARTEA LEVITIC

Leviticul este cea de-a treia carte a Pentateuhului. Evreii o numesc fie _Weiqra_ (= şi El a chemat), după cuvântul cu care începe cartea, fie, după conţinut, _Torat Haqohanim_ (= Legea Preoţilor) sau _Torat Haqorbanot_ (= Legea Jertfelor). În _Septuaginta_, cartea se numeşte _Levitikon_, de la Levi, devenit trib sacerdotal în Israel. _Leviticul_ este cheia religiei iudaice, oferind cadrul pentru toate celelalte cărţi biblice. În ce ne priveşte, vom căuta mai cu seamă sensurile morale şi mistice ale vechilor rânduieli mozaice, în lumina împlinirii lor în Hristos.

Tabernacolul Torei, cu sulurile Cărţilor lui Moise

(urmare din numerele anterioare)

2. Consacrarea preoţilor (8, 1 - 10, 20)

Cap. 8, 1-3: "Şi a grăit Domnul cu Moise şi a zis: Ia pe Aaron şi împreună cu el şi pe fiii lui, veşmintele, mirul de miruit, viţelul de jertfa cea pentru păcat, panerul cu azimile şi cei doi berbeci, şi adună toată obştea la uşa cortului adunării".

Iniţial, Moise a trebuit să ordone şi să supravegheze efectuarea ritualului de sfinţire. Ceremonia fiind de o importanţă esenţială, la ea trebuia să participe întreaga comunitate, prin reprezentanţii săi. Şi azi, consacrarea preoţilor (hirotonia) se face în prezenţa adunării credincioşilor. "Biserica poartă în chip foarte potrivit numele de Biserică (*ekklisia* = adunare) pentru că cheamă şi strânge la un loc pe toţi oamenii, după cum spune Domnul în *Levitic*: *Adună* (ekklisiason) *toată adunarea la uşa cortului mărturiei* (Biblia 1914)"[1]. Dar, în limba română, cuvântul *biserică* provine din grecescul *vasiliki* (=casa împărătească), termen preluat prin intermediul formei latine *basilica*.

4-6: *"Şi a făcut Moise aşa cum îi poruncise Domnul şi a adunat obştea la uşa cortului adunării. După aceea a zis Moise către obşte: Iată ce porunceşte Domnul să se facă! Deci a adus Moise pe Aaron şi pe Fiii lui şi i-a spălat cu apă".*

"Este vorba despre o abluţiune rituală şi nu despre un simplu act de igienă. Ca şi în întregul pasaj, deşi Moise este subiectul gramatical al discursului, nu înseamnă neapărat că însuşi profetul a săvârşit toate gesturile rituale, ci doar că le-a supravegheat"[2]. "Aaron s-a spălat mai întâi, apoi a ajuns arhiereu. Căci cum era cu putinţă să se roage pentru alţii unul care nu era curăţit cu apă?"[3]. La fel, nu mai au legătură cu Dumnezeu cei ce resping Taina Botezului.

7-9: *"Apoi a îmbrăcat pe Aaron cu hitonul, l-a încins cu brâul, l-a îmbrăcat cu meilul, i-a pus efodul, l-a încins cu cingătoarea efodului şi i-a strâns cu ea efodul; după aceea i-a pus hoşenul şi în hoşen i-a pus Urim şi Tumim, iar pe cap i-a pus chidarul şi la chidar, în partea lui de dinainte, i-a prins tăbliţa cea de aur, diadema sfinţeniei, cum poruncise Domnul prin Moise".*

Veşmintele sfinţite sunt descrise amănunţit în capitolul 28 din *Ieşirea*. Totuşi, "reconstituirea formei, dimensiunilor şi destinaţiilor exacte ale îmbrăcămintei rituale a preoţilor este aproape imposibilă, în absenţa unor reprezentări pictografice străvechi, fapt care a procurat mari greutăţi trducătorilor"[4].

Tunica (ebr. *kutonet*) era un fel de cămaşă purtată direct pe piele; în Biserică, corespondentul tunicii (hitonului) este stiharul, veşmânt comun celor trei trepte ierarhice.

Meilul (ebr. *meil*) era o bucată mare de ţesătură, cu o deschizătură la mijloc pentru a lăsa să intre capul. Meilul cobora în falduri până la călcâie şi era împodobit cu ciucuri şi clopoţei.

Efodul era un fel de bluză sacerdotală dintr-un material scump, prinsă pe umeri cu o agrafă. Efodul e omoforul sau umerarul de azi, piesă vestimentară specifică arhiereilor.

Brâul efodului era confecţionat din acelaşi material ca şi efodul, servind la fixarea acestuia de corp.

Pieptarul (ebr. *hoşen*) era o piesă a costumului sacerdotal, lucrată din in şi bogat decorată, de formă pătrată sau dreptunghiulară, în care erau încastrate 12 pietre preţioase simbolizând triburile lui Israel. Se fixa deasupra efodului şi adăpostea Urim şi Tumim. Azi, locul hoşenului a fost luat de engolpion, o icoană-medalion purtată de arhierei.

Urim (=lumină; arătare) şi *Tumim* (=desăvârşire; adevăr) sunt greu de definit. "Deşi sensurile termenilor ebraici sunt clare, caracterul obiectelor desemnate rămâne incert. Interpreţii mai vechi văd aici un nume colectiv pentru cele douăsprezece pietre preţioase rituale de pe pieptarul preoţesc, denominaţie metonimică a luminii şi perfecţiunii lui Iahve. Interpretările moderne înclină să opteze pentru nişte obiecte ritualice diferite faţă de cele douăsprezece pietre preţioase; având forma unor zaruri sau bastonaşe, ele vor fi fost instrumente utilizate în consultarea voinţei divine, ca în *Numeri* 27, 21; *Deuteronom* 33, 8 etc."[5].

Mitra sau chidarul era un fel de turban purtat de arhierei, posibil de formă conică; a devenit mitra episcopală de mai târziu.

10-11: *"Apoi a luat Moise mirul de miruit şi a miruit cortul şi toate cele din el şi le-a sfinţit. A stropit cu el de şapte ori asupra jertfelnicului şi a miruit jertfelnicul şi toate obiectele lui, baia şi căpătâiul ei şi le-a sfinţit".*

Cortul şi toate obiectele lui au fost sfinţite, aşa cum se sfinţeşte şi azi Biserica şi obiectele bisericeşti; dar o înşeptită stropire cu mir s-a rezervat doar altarului, ca loc de o sfinţenie deosebită. "Sfânt e cortul, dar în chip desăvârşit se bucură de sfinţire altarul, nu ca unul ce participă la cele raţionale, căci nu e sfânt ca, de pildă, firea îngerului sau firea omului, ci prin atingerea cu jertfa pusă pe el. Căci e sfânt şi locul unde este Hristos"[6]. Altarul cel vechi preînchipuie Crucea, altarul Jertfei supreme.

12: *"După aceea a turnat Moise mir pe capul lui Aaron şi l-a uns şi l-a sfinţit".*

"Când Moisi a spus fratelui său porunca lui Dumnezeu de a fi făcut arhiereu, mai întâi l-a spălat în apă şi apoi l-a uns. Şi a fost numit *hristos* (uns) din pricina ungerii preînchipuitoare"[7]. "Iisus Hristos este numit cu două nume: *Iisus*, pentru că mântuie, şi *Hristos*, pentru că este preot. Pentru că dumnezeiescul între profeţi Moisi a cunoscut acest lucru, a dăruit aceste două nume la doi bărbaţi, cei mai aleşi dintre toţi. Pe propriul său urmaş la conducerea poporului Iudeu, pe Avsis (Osea), l-a numit Iisus (Iosua), schimbându-i numele; iar pe propriul său frate, pe Aaron, l-a numit Hristos"[8]. Mirul se turna pe capul arhiereului, acesta fiind socotit loc al spiritului şi al raţiunii conducătoare.

13: *"Şi a adus Moise pe fiii lui Aaron, i-a îmbrăcat cu hitoane, i-a încins cu brâie şi le-a pus turbane, cum poruncise Domnul lui Moise".*

Observăm că veşmintele preoţilor erau mult mai simple decât cele ale arhiereului. Brâul indica puterea cu care era investit purtătorul lui.

14-24: *"Apoi a adus Moise viţelul cel de jertfă pentru păcat, iar Aaron şi fiii lui şi-au pus mâinile pe capul viţelului de jertfă pentru păcat; şi l-a junghiat Moise şi a luat din sânge şi cu degetul său a pus coarnele jertfelnicului de toate părţile şi a curăţit jertfelnicul, iar celălalt sânge l-a turnat jos lângă jertfelnic şi a sfinţit jertfelnicul ca să fie curat. A luat apoi Moise toată grăsimea de pe măruntaie, seul de pe ficat, amândoi rărunchii şi grăsimea lor, şi le-a ars pe jertfelnic. Iar viţelul, pielea lui, carnea lui şi necurăţenia lui, le-a ars cu foc afară din tabără, cum poruncise Domnul lui Moise. Apoi Moise a adus berbecul cel pentru ardere de tot, iar Aaron şi fiii lui şi-au pus mâinile pe capul berbecului. Şi apoi a junghiat Moise berbecul şi a stropit cu sânge jertfelnicul de jur împrejur. A tăiat apoi berbecul în bucăţi şi a adus Moise bucăţile, căpăţâna şi grăsimea, iar măruntaiele şi picioarele le-a spălat cu apă. Şi a ars Moise tot berbecul pe jertfelnic; aceasta era ardere de tot spre mireasmă plăcută, aceasta era jertfă Domnului, cum poruncise Domnul lui Moise. După aceea a adus Moise al doilea berbec, berbecul cel pentru sfinţire, şi şi-au pus Aaron şi fiii lui mâinile pe capul berbecului. Şi junghiindu-l, Moise a luat din sângele lui şi a pus pe vârful urechii drepte a lui Aaron, pe degetul cel mare de la mâna dreaptă a lui şi pe degetul cel mare de la piciorul drept al lui. Apoi a adus Moise pe fiii lui Aaron şi a pus pe vârful urechilor drepte ale lor, pe degetul cel mare de la mâinile drepte ale lor şi pe degetul cel mare de la picioarele drepte ale lor; şi a stropit Moise jertfelnicul cu sânge de jur împrejur".*

Se aducea un viţel jertfă pentru păcat, un berbec ca ardere de tot şi un berbec pentru sfinţire; cu sângele acestuia din urmă erau unşi viitorii sacerdoţi. "Indicaţia urechii, a mîinii şi a piciorului semnifică probabil consacrarea în întregime a corpului (partea superioară, cea mediană şi cea inferioară); urechile vor fi sfinţite pentru a asculta comandamentele divine, mâinile pentru a săvârşi gesturile prescrise, iar picioarele pentru a merge pe căile Domnului"[9].

25-28: *"După aceea a luat Moise grăsimea şi coada, toată grăsimea de pe măruntaie, seul de pe ficat, amândoi rărunchii, grăsimea lor şi şoldul drept; iar din panerul cu pâinile punerii înaintea Domnului a luat o azimă, o pâine cu untdelemn şi o turtă şi le-a aşezat peste grăsime şi peste şoldul drept; şi toate acestea le-a pus pe mâinile lui Aaron şi pe mâinile fiilor săi şi le-au dus legănându-le înaintea feţei Domnului. Apoi a luat Moise acestea din mâinile lor şi le-a ars pe jertfelnic ardere de tot; aceasta a fost jertfa de sfinţire, mireasmă plăcută, jertfa Domnului".*

Fiind vorba de sfinţenia primilor preoţi, oficiant este, în mod excepţional, un laic, profetul Moise. El trece darurile, la un moment dat, în mâinile celor ce aveau să fie sfinţiţi, ca venind din partea lor, după care îşi reia rolul său de oficiant; în viitor, aceste acte cultice vor fi oficiate de către preoţi.

29: *"Luînd apoi pieptul, Moise l-a adus, legănându-l înaintea feţei Domnului: aceasta era partea lui Moise din berbecul sfinţirii, cum poruncise Domnul lui Moise".*

"După cum se indică expres în 7, 30-37, această parte din animalul jertfit revenea de drept preoţilor; dar într-un moment în care preoţii încă nu existau ca atare, ritualul servind tocmai investiturii lor, pieptul revine, cu titlu de excepţie, lui Moise, un laic, în calitatea sa de prim oficiant al acestui ritual"[10]. Dar de ce Moise, un levit, nu a fost şi sacerdot? Răspunsul credem că îl aflăm în faptul că, în tinereţe, el a ucis un egiptean (*Ieşirea* 2, 12), nemaiputând fi sacerdot cel ce a vărsat sânge omenesc, indiferent de împrejurări.

30: *"Apoi a luat Moise mir de miruit şi sânge de lângă jertfelnic şi a stropit pe Aaron, veşmintele lui, pe fiii lui şi veşmintele fiilor lui împreună cu el: şi aşa a sfinţit pe Aaron şi veşmintele lui şi, împreună cu el, şi pe fiii lui şi veşmintele fiilor lui".*

Nu numai persoana preotului, ci şi veşmintele lui sunt sfinţite.

31-36: *"Apoi a zis Moise către Aaron şi către fiii lui: Fierbeţi carnea la intrarea cortului adunării şi acolo s-o mâncaţi cu pâinea cea din panerul sfinţirii; după cum mi s-a poruncit mie şi mi s-a zis: Aaron şi fiii lui s-o mănânce! Iar rămăşiţele de carne şi de pâine să le ardeţi cu foc. Şapte zile să nu vă depărtaţi de la uşa cortului adunării, până se vor împlini zilele sfinţirii voastre, că sfinţirea voastră trebuie să se săvârşească în şapte zile. Cum s-a făcut astăzi, aşa a poruncit Domnul să se facă pentru curăţirea voastră şi în celelalte zile. La uşa cortului adunării veţi şedea ziua şi noaptea timp de şapte zile şi veţi fi de strajă la Domnul, ca să nu muriţi, că aşa mi s-a poruncit mie de la Domnul Dumnezeu. Şi au împlinit Aaron şi fiii lui toate rânduielile, câte le poruncise Domnul prin Moise".*

"Aceasta este singurul loc unde se precizează explicit că ceremonia investiturii durează şapte zile, timp în care viitorului preot îi este interzis orice contact cu exteriorul"[11]. Cele şapte zile simbolizează timpul întreg, sau viaţa aceasta, dată spre eforturi şi iniţiere, spre a păşi pe deplin curaţi în ziua a opta, a veşniciei. Legea face "din şederea la locurile sfinte un simbol al fermităţii şi statorniciei în sfinţenie. Căci e necesar ca noi, care am fost rânduiţi să stăm lângă Dumnezeu, să fim statornici şi neclintiţi în virtute; neieşind din modul de viaţă ce ni se cuvine şi neabătându-ne de la cugetarea cea potrivită sfinţeniei, ci să rămânem pururea aproape de Dumnezeu şi să locuim lângă El"[12].

(va urma)

Ana USCA

1. Sf. Chiril al Ierusalimului, *Catehezele*, XVIII, 24.
2. LEV, p. 174.
3. Sf. Chiril al Ierusalimului, *Catehezele*, III, 5.
4. LEV, p. 174.
5. *Ibid.*
6. Sf. Chiril al Alexandriei, *Închinarea şi slujirea...*, XI.
7. Sf. Chiril al Ierusalimului, *Cateheza III mistagogică*, 6.
8. *Id.*, *Catehezele*, X, 11.
9. LEV, p. 175.
10. *Ibid.*
11. *Ibid.*
12. Sf. Chiril al Alexandriei, *op. cit.*, XI.

CABALA

"Cabala îl face pe om atent la mister; la misterul din el şi la cel care-l înconjoară."
Rabinul Dr. Alexandru Şafran

6. HASIDISMUL (2)

În opera sa *Geschichte der Juden* (*Istoria Evreilor*), Hirsch Graetz consideră hasidismul ca o parte a unui proces complex de dezagregare, care a afectat, în secolul 18, unitatea spirituală a evreimii, atât în Apus, cât şi în Răsărit. (În Apus, acest proces s-a manifestat prin *Haskala*, mişcarea evreiască a Luminilor, caracterizată prin aculturaţie şi prin efortul de asimilare a formelor de viaţă occidentale, iar în Răsărit prin hasidism, o recrudescenţă a misticii iudaice cu rădăcini adânci în Cabala.)

"În Polonia secolului 18 - scrie Graetz - s-a născut un nou curent esenian [referire la comunitatea iudaică a esenienilor de la Marea Moartă, din secolul 2 î. Chr.], cu aceleaşi manifestări ca şi predecesorii lui, abluţii, veşminte albe, tămăduiri miraculoase şi reverii profetice... Ordinul sau secta a fost înfiinţată de un căruţaş, Israel din Miedziboz (născut în jurul anului 1698, decedat în 1759), poreclit de adepţii săi *Făcătorul de minuni* (*Baal-Şem*, prescurtat *Beşt*). Rămas orfan la o vârstă fragedă, sărac şi lipsit de sprijin, Israel şi-a petrecut tinereţea în pădurile şi vâgăunile Carpaţilor. Probabil acolo a deprins, de la ţărănci, folosirea buruienilor de leac. Şi cum aceste femei însoţeau folosirea mijloacelor naturale de tămăduire cu descântece şi invocaţii ale spiritelor bune şi rele, Israel a deprins şi el acest ritual care frizează şarlatania. În izolarea din munţi, de nevoie, a învăţat să se roage altfel decât în sinagogă şi, deşi folosea aceleaşi formule impuse de cult, ele erau rostite cu ardoare şi adâncă evlavie, uneori strigând rugăciunile cu voce tare. În timp ce se ruga, însoţea rugăciunea cu mişcări furibunde ale trupului, din cauza cărora chipul i se congestiona, ochii îi scânteiau, transpunându-l într-o stare de surescitare, încât sfârşea prin a simţi fiorii morţii.

Israel Baal-Şem pretindea că, drept urmare a acestui mod emoţionant şi răscolitor de a se ruga, reuşea să pătrundă cu privirea în adâncurile veşniciei. Există persoane, momente şi situaţii în legătură cu care nu se poate trasa o linie de demarcaţie fermă între ce este şarlatanie şi ce este numai autoînşelare. Or, în Polonia timpului în care a trăit Israel era un teren fertil pentru exaltarea cabalistică şi pentru delirul sabbatian, unde totul era posibil şi orice putea fi crezut. Ca urmare a unor tămăduiri miraculoase, Israel a devenit atât de cunoscut, încât chiar şi nobilii polonezi au făcut apel la el. Toţi cei care gândeau ca el şi care simţeau un puternic imbold religios, dar care evitau să-l satisfacă printr-o viaţă de pocăinţă, sau prin practicarea riguroasă a ritualului prescris, i s-au alăturat. Modul lor de a se ruga, aparent evlavios, consta din cântece intonate tărăgănat, bătăi din palme, înclinări, balansări ale corpului şi ţipete... Mistica şi nebunia sunt molipsitoare. Tot mai mulţi din cei care voiau să se apropie de Dumnezeu în voioşie şi lipsă de griji au venit alături de el. Alegând această cale, nu mai erau obligaţi să se aplece asupra paginilor Talmudului pentru a deveni părtaşi ai unei cucernicii profunde. Pe acest temei s-a născut Ordinul Hasidimilor. Într-un deceniu erau deja 10000 de cucernici grupaţi în jurul lui Beşt. La început aceştia se deosebeau de restul evreilor polonezi numai prin lungile lor rugăciuni ciudate, prin abluţii înainte de rugăciuni, după modelul esenienilor, printr-un fel de a fi senin şi prin obiceiul de a purta la tâmple bucle lungi de păr. Şi deoarece rabinii priveau cu ironie la căpetenia lipsită de studii a noului ordin, hasidimii au încetat să mai acorde importanţă studiului Talmudului, considerându-l incapabil să cultive o viaţă plină de harul divin. Tensiunea dintre hasidimi şi talmudişti s-a accentuat după moartea întemeietorului noului ordin, ajungându-se la o adevărată schismă în sânul iudaismului".

Modul în care Hirsch Graetz a schiţat biografia întemeietorului hasidismului constituie o mostră de felul în care o anumită poziţie partizană din cadrul unui sistem de gândire poate denatura adevărul până la caricatură până la caricatură. Cum însă părintele hasidismului a fost un reformator religios autentic, care a reuşit să producă un impresionant reviriment în viaţa evreilor din spaţiul european oriental, vom insista asupra biografiei sale, citând un izvor obiectiv, *Dicţionarul enciclopedic de iudaism*, apărut anul acesta la Editura Hasefer:

"Israel ben Eliezer s-a născut în satul Okup din Podolia carpatică. Aici şi-a câştigat, se pare, existenţa ca învăţător sau ca *sohet* (haham). S-a căsătorit cu fiica rabinului Abraham Gherşon din Brody, om înstărit şi instruit care, după ce s-a opus iniţial căsătoriei, a devenit un discipol al ginerelui său. Unele surse afirmă că, înainte de a-şi propovădui învăţăturile, Israel vindeca bolile şi săvârşea minuni cu ajutorul unor combinaţii de nume divine, de unde şi titlul de *Baal Şem Tov*, «stăpân al bunului Nume» (al lui Dumnezeu). Stânjeniţi poate de începuturile lui ca făcător de minuni, adepţii lui, ca şi hasidimii de mai târziu, au trecut cu vederea această ocupaţie, insistând, pe drept cuvânt, asupra activităţii lui de maestru spiritual, purtător al unui mesaj novator şi înălţător. La vremea aceea, în satele şi târgurile ţinutului, existau mai mulţi mistici, fiecare cu cercul lui de adepţi. Cu timpul, cei adunaţi în jurul lui Israel ben Eliezer au devenit mişcarea dominantă, în vreme ce celelalte grupuri fie au dispărut, fie s-au integrat progresiv în aceasta, denumită în limbaj hasidic *hevra kadişa* (sfânta adunare). Încă de la începutul lor, grupările hasidice s-au constituit în jurul unui conducător cu rol de mentor, denumit *ţadik* (termen care, în acest context, are sensul de «sfânt»). Dacă ascensiunea ţadikismului este uneori descrisă ca un fenomen tardiv în istoria hasidică, trebuie totuşi subliniat că Baal Şem Tov a fost întotdeauna considerat un *ţadik* sau *rebe* (lider spiritual, fără nici o legătură cu tradiţionalul *rav*), iar discipolii şi succesorii săi au dvenit cu toţii *ţadikimi*. Orice ar spune hasidimii, cele mai multe date par să indice că Baal Şem Tov nu a fost un erudit conform canoanelor tradiţionale. Era însă un bun cunoscător al Bibliei, al Hagadei rabinice şi, mai ales, al Cabalei, al cărei limbaj se regăseşte în învăţăturile lui. În ceea ce priveşte învăţăturile înseşi, după cele mai verosimile ipoteze, ele nu ar fi fost transmise sistematic, ci s-ar fi răspândit sub formă de maxime şi aforisme, probabil în idiş. Ele au fost ulterior adunate şi publicate în ebraică de către discipolii care, desigur, au îmbrăcat ideile maestrului în propriile lor formulări şi interpretări. Dată fiind diversitatea explicaţiilor, nu se poate spune care din temele dezvoltate de discipoli reflectă doctrina originară a lui Baal Şem Tov, pare-se mai mult spontană şi fără organizare metodică.

Conceptul de *devekut* (ataşament faţă de Dumnezeu) ocupă un loc de frunte în gândirea hasidică. Potrivit acestei concepţii, hasidul trebuie să fie pe cât posibil tot timpul conştient de existenţa lui Dumnezeu. Chiar şi când se ocupă cu lucruri lumeşti - mănâncă, bea sau îşi vede de afaceri -, el trebuie să fie conştient că orice activitate este echivalentă cu un act de credinţă... Numeroase aforisme atribuite lui Baal Şem Tov arată că evreul simplu, fără pretenţii de erudiţie, dar sincer în evlavia lui, este mai presus de talmudistul rafinat, care studiază ca să-şi facă un nume. În acelaşi spirit, o maximă susţine astfel: «Dacă este bine, cum spun eruditii, să studiezi pasajul din Talmud despre cum să schimbi un bou pe un măgar, nu este oare cu mult mai bine să faci efectiv acest schimb în spiritul evlaviei?». Eruditul se mărgineşte să studieze legile care stau la baza schimbului respectiv, pe când hasidul al, cărui spirit este în contact cu Dumnezeu, înfăptuieşte concret un act de credinţă chiar şi atunci când face o tranzacţie oarecare.

Hasidimii subliniază că tainele divine i-au fost dezvăluite lui Baal Şem Tov nu datorită erudiţiei lui, ci pentru că rugăciunile lui erau pătrunse de o adâncă evlavie. Doctrina lui Baal Şem Tov acordă o mare importanţă rugăciunii rostite în dorinţa de a ajunge la Dumnezeu, ca şi înflăcărării (*hitlahavut*) cu care omul trebuie să-l slăvească pe Creator. Se spune că, pentru a se concentra mai bine, Baal Şem Tov fuma o pipă înainte de a-şi începe rugăciunile, pregătindu-se astfel să interiorizeze actul important la care urma să purceadă. În timpul rugăciunii, credinciosul era îndemnat să recurgă la orice gesturi, comice chiar, dacă acestea îl ajutau să se concentreze. În acest sens, Beşt ar fi spus cândva că omul care se îneacă nu se ruşinează să gesticuleze oricât de caraghios, numai să-i sară cineva în ajutor.

Israel Baal Şem Tov a avut doi copii: un fiu, Ţvi Hirş, şi o fiică, Adel (Odel). Folclorul hasidic pomeneşte rareori despre băiat, dar este plin de o mulţime de poveşti miraculoase despre fată. Printre copiii ei s-a numărat Moşe Haim Efraim din Sudikow (1740 - 1800) şi Baruh din Miedjiboj (1757 - 1810), moştenitorul spiritual al bunicului său. Fiica lui Adel, Feighe, a fost mama lui Nahman din Braţlav. Totuşi, moştenirea etică a lui Baal Şem Tov s-a transmis mai ales prin discipoli. Aceştia şi adepţii lor au răspândit-o cu atâta repeziciune, încât la începutul sec. al XIX-lea, jumătate din evreii din răsăritul Europei erau susţinători ai hasidismului".

Pentru a ilustra, pe de o parte profunzimea, iar pe de altă parte simplitatea cu care-şi exprima gândurile pentru a le face uşor accesibile ucenicilor şi adepţilor săi, reproducem mai jos câteva aforisme ale lui Baal Şem Tov:

Nu contează câte porunci îndeplineşti, ci în ce spirit le îndeplineşti.

Slujeşte Domnului cu veselie: omul vesel este plin de dragoste pentru aproapele său şi pentru toate făpturile lui Dumnezeu.

Dacă e vorba să-ţi scoţi prietenul din noroi, să nu te temi c-ai să te murdăreşti.

Când Dumnezeu vrea să pedepsească pe om, îi ia credinţa.

Lumea e plină de vedenii minunate şi de taine mari, dar o simplă mânuţă pe ochii noştri ne împiedică să le vedem.

Când omul e plin de sine, nu mai e loc în el şi pentru Dumnezeu.

Dacă fiul tău apucă pe calea cea rea, iubeşte-l mai mult ca niciodată.

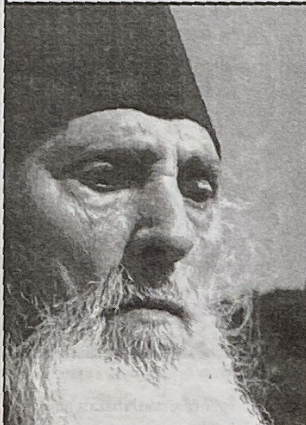
Când voi muri, voi ieşi pe o uşă şi voi intra pe alta.

Dacă vrei să trăieşti mult, să nu devii vestit.

Auzind nişte hasidimi care povesteau despre prigoanele pe care le îndurau la Brody, Baal Şem Tov a spus: *Adversarii noştri fac aceste lucruri din zel pentru religie. Dacă lor le face plăcere să ne hărţuiască, gândind că împlinesc o miţvă, pentru ce să-i lipsim de această plăcere?*

(va urma)

G. CONSTANTINESCU

NECTARIE (NICOLAE) CIOLACU

Monahul Nectarie (Nicolae) Ciolacu s-a născut în 1902, într-o aşezare din Munţii Rodopi, în acele fabuloase ţinuturi în care se întâlnesc hotarele Greciei, Macedoniei şi Bulgariei şi unde se luptă de peste un mileniu, înfruntând potrivniciile cele mai neînduplecate, românii sud-dunăreni, pentru apărarea fiinţei lor etnice şi religioase.

Ocupaţia sovietică şi instaurarea regimului comunist în România au făcut atât de multe victime în rândurile acelor români ale căror rădăcini se aflau la sud de Dunăre încât nu-l puteau lăsa indiferent nici pe Nicolae Ciolacu, cel ce-şi iubea cu atâta tărie neamul şi credea cu atâta putere în Dumnezeu. La vremea rezistenţei împotriva necredincioşilor, s-a aflat în fruntea luptătorilor din Munţii Dobrogei.

Arestat şi întemniţat, va trece prin vămile regimului de exterminare din Gulagul românesc, până la eliberarea sa, în 1964. Cu sprijinul diplomaţiei greceşti şi al confraţilor din emigraţie, reuşeşte să obţină azil în SUA, unde va şi scrie *Haiducii Dobrogei*, cronică a rezistenţei anticomuniste din acest colţ de pământ românesc.

La moartea soţiei sale părăseşte America şi, din 1992, se călugăreşte la Sfânta Mânăstire Sâmbăta de Sus, unde s-a nevoit până ce Bunul Dumnezeu l-a chemat la Dânsul.

Odihnească-se în pace!

CONSTANTIN AUREL DRAGODAN

Ne-a părăsit Constantin Aurel Dragodan, unul dintre ultimii reprezentanţi ai celei mai vechi generaţii de deţinuţi politici din România. Magistrul, cum i se spunea încă din detenţie pentru vocaţia sa de dascăl, a plecat dintre noi discret şi împăcat cu toţi şi cu toate, aşa cum a trecut şi prin viaţă. Îi era parcă teamă să nu se remarce...

Constantin Aurel Dragodan s-a născut pe 5 octombrie 1919 la Alexandria, judeţul Teleorman. Studiile liceale şi le-a făcut la Alexandria şi Turnu-Măgurele, iar în momentul arestării era student al Facultăţii de Drept din Bucureşti. A fost arestat în 1942 şi condamnat la 25 de ani muncă silnică pentru "activitate suversivă" în cadrul "Frăţiilor de Cruce".

În timpul lungii sale detenţii (22 de ani) a trecut prin mai toate închisorile ţării: Jilava, Văcăreşti, Aiud, Gherla, Piteşti, Târgu-Ocna, Caransebeş etc... La Târgu-Ocna a contribuit, prin atitudinea sa fermă şi prin proteste vehemente, la eşuarea "reeducării" iniţiate de regimul comunist chiar şi în acest penitenciar-sanatoriu, după modelul celei de la Piteşti.

În 1959, în detenţie fiind, i s-a intentat un nou proces, de data aceasta pentru crearea unor poezii care au circulat oral prin temniţele comuniste. Pentru această "abominabilă crimă" a fost condamnat la încă 25 de ani muncă silnică, Securitatea "legalizând" astfel un abuz, deoarece, până la acea dată, Constantin Aurel Dragodan fusese ţinut în închisoare ilegal, ca şi toţi ceilalţi deţinuţi legionari de altfel, pentru că, la 23 August 1944, toate pedepsele politice fuseseră amnistiate. S-a eliberat în 1964, o dată cu toţi ceilalţi deţinuţi politici.

După eliberare a lucrat un timp ca muncitor necalificat pe un şantier de contrucţii şi într-o zarzavagerie, dar între timp, cu o tenacitate caracteristică majorităţii celor care au suferit în temniţele comuniste, a obţinut licenţa în Filologie, după care a funcţionat, până la pensionare, ca profesor de franceză şi engleză în oraşul Videle, judeţul Teleorman.

După 1989 a activat intens în cadrul Asociaţiei Foştilor Deţinuţi Politici, participând la toate manifestările culturale organizate de această Asociaţie, în special la cenaclurile literare "Mesager" şi "Prietenii foştilor deţinuţi politici". În 1992 şi-a publicat, la Editura "Ramida", volumul de versuri *Itinerare în lanţuri*, volum care îl reaşază printre fruntaşii generaţiei sale de poeţi ai închisorilor, alături de un Ştefan Vlădoianu sau un Virgil Maxim.

Dumnezeu să-l odihnească în ceata drepţilor Săi!

ŞTEFAN ARGINTARU

Născut în com. Negru Vodă, jud. Constanţa, intră, adolescent fiind, în Frăţia de Cruce şi apoi devine membru al Mişcării Legionare, participând la înlăturarea dictaturii carliste (prin ocuparea Prefecturii Constanţei, în zilele premergătoare abdicării regelui – călău).

După evenimentele din ianuarie 1941, este internat în lagărul-centru de triere din jud Constanţa şi eliberat după două luni. Îşi continuă prezenţa şi activitatea clandestină în cadrul organizaţiei legionare din com. Negru Vodă, condusă de Ion Pangrate, astfel că în august 1948 este căutat spre a fi arestat, dar, intuind pericolul, se refugiază la Bucureşti, unde se califică în meseria de fierar-betonist pe şantierul Radiodifuziunii Române, unde activa şi ing. Aurel Şeitan (alt urmărit politic de Securitate), care, considerându-l neimplicat politic, îşi "însuşeşte" Buletinul de Identitate al lui Ştefan Argintaru şi fuge în Banat la un prieten, care-l primeşte, sub această identitate falsă, la lucru pe un şantier izolat. Însă obţinerea vizei de flotant este urmată de comunicarea oficială a Miliţiei la Negru Vodă, de unde vine comunicarea că Ştefan Argintaru nu este doar urmărit, ci condamnat la patru ani închisoare pentru "crimă de uneltire contra ordinei sociale", astfel că ing. Aurel Şeitan este arestat, dar în urma cercetărilor dezvăluindu-şi adevărata identitate, este arestat şi Ştefan Argintaru, în anul 1951.

Peste câteva luni, la Canal, la Poarta Albă, cei doi se întâlnesc, inginerul Aurel Şeitan îşi cere iertare, explicând raţiunile gestului său, se împrietenesc şi fiecare îşi continuă viaţa de deţinut politic anticomunist. Ştefan Argintaru este dus la Peninsula, după sistarea lucrărilor Canalului, unde, conform mărturiei lui George Mârzanca din cartea *Patru ani am fost...bandit - confesiuni* (Bucureşti 1997), "la două, trei nopţi curajosul Fănică se strecura cu ajutoare la cei izolaţi între sârme, la «legionarii» retraşi din muncă".

După eliberarea sa, în 1955, Ştefan Argintaru revine în Bucureşti, lucrează ca fierar-betonist, iar după pensionare, din 1990, va lucra ca specialist la refacerea structurii de rezistenţă a Ateneului Român, participând totodată la acţiunile AFDPR şi ale Partidului "Pentru Patrie", al căror membru activ şi devotat a fost.

Se stinge din viaţa pământească la 25 august 2000 şi este înmormântat în cimitirul Bisericii "Cuţitul de argint".u

Onorată să-i fie amintirea şi veşnică odihna!

Gheorghe STĂNESCU

SEPTIMIU RÂMBOIU

La Cluj-Napoca, s-a stins din viaţă, joi 17 octombrie 2000, la ora 17, printr-un infarct în somn, Septimiu Nicolae Râmboiu, fost deţinut politic, unul dintre fruntaşii Asociaţiilor de foşti deţinuţi politici şi luptători anticomunişti.

Născut la 24 octombrie 1928, în Cluj, Septimiu Râmboiu a urmat Liceul "George Bariţiu" din localitate, al cărui absolvent a fost în 1947. În toamna aceluiaşi an s-a înscris la Facultatea de Matematici a Universităţii clujene. A frecventat cursurile anului I, pentru ca în vară, lucrând pe un şantier, să fie arestat, fiind implicat în activitatea anticomunistă a elevilor din cadrul Frăţiilor de Cruce. După grelele anchete de la Securitatea regională din Cluj, a fost transferat, împreună cu lotul de sute de studenţi arestaţi în noaptea neagră de 14-15 mai 1948, la Penitenciarul Piteşti. În aprilie 1949 au fost readuşi la Penitenciarul din Cluj, pentru procese. A fost judecat în lotul FDC-iştilor clujeni, în Săptămâna Patimilor 1949, şi condamnat la 8 ani închisoare, pe care i-a executat în penitenciarele Cluj, Jilava, Târgşor, Şantierul Bicaz, Oneşti, Gherla, Craiova. Eliberat la terminarea celor 8 ani de detenţie, a reuşit totuşi să-şi termine studiile universitare, luându-şi licenţa în Matematici în 1957. Dar în anul 1959 a fost din nou arestat, eliberându-se de la Aiud, abia în 1964.

După eliberare a revenit la Cluj, depunând o muncă apreciată ca analist - matematician - programator la Institutul de Proiectări din Cluj-Napoca, de unde s-a pensionat.

După 1990 a activat intens în cadrul AFDPR - al cărei vicepreşedinte pe ţară a fost un timp, până ce Asociaţia clujeană s-a desprins din AFDPR, devenind AFDP Cluj, al cărei preşedinte a fost până la Adunarea generală de anul acesta - aprilie 2000. A fost şi membru al Partidului Pentru Patrie, conducând organizaţia clujeană.

Rămânem cu cele mai frumoase amintiri despre fratele nostru de suferinţă, căruia îi vom păstra şi cinsti numele şi memoria.

Comitetul de conducere al AFDP - Cluj

PETRU TIFREA

Petru Tifrea s-a născut la 20 iunie 1924 în comuna Bilbor, judeţul Harghita, unde a urmat primii ani de şcoală şi unde se întorcea cu drag în vacanţe, ca într-un adevărat tărâm al basmelor, pe vremea când urma cursurile Liceului din Gheorghieni şi apoi pe cele ale Şcolii Normale din Târgu Mureş.

În urma tragicelor evenimente din vara anului 1940, consecinţă a Diktatului de la Viena, când Ardealul de Nord a fost cedat Ungariei, tânărul Petru Tifrea a trebuit să părăsească plaiurile copilăriei. A continuat Şcoala Normală la Piatra Neamţ, pe care a absolvit-o în 1943, devenind apoi cursant al Şcolii de Ofiţeri din Ineu, calitate în care a participat la luptele pentru dezrobirea Transilvaniei.

La fel ca marea majoritate a tinerimii şi a intelectualităţii româneşti de dreapta, a pătimit sub regimul comunist, a cunoscut regimul exterminator al penitenciarelor de la Bucureşti, Jilava şi Canalul Morţii. După eliberarea din închisoare, în 1953, cu sănătatea şubrezită, a trebuit să-şi asigure supravieţuirea ca muncitor necalificat, înfruntând şicanele de tot felul la care erau supuşi adversarii regimului comunist. Cu tenacitate şi perseverenţă, în ciuda dificultăţilor generate de starea de sănătate, a reuşit să absolve ASE şi să practice profesia de economist.

În pofida potrivniciei vremurilor în care a trăit, Petru Tifrea a avut remarcabile contribuţii la restaurarea bisericii din Bilborul natal, monument datând din sec. al XVIII-lea, precum şi la racordarea comunei la reţeaua naţională de electricitate. Este, de asemenea, autorul unei documentate monografii a localităţii de baştină.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

NICOLAE IGHIŞAN

Născut la 16 iunie 1911 în localitatea Vâlcani, judeţul Timiş, viitorul medic Nicolae Ighişan avea să urmeze cursurile Liceului "Moise Nicoară" din Timişoara, spre a-şi continua apoi studiile la Facultăţile de Medicină din Cluj, Bologna şi Iaşi.

Contactul cu Mişcarea Legionară şi intrarea în rândurile membrilor acesteia s-a produs în timpul studiilor din capitala Ardealului. Refugiat în 1941 în Germania, a lucrat ca medic la infirmeria Uzinelor Heinkel din Rostock, iar în 1944 a fost internat în lagărul de la Buchenwald, alături de alţi camarazi.

Reîntors în ţară, în 1945, se dedică ajutorării familiilor aflate în suferinţă ale camarazilor săi de crez şi luptă. Urmărit de prigonitori, încearcă să se refugieze din nou în Germania, însă este capturat de autorităţile, titoiste care-l predau Securităţii româneşti spre a fi întemniţat pentru 16 ani, până-n 1964.

Pentru că "şi-a făcut din legionarism doctrina vieţii sale", după cum însuşi mărturiseşte, în 1970 este arestat din nou şi condamnat la alţi 17 ani de muncă silnică, din care execută 7, iar la eliberare este privat de dreptul de a-şi practica profesiunea.

În 1980 se refugiază pentru a treia oară în Germania, de unde se repatriază în 1992. Se stinge la 12 decembrie 1999. Înaltul său ideal moral, curajul şi spiritul de sacrificiu vor rămâne, alături de marea sa modestie, un exemplu mereu viu pentru posteritate.

Dumnezeu să-l odihnească printre aleşii Săi!

Așa cum am promis în numărul trecut, prezentăm mai departe, deliberat descriptiv, volumul colectiv *Rostul românilor la 2000 de ani de la Nașterea Mîntuitorului nostru Iisus Hristos*, care cuprinde principalele conferințe și comunicări ținute la **ROMFEST 2000**, tipărite cu binecuvîntarea P. F. Părinte Patriarh Teoctist (ce a fost prezent și la deschiderea festivă de la București, însoțit de Sanctitatea Sa Bartholomeu I, Patriarhul Ecumenic de Constantinopol), sub egida Asociației Române pentru Cultură și Ortodoxie (A.R.C.O.) și cu sprijinul revistelor *Scara* și *Puncte cardinale*.

Volumul reunește peste 70 de texte, totalizînd 311 pagini format A4, și are următoarea structură: patru texte introductive (cîteva lămuriri editoriale, un cuvînt al Părintelui **Gh. Calciu**: "Biserica în lumea contemporană", un cuvînt al D-lui **Ion Halmaghi**: "Originea și semnificația Romfest-ului", precum și o "prefață în eternitate": articolul eminescian *Misiunea noastră ca stat*, din 1879), șapte secțiuni tematice (vezi mai jos) și *Addenda* (programe, comunicate, manifeste), în loc de postfață figurînd un text al Părintelui **Nicolae Dura** (semnat, dintr-o regretabilă eroare redacțională, "Ion Dură"): "Romfest-ul regăsirii în Hristos".

Se cuvin inserate aici cîteva fragmente din "Lămuriri..." (pp. 5-6):

"Romfest-ul, forum bienal de spiritualitate și cultură panromânească, a ajuns în acest an jubiliar la a VII-a ediție. Temeiurile lui au fost puse în Exil, pe continentul american, de cîțiva vechi luptători anticomuniști (Pr. Gheorghe Calciu – ales de la început ca Președinte de Onoare al Comitetului Internațional, Zahu Pană [marele absent al acestei a șaptea ediții, pe care-l asigurăm încă o dată de dragostea și prețuirea noastră, dorindu-i și pe această cale grabnică reînsănătoșire – *n.n.*], Ion Halmaghi, Nicolae Popa etc.), sprijiniți și de alți români desțărați [nu trebuie uitați – oricare ar fi poziția lor actuală – *nici* cei de la *Cuvîntul românesc*, nici Nicolae Pora, nici regretatul Nicu Naum etc. – n.n.] (...) Primele 5 ediții s-au desfășurat la Cleveland (1988), Washington D. C. (1990), Hamilton (1992), Los Angeles (1994), Princeton (1996). (...) Din 1990, Romfest-ul a avut și tot mai numeroși participanți din Țară, iar în 1998 el a fost strămutat «acasă», prima gazdă fiind Bucureștiul.

Pentru **Romfest 2000**, ca loc de desfășurare a fost ales **Sibiul**, iar ca temă generală: ***Rostul românilor la 2000 de ani de la Nașterea Mîntuitorului Iisus Hristos***. Consiliul Național Romfest, care s-a ocupat cu organizarea concretă la fața locului, s-a închegat în jurul tinerei grupări a revistei *Scara*.

Editarea unui volum cuprinzînd cea mai mare parte a comunicărilor ținute de participanți reprezintă o premieră (...) Desigur, materialele incluse aici nu acoperă nici totalitatea, nici extensiunea dezbaterilor. Unele dintre ele, foarte lungi sau foarte dense, n-au putut fi susținute decît în rezumat. Altele, dimpotrivă, se regăsesc numai în volum, autorii lor neputîndu-se deplasa, dintr-un motiv sau altul, la locul manifestării. În fine, au fost și comunicări care ne-au parvenit prea tîrziu pentru a mai putea fi incluse în volum..."

Deși distribuite în șapte secțiuni tematice, textele "se întrepătrund ideologic și atitudinal, direcționate dinspre fundamentele teoretice [*cf.* mai ales primele două secțiuni – *n.n.*] spre problemele concrete și practice [*cf.* mai ales ultimele trei secțiuni – n.n.]. Ele oferă un cadru spiritual creștin și un cadru ideologic de dreapta, dar și multă informație efectivă, uneori de tip statistic, ceea ce permite o evaluare globală a «fenomenului românesc» în pragul mileniului trei.

Cum este și firesc într-o astfel de conjunctură, textele i se vor înfățișa cititorului fatalmente inegale (fie ca întindere, fie ca stil, fie ca valoare informativă sau ideatică). Pe baza lor se poate reface totuși un context viu și «complex» ca viața însăși (...); fiecare cititor va lua de aici *ce* și *cît* îl interesează anume, critic sau aprobator, după cum îi va fi voia. (...)

Volumul de față, integral sponsorizat, este destinat distribuirii gratuite [din păcate, în limita a numai 2000 de exemplare, resursele financiare nepermițînd un tiraj mai mare – n.n.], atît în România, cît și în afară. Orice text din cuprinsul lui poate fi reprodus, parțial sau integral, cu acordul de principiu al semnatarului..."

Secțiunea întîi, **"Neamul"**, se deschide cu o încercare de lămurire a raportului real dintre "românitate" și "europenitate" (**Răzvan Codrescu**, *"Homo europæus între ontologie și ideologie"*, pp. 16-18); "Despre calitatea de român", întemeiată pe "trei factori fundamentali: *pămîntul, rasa și ideea*", scrie publicistul gălățean **Florea Tiberian** (pp. 19-20); **Florin Stuparu**, în textul intitulat mironcostinian "De neamul românesc și alte neamuri" (pp. 21-23), tratează neamul din perspectiva metafizicii și misticii creștin-ortodoxe; aceeași perspectivă o împărtășesc, problematizînd pe fondul actualității, băcăuanul **Claudiu Târziu** ("A fi român", pp. 24-26) și focșăneanul **Ionuț Corduneanu** ("Misiunea românilor în istorie"), iar tînărul preot **Mihai Aldea**, în cel mai lung text al secțiunii (pp. 30-47), pornind de la viziunea "Istoriei ca Teologie", încearcă să ne conștientizeze, pe baza unui bogat material istoric, "Despre responsabilitățile Neamului Românesc" (*nota bene*: "Dar nu trebuie uitat că totul pornește de la *porunca unității în Hristos* pe care noi, românii, trebuie să o realizăm întîi. Altfel nu vom fi nimic").

Secțiunea a doua, **"Biserica"**, are în frunte un text – "Biserica Națională" (pp. 50-53) – al **Părintelui Galeriu**, despre legitimitatea istorică și morală a sintagmei respective; un text de lirică apologie ortodoxă, cu motivată (dar cam exagerată) tentă anticatolică, este cel semnat de Prof. Dr. **Adrian Botez** ("Biserica de buruiană cerească", p. 54); **Eleodor Ghenoiu** (pp. 55-71) ne informează cu *acribie* asupra "Bisericii românești din jurul granițelor țării" (Basarabia, Ungaria, Bulgaria, Iugoslavia), în timp ce Prof. **Gh. Vasilescu** (pp. 72-79) își concentrează atenția, cu aceeași documentare la zi, asupra "Bisericii și spiritului național la românii din sudul Dunării" (în speță, românii macedoneni, românii din Timocul sîrbesc și bulgăresc, românii din Banatul sîrbesc); foarte serios este și amplul material (pp. 80-91) al cercetătoarei **Sidia-Carmen Vlad Popa** din Canada: "Istoria și prezența Bisericii Ortodoxe Române în diaspora"; despre ultima carte a unui teolog-diplomat (D-l Teodor Baconsky, Ambasador al României pe lîngă Sf. Scaun), *Ispita binelui. Eseuri despre urbanitatea credinței* (1999), scrie cunoscutul publicist creștin **Costion Nicolescu** ("Un teolog ambasador în căutarea și construirea unei Europe euharistice", pp. 92-94), aducînd secțiunii o frumoasă încununare autentic *ecumenică*.

În secțiunea a treia, **"Istoria răstignită"**, după ce Prof. **Marcel Petrișor** (pp. 96-97) diagnostichează "Răul secolului" (marxismul și Stînga în genere), avem un cutremurător șir de mărturii ale unor veterani ai rezistenței anticomuniste: **Dumitru Gh. Bordeianu** (actualmente stabilit în Australia), intervievat de camaradul **Petru Goleșteanu** ("Mărturisirile mele descriu o problemă de metafizică", pp. 98-102); **Adrian Sârbu** (fostul deținut politic și senator țărănist), cu evocarea unui episcop greco-catolic martir ("Un cruciat al secolului XX: Vlădica Alexandru Rusu", pp. 117-121); vîlceanul **Gh. Stănescu**, cu un fragment de jurnal ("Sania laponă și o rugăciune", pp. 122-123); omul-legendă **Ion Gavrilă Ogoranu**, cu "«Noi nu am fost victime, ci luptători». Statutul rezistenței armate anticomuniste din România" (pp. 124-128), urmat de o tulburătoare "Scrisoare-testament" (datată: Aprilie 1954) lăsată de grupul de luptători din Munții Făgărașului (v. pp. 128-129); poetul **Demostene Andronescu**, cu rechizitoriul intitulat "Procesul comunismului: necesitate istorică, imperativ social" (pp. 130-133). **Florin Popescu** semnează un amplu portret al lui Valeriu Gafencu, "Sfîntul închisorilor" (pp. 104-116), iar vechea noastră colaboratoare din Danemarca, **Monica Papazu**, încheie secțiunea (pp. 134-136) cu un text foarte incomod (auto-rezumatul cărții *Ultima bătălie de pe Cîmpia Mierlelor. Noua ordine mondială – noul totalitarism*, apărută recent în limba daneză), trăgînd un semnal de alarmă care privește nu doar tragedia iugoslavă, ci întreg destinul lumii creștine.

Secțiunea a patra, **"De la stînga la dreapta"**, în care se pune problema năzuitei în-dreptări a lumii românești după atîtea strîmbătăți comuniste și neo-comuniste, este inaugurată de un substanțial rechizitoriu politic și moral al momentului, întreprins de D-l **Gabriel Constantinescu** ("Cine conduce astăzi România?", pp. 139-143); urmează subsemnatul, cu "Dreapta românească postcomunistă. O radiografie critică în pragul mileniului trei" (pp. 144-152) – text integral. Prof. **Nicolae Pop** din Sibiu meditează cu gravitate la "Destinul școlii românești" (pp. 153-156), iar poetul și compozitorul **Traian Popescu**, fost deținut politic, face o aspră analiză critică (pp. 157-166) a manualului de *Istoria românilor* pentru clasa a XII-a apărut anul trecut la Ed. Sigma; tot de problema abordării istoriei se leagă și **Adolf Vasilescu** ("«Lumina vine de la Răsărit». Cenzura ideologică în istoriografia română de azi", pp. 167-169). Comandorul (r) **Emilian Munteanu** ne încredințează patetic, în spiritul "noocratic" al elitismului de dreapta, că "Recucerirea inițiativei intelectuale" reprezintă "Condiția esențială a persistenței României și românismului în mileniul trei" (p. 170), iar scriitorul **Viorel Gheorghiță** (și el fost deținut politic) își pune întrebări dramatice pe marginea actualei crize *moral-spirituale* (și numai în al doilea rînd *politice*) a lumii românești ("Să nu fie!", pp. 171-172). Secțiunea se încheie (pp. 173-176) cu subtilul articol al Prof. **Ion Coja**, "Drepturile omului și ortodoxul de mine" (considerații politico-filosofico-teologice pe marginea "năpraznicei" afirmații a regretatului Petre Țuțea: "Pentru noi, românii, drepturile omului nu există. Noi, românii, nu avem drepturi; noi avem numai îndatoriri!").

Secțiunea a cincea, **"Între exil și diasporă"**, debutează cu un titlu-metaforă, "Diaspora cerului" (pp. 178-179), sub semnătura teologului **Radu Preda** (cităm finalul: "Poate că rostul Bisericii în diasporă este tocmai *acela de a ne readuce aminte că sîntem*, oriunde în lume, pasageri, că ne aflăm într-o diasporă a cerului și că ne îndreptăm cu fiecare zi ce ne apropie de moarte către adevărata și ultima *Patrie*, către Împărăția lui Dumnezeu"). Trei texte se ocupă de problematica generală a românilor emigrați: *"Gnoti se auton"* ["Cunoaște-te pe tine însuți!"] (pp. 180-182, semnat: **Laura Bădulescu**), "Despre necesitatea și modalitățile de participare a românilor din lume la viața culturală, politică și economică a României" (pp. 183-185, semnat: **Costion Nicolescu**), "Contribuția diasporei la imaginea României" (p. 186 – excelent discurs sintetic al D-lui **Theodor Buzi** din Elveția). D-l **Traian Băcioiu** expune, cu bună rigoare inginerească, cîteva "Aspecte ale comunității române din Franța" (pp. 187-188). Nu lipsesc nici "Românii din Cipru" (pp. 198-200; semnează **Florina Yiangou**). În fine, D-na **Rodica Perciali** (Percialli?) din Statele Unite ne informează, pe un fond de dramă personală, asupra unor "Paradoxuri românești [de] peste ocean" (pp. 201-202, cu subtitlul "Ratări aberante"). Secțiunea mai cuprinde (pp. 189-197) un foarte detaliat material informativ despre "Comunitatea românilor din Ungaria" (primit din partea Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria, din păcate fără reprezentanți la Romfest).

Secțiunea a șasea este dedicată **"Românilor din provinciile înstrăinate"**; după două texte de interes istoric (Prof. Univ. Dr. **Gh. Buzatu**, "Diplomați români împotriva cedărilor teritoriale", pp. 204-211, și **Olivian Verenca**, "Transnistria. Administrația civilă română între 1941-1944", pp. 212-223, cu deconspirarea minciunii privitoare la holocaustul antievreiesc de acolo – *cf.* mai ales pp. 217-219), se expun pe larg marile probleme actuale: D-l **Sergiu Burcă** (deputat în Parlamentul de la Chișinău și vice-președinte al Partidului Popular Creștin Democrat) se referă lucid și principial la "Situația românilor din Basarabia"

(continuare în pag. 19)

Răzvan CODRESCU

De vorbă cu Părintele Gheorghe Calciu-Dumitreasa la Mânăstirea Petru-Vodă:

"Noi nu suntem o putere lumească şi nici nu vrem să fim; suntem armata lui Dumnezeu"

- Cum au decurs lucrările Romfest 2000?

- A fost foarte bine, mult mai bine decât data trecută. Acesta este al doilea festival pe care îl organizăm în ţara noastră. Prima dată n-am fost destul de introduşi şi nu am fost bine acomodaţi. De aceea am putea spune că a fost oarecum un eşec. Anul acesta i-am avut însă pe băieţii de la revista *Scara*, care au lucrat foarte bine. Tot ce am reuşit a fost să adunăm români din cât mai multe părţi ale lumii, din Bucovina, Transcarpatia, Basarabia, Transnistria, Letonia, Grecia, Bulgaria, Cipru, Iugoslavia, Malta, Franţa, Elveţia, Germania, Statele Unite, Canada, Australia; din nefericire n-au venit cei din Ungaria, pe care i-am invitat. Nu cred că a fost o chestiune de guvern, ci cred că nu au putut să vină.

- Care au fost rezultatele?

- Am stabilit relaţiile dintre aceste grupuri, căci până acum acţionau independent. Acum i-am pus în legătură unii cu alţii, să-şi comunice doleanţele, problemele cu care se confruntă, creaţiile pe care le au ca români. Să ia legătura cu noi. Încercăm să scoatem un ziar în care să-şi expună problemele, să ştie că îi pasă cuiva de dânşii, să-şi sprijine ei acolo acţiunile lor. Am găsit în Bulgaria tineri români care nu ştiau deloc româneşte...

- Da, o temă importantă: unitatea românilor. Care este rolul Bisericii Ortodoxe Române în acest sens?

- Nu cred că este o instituţie sau o ideologie care să-i unifice pe români. Singură este Biserica. În afară de Biserică nu există unitate. Acesta este încă un motiv de a ne păstra titlul de *Biserică naţională*. Chiar dacă se nasc curente sau partide spre unificarea românilor, fără Biserică nu se poate face nimic.

- Unele cercuri iluministe (masonice) din ţară nu sunt de acord cu implicarea Bisericii în politică...

- Nu sunt de acord pentru că nu le convine. Ştiu că Biserica se va împotrivi întregilor lor acţiuni, pentru că ei sunt indivizi mondialişti, care nu au nici un ataşament faţă de patrie şi credinţă. Astfel, spaima lor este ca Biserica să nu intervină în politică. A face politică, pentru Biserică, nu este a-şi face un partid al ei, ci de a binecuvânta partidele care pornesc de la Biserică. Până acuma toate partidele sunt satanice. Nu au făcut apel la Biserică, numai pe la parastase sau la sărbătoarea Sfintei Parascheva, unde, din patru în patru ani, când vin alegerile, unii şefi de partide vin să facă circul credinţei şi al închinării, care e propaganda lor electorală.

- Încă din 1937, Părintele Dumitru Stăniloae spunea că sunt state atee puse în slujba lui antihrist.

- Da. Cum a fost comunismul, de exemplu. Am putea vorbi şi de statele din Occident care interzic prin lege manifestările Bisericii în locuri publice, exact cum spuneau comuniştii: *Biserica să stea la ea acasă*. Realitatea este că în S.U.A. asociaţiile religioase sunt aşa de puternice încât în vremea alegerilor toate partidele, cele două partide, toţi candidaţii, fac curte acelor asociaţii religioase. Încearcă să câştige, încep să promoveze valorile acelor culte, valorile morale.

- Consideraţi Uniunea Europeană o organizaţie mondialistă de tip masonic?

- Nu o consider, ci este.

- Aveţi argumente?

- Toate aceste organizaţii internaţionale, O.N.U., U.N.E.S.C.O., F.M.I., Banca Mondială, sunt instrumente ale masoneriei cu care se operează asupra populaţiei, iar ideile de unitate, prosperitate, înnoire, drepturile omului, toate sunt curente masonice spre reducerea moralităţii, contrare legii lui Dumnezeu. Aţi văzut că în momentul de faţă minorităţile au cuvânt. Deci majoritatea este supusă dominaţiei minorităţii. Toate minorităţile acestea sexuale, etnice... hoţii, care sunt socotiţi nişte victime ale societăţii, toţi aceştia au mai mari drepturi decât noi.

- Şi totuşi, la televizor ni se spune tot mai intens de anumite avantaje pe care le-am avea dacă intrăm în această organizaţie internaţională.

- Aceste avantaje vor fi pentru o mai bună înrobire a populaţiei de către aceste cercuri de interese. Aşa cum guvernele de acum nu se gândesc decât la ele, aceste instituţii nu se gândesc decât la ele. Avantajele? Sigur că da... Dacă o ţară membră în Uniunea Europeană este sărăcită pentru că nu i se consumă mărfurile, atunci ei vor da unele avantaje, dar, în schimb, înrobirea ta este sigură, pentru că toată viaţa vei plăti. Ţările africane au fost sărăcite de Banca Mondială.

- Părintele Hristodul de la Sfântul Munte Athos spunea că există o mafie mondială care, prin crearea unui guvern mondial, vor să impună o dictatură satanică. Aceştia au pus mâna pe televiziune, presă şi alte mijloace de informare în masă, prin care să împătimească societatea. Astfel, prin patimi şi slăbiciuni omeneşti, se pot manipula mase de oameni şi chiar popoare.

- Incontestabil. Asta este vizibil. În general, toate mijloacele de informare, cinematografia, studiourile de înregistrări... toate sunt în mâinile masoneriei, ale evreimii şi ale anglo-saxonilor care încearcă să influenţeze, şi reuşesc în mare măsură, în special tineretul. Corupând tineretul, distrugând orice ideal, orice moralitate, orice sentiment familial, se distruge înseşi bazele societăţii: credinţa, familia, şcoala. În America şcoala este coruptă, acum se încearcă redresarea şcolii. Familia este distrusă, copilului i se spune că nu trebuie să asculte de părinţi. Dacă părinţii fac presiuni asupra copiilor, aceştia îi denunţă. Pe copii, eventual, îi scoate din acea familie, sau îi înfiază altcineva, sau intră la instituţiile pentru copii, iar părinţii pot fi arestaţi. Există o luptă teribilă. În acelaşi timp, unele grupuri religioase încearcă să scoată copiii de sub influenţa acelor instrumente de îndobitocire morală. Sunt foarte multe familii care nu-şi duc copiii la şcoală, ci îi educă în familie, dau numai examenele. Cei care au bani se îndreaptă spre şcolile confesionale, unde se face educaţie moral-religioasă foarte serioasă. Aceste şcoli sunt însă foarte scumpe. Cei care vor să-şi salveze copiii îi ţin acasă sau îi duc la şcoli mai bune de stat.

- În cazul în care vom ajunge şi noi în stadiul acesta, pentru noi cei mai săraci, care ar fi soluţia?

- Biserica să facă şcoli.

- Se vorbeşte mult de o apropiată unire între ortodocşi şi catolici. Cum vedeţi o eventuală unire a Bisericilor?

- Asta e doar o vorbă: apropiată. Poate va trebui să treacă multe secole până va fi. Se vântură această idee în încercarea de a forţa unificarea. Cred că atâta vreme cât catolicii nu renunţă la inovaţiile lor de după schismă, nu poate să fie vorba de unire. Noi nu putem să cedăm, deoarece noi nu am adăugat nimic la ceea ce Biserica primară a făcut. Ei au făcut o serie întreagă de inovaţii, dogme, şi aşa mai departe, plus faptul că ei sunt o putere lumească, economică şi politică. Noi nu suntem o putere lumească şi nici nu vrem să fim; suntem armata lui Dumnezeu.

- Ar fi cumva o tendinţă spre New Age?

- Nu putem acuza Biserica Romano-Catolică de tendinţe *New Age*-iste, ci cred că este o încercare a catolicismului de a domina în lume înglobând ortodoxia, pe de o parte, iar pe de altă parte iarăşi cred că vocaţia pentru preoţie şi monahismul sunt acolo foarte slabe. Introducând ortodoxia în mâinile lor, ei au o mină de preoţi. Am fost în Franţa când l-am cununat pe Gheorghe Zamfir, preotul de acolo era paroh peste unsprezece parohii şi astfel tot timpul şi-l petrecea în maşină! Mânăstirile s-au golit. Episcopia noastră a cumpărat o clădire, în valoare de 3.000.000 dolari, doar cu 500.000 sau 700.000 dolari. A fost o mânăstire uriaşă, cu spital, cu cămin de copii şi alte anexe; rămăseseră doar trei maici acolo. Vocaţia monahală şi preoţească este nulă.

- Unii teologi spun că am avea acelaşi Dumnezeu şi ortodocşii, şi catolicii, şi protestanţii?

- Nu cumva şi evreii, şi turcii, şi budiştii...

- Se duce o mare luptă din partea unor cercuri masonice pro ecumenism. Astfel, la Vulcana Băi s-a construit un complex cu o moschee, o sinagogă şi o biserică ortodoxă, iar la Durău un vestit centru ecumenic. Ce ne puteţi spune despre acestea?

- Cred că ceea ce se întâmplă la Durău este făcut cu intenţie. Durăul a fost un loc de mare spiritualitate. Ei vor să distrugă această moştenire spirituală care s-a născut mai demult la Durău, iar faptul că se amestecă protestanţi, ortodocşi, musulmani, evrei şi aşa mai departe este o acţiune *New-Age*-istă prin care vor să facă un sincretism al religiilor, dar în care să domine ideea lor, a unui Dumnezeu acelaşi al tuturor, al spiritelor care îi conduc pe ei, a spiritelor celor morţi, a reîncarnării şi aşa mai departe. Toate acestea nu sunt altceva decât o lucrare satanică.

- Şi totuşi au participat ierarhi ortodocşi!

- Asta e o garanţie?

- Cum ar trebui să fie preşedintele ideal pentru România?

- Ha, ha... Un român, adevărat român. Să pornească de la Biserică şi nu de la masonerie! Nici măcar de la un partid politic care n-are de-a face cu Biserica. V-aş trimite la Evanghelie să vedeţi care e tipul conducătorului. Cine vrea să fie mai mare peste alţii să fie slugă tuturor, iar cine vrea să conducă, acela să slujească tuturor. Mai complet decât asta nu poate fi.

- În ce constă federalizarea internaţionalistă?

- După cum am mai spus, constă în ştergerea hotarelor şi reîmpărţirea naţiunilor. Acestea devin o masă amorfă, pe care o poţi conduce oricum. Deci federalizarea care se face pe principii economice şi nu etnice, în nici un caz, nu urmăreşte decât desfiinţarea sentimentului naţional, a neamului ca entitate metafizică, şi manipularea întregii lumi în folosul unor grupe de plutocraţi şi de oameni fără nici o credinţă, ce astfel devin slujitori ai diavolului. (...)

- Sinodul Greciei, împreună cu poporul grec, a protestat împotriva acordului Schengen. Asemenea şi călugării din Sfântul Munte Athos. La noi în ţară nu se vorbeşte mai nimic despre acestea.

- La noi în ţară nu se vorbeşte pentru că toţi sunt masoni. Ignorarea e o armă a lor; când te critică, îţi dau importanţă. Cea care ar trebui să vorbească este Biserica, dar ea este lipsită de curaj. Probabil că sunt anumite compromisuri pe care unii ierarhi le-au făcut, ceea ce le-ar reduce curajul. Pe de altă parte, cred că unii dintre aceştia au nişte idei care nu sunt conforme cu doctrina Bisericii.

- Biserica Greciei consideră îndosarierea electronică o metodă mult mai simplă de urmărire şi control folosită de noua dictatură mondială.

- În America, dacă îţi faci cumpărăturile pe cartele, pot afla când şi unde ai fost la cumpărături, ce ai cumpărat şi cât. Ştiu şi că ai un câine sau o pisică, căci ai cumpărat mâncare la câine. Pot să-ţi facă calcule dacă cheltuieşti mai mult decât câştigi şi atunci să te ia la întrebări. Devii un individ controlat, fără libertate, ştiu exact despre tine oriunde eşti. (...)

- În codul de bare se găseşte numărul 666. Ne-aţi putea spune câte ceva despre acestea?

- Majoritatea cărţilor de credit din America au 666. Studenţii români de la anumite universităţi din America, de lângă Washington, mi-au spus că şi computerele lor se deschid numai cu 666. Operatorii soft pretind că acesta este cel mai operativ număr. Realitatea este că ei au făcut computerele să fie operative cu acest cod, pentru a introduce acest număr satanic.

- Biserica Greciei a cerut guvernului de la Atena să nu accepte acest cod impus de Uniunea Europeană şi să-l înlocuiască cu alt număr, cu 777, sau cu 888. N-au primit nici un răspuns...

- Din moment ce au făcut aşa, este foarte greu să-l mai schimbe. Ei ştiu de ce au făcut lucrul acesta.

- Se încearcă, tot mai mult, tehnologii de clonare a omului...

☛

ROMFEST 2000 REZOLUȚIE OFICIALĂ ROMFEST 2000

Întrunită astăzi, 15 octombrie, ultima sesiune a ROMFEST 2000 - Întâlnirea românilor de pretutindeni, luând în considerare rapoartele reprezentanților comunităților românești, prezentate în plen, adoptă următoarea rezoluție privitoare la situația românilor din întreaga lume, considerând ca esențiale următoarele propuneri și direcții de acțiune:

1. Înființarea Asociației *ROMFEST - Congresul Românilor de Pretutindeni.*

2. Organizarea ROMFEST 2001 la București și Chișinău, în perioada 11-15 octombrie.

3. În pregătirea vizitelor oficiale în străinătate ale demnitarilor din România este necesară introducerea în programul acestora a unei întâlniri cu reprezentanții comunităților românești, în teren sau la misiunile diplomatice ale României.

4. Acordarea de către statul român a unui statut preferențial etnicilor români din afara granițelor actuale (vize, învățământ, dreptul de muncă, etc.).

5. Acordarea de competențe legale sporite de către Guvernul României, în relația cu românii de pretutindeni, Departamentului pentru Relațiile cu Românii de peste Hotare din cadrul acestuia, cel puțin prin mărirea numărului de angajați și a bugetului alocat anual acestui Departament, pentru a da o mai mare coerență politicii statului român referitoare la comunitățile românești din lume și la problemele cu care se confruntă acestea.

6. Continuarea eforturilor de apropiere a celor două Biserici – surori.

7. Denunțarea perpetuării schemei educației materialiste, evoluționiste și ateiste, într-o societate care de 10 ani se consideră "post-totalitară".

8. Declararea zilei de 27 martie ca "zi a identității naționale".

9. Acordarea titlului de Consul Onorific personalităților reprezentative ale Comunităților Românești.

10. Sesizarea Guvernului Român și a organismelor internaționale asupra presiunilor de deznaționalizare a românilor din Harghita-Covasna prin sfidarea legislației românești.

11. Necesitatea definirii statutului românilor din județele Harghita și Covasna, care să le asigure reprezentarea lor în structurile administrației locale, Parlamentului, Guvernului și Președinției României.

12. Recunoașterea Mitropoliei Basarabiei de către oficialitățile Republicii Moldova și acordarea tuturor drepturilor decurgând din acest statut, precum și încetarea prigoanei asupra credincioșilor ei.

13. Neratificarea proiectului Tratatului bilateral dintre Basarabia și România.

14. Adoptarea de către România și Republica Moldova a proiectului de Uniune Economică între cele două republici, conform anexei.

15. Includerea într-un program de asistență medicală și socială a basarabenilor care au avut de suferit în urma conflictului de pe Nistru.

16. Susținerea activității Mișcării Salvării Naționale din Basarabia, în vederea reunificării celor două state.

17. Declararea lui V. Voronin, Președintele Partidului Comuniștilor, membru al Parlamentului Republicii Moldova, *persona non grata* pe teritoriul României, pentru profanarea tricolorului românesc.

18. Recunoașterea minorității românești din zona cuprinsă între Dunăre, Morava și Timoc - tradițional denumită de către sârbi "vlasi" - de către statul iugoslav, în consecință sprijinirea acesteia în conformitate cu legislația internațională.

19. Punerea în practică a hotărârii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române de ridicare a Vicariatului de la Vârșeț la rangul de Episcopie și alegerea unui Întâistătător al acesteia.

20. Înființarea unui Consulat General la B.O.R.

21. Restituirea proprietăților mobile și imobile, confiscate abuziv de statul iugoslav, care au aparținut românilor din Iugoslavia.

22. Determinarea statului ucrainian să respecte prevederile Tratatului bilateral româno-ucrainian.

23. Recunoașterea minorității românești din Bulgaria de către statul bulgar și sprijinirea acesteia.

24. Reînființarea unui Consulat General la Vidin.

25. Recunoașterea minorității românești de către statul albanez.

26. Înființarea unui Consulat General la Korcea.

27. Înființarea unui capele în care să se oficieze regulat Sfânta Liturghie în limba română și apoi construirea din fondurile statului român a unei biserici cu hramul Sfântul Ștefan cel Mare, proprietatea statului român și aflată sub jurisdicția Arhiepiscopiei Atenei.

28. Determinarea încetării politicii agresive a statului elen de grecizare a aromânilor din Balcani prin nerecunoașterea identității etnice distincte față de cea grecească, politică manifestă atât prin Biserică, cât și prin mijloace economice și culturale.

29. Sprijinirea de către statul român a așezămintelor românești și a monahilor români din Sfântul Munte Athos.

30. Reîntoarcerea bisericii românești din Paris - strada Jean de Beauvais - la fireasca ei legătură cu Biserica Mamă.

- Asta încă nu e nimica. Vor să încerce clonarea lui Iisus Hristos. Chiar înainte de a veni în România, am citit într-un ziar că o echipă de savanți creștini, protestanți bineînțeles, își propune să-L cloneze pe Mântuitorul! Ei spun că sunt destule mostre ale ADN-ului lui Iisus pe Giulgiul de la Milano. Sunt multe biserici care pretind a avea sângele lui Iisus pe ceva. Intenționează a lua sânge din toate aceste locuri, să vadă dacă are același ADN, și astfel vor să cloneze un nou Iisus. Vor să facă a doua venire a lui Iisus și astfel au terminat cu lumea asta.

- Vor putea să facă așa ceva?

- Ha, ha... Cum să poată face așa ceva?! Au făcut o oaie care în două luni a îmbătrânit cât una normală în șase ani, apoi a murit.

- Oamenii obținuți prin clonare au suflet?

- Nu pot avea suflet. Pot avea viață, dar nu suflet. Lipsește creația lui Dumnezeu, e o lucrare demonică din care nu se nasc oameni, ci monștri.

- Ce le transmiteți credincioșilor din România?

- Un cuvânt de dragoste. Pentru că am o deosebită atracție către tineri, am să le spun o povestioară care sper să le placă:

Odată un frate a mers la un avvă și l-a întrebat ce să facă să se mântuiască. Avva i-a răspuns: "Du-te la morți și ceartă-i!". A mers fratele și le-a spus morților: "Ați fost niște răi, proști, voi ați stricat totul!". Apoi s-a întors la avva, spunându-i că i-a certat. "Acum du-te și laudă-i!", îi spuse duhovnicul, iar fratele a mers din nou la morminte și le-a spus morților: "Ați fost buni, ați făcut doar bine". "I-am lăudat, părinte", spuse fratele. "Da? Și ce ți-au spus?". "Nimic nu mi-au spus, părinte", răspunse tânărul frate. Atunci bătrânul avvă îi răspunse: "Așa să faci și tu în viață, adică nici lauda, nici ocara să nu te biruiască".

- Mulțumim.

Au consemnat:

Ieromonah Pamvo Juvenalie,
Monah Ștefan Neicu
Rasofor Eftimie T. Mitra

(urmare din pag. 16)

(pp. 224-227), iar tînăra juristă **Irina-Elena Donciu** oferă, cu un condei plin de nerv, o amplă și vie frescă a realităților nord-bucovinene: "Bucovina – continua prigoană" (pp. 228-238). Regretăm că în volum nu a ajuns să figureze și textul făgăduit de Prof. Dr. I. Gherman despre Ținutul Herței și că n-a fost consemnată în nici un fel problema grea a Transcarpatiei (Maramureșul istoric).

marginalii

Secțiunea a șaptea, alcătuită din materiale cam eterogene, îi are în vedere pe **"Românii din Balcani"**. Prin aceștia se înțeleg atît enclavele daco-române, cît și macedo-românii (armânii, aromânii) și istro-românii ("valahi", "vlahi"). Situația bisericească a multora dintre ei am văzut-o deja tratată în secțiunea a doua, ultima secțiune vizînd mai ales statutul lor socio-cultural. Dr. **Ionel Zeana** vede în "salvarea" acestora "Un imperativ național" (pp. 240-241). Emoționantă e scrisoarea din Homol'e ("Fratili mieu în Hristuos...") reprodusă (în tot neaoșismul ei) la pp. 242-247 (inclusiv balada *Cânt'ec alu Radu copil mic*) și semnată de **Dragan Stojanjelovici**. Nu prea pe larg, sîntem informați asupra "Istro-românilor în anul 2000" (**Emil Petru Rațiu**, pp. 248-249), asupra "Vieții și poziției minorității române din Voivodina" (Pr. Dr. **Gligor Popi**, pp. 250-252), asupra "Stadiului actual al învățămîntului românesc din Banatul iugoslav", cu precizări comparative (1921/1991) asupra elementului demografic (Pr. Dr. **Ion Dejan**, p. 253), asupra românilor/aromânilor din Bulgaria, cu o zgîrcenie deconcertantă (**Lazăr Panov**, "Noi, printre mulți alții", p. 254), asupra "Historiei aromânilor din Albania", la fel de laconic (**Elvis Toci**, p. 259), asupra "Situației actuale a aromânilor din Grecia" (**Dionisie Papațapa**, pp. 260-261). Informațiile despre cei din Bulgaria sînt fericit sporite (pp. 255-258) de materialul intitulat "O deplasare oficială în Bulgaria" (**Cristian Căpinaru, Eleodor Ghenoiu** – membri ai delegației D.R.R.H. conduse de D-l Viorel Badea). De mare interes istoric și cultural este eruditul material semnat de profesorul muzicolog **Vasile Vasile**, "Patrimoniul spiritual românesc de la Muntele Athos" (pp. 262-264), așezat la capătul acestei secțiuni.

În *Addenda* găsim "Zece programe pentru instituționalizarea strategiilor de păstrare a identității naționale" (pp. 266-290) alcătuite de D-l **Mugur Vasiliu** (directorul Consiliului Național Romfest 2000 și fost secretar de stat la D.R.R.H.), un comunicat din partea Centrului European de Studii Covasna-Harghita (pp. 291-294) și altul din partea Universității de Vară "Izvoru Mureșului" (pp. 295-297), un doct material cu temperatură de manifest semnat de Ing. **Emil Silvestru**, Președintele Fundației Române pentru Cercetarea Creației ("Învățămintele unui veac de evoluționism și o alternativă pentru mileniul trei", pp. 298-301), precum și – venită de la Paris – remarcabila comunicare "neo-epistemologică" a D-lui **Dan Ioan Mureșan**, "Pentru o apobetică [de la gr. *apobaino*, "rezultat, concluzie, scop" – n.n.] a comunicării umane" (pp. 302-305).

Realizat cam în pripă (textele au sosit tîrziu și au pus mari probleme redacționale), tipărit la Bacău, în condiții tehnice și grafice mai degrabă modeste, volumul constituie totuși o reușită, conferind Romfest-ului 2000 o consistență aparte (*Verba volant, scripta manent*) și recomandîndu-se ca un document notabil al românității la această răscruce de veacuri și de milenii.

P. S. La rubrica "Marginalii" din numărul viitor vom insera, între altele, recenzia noii cărți a lui **Stan M. Popescu** (pseudonimul publicistic al D-lui Ovidiu Găină), ***Los grandes enemigos del equilibrio interior*** (Ed. Euthymia, Buenos Aires, 2000), și a super-elegantului ***Hronic legionar*** semnat de Dr. Flor Strejnicu (Ed. Imago, Sibiu, 2000) – ambele redactate deja, dar pe care spațiul nu ne-a mai îngăduit să le includem în numărul de față.

APEL
DE SOLIDARITATE AL BASARABENILOR, BUCOVINENILOR, HERŢENILOR, TRANSNISTRENILOR

Noi, basarabenii, bucovinenii, herţenii şi transnistrenii suntem exponenţii celei mai mari tragedii a naţiunii române. Suntem victimele dezastrului care a lovit România în blestematul iunie 1940, când URSS ne-a ocupat cele unsprezece judeţe: **Bălţi, Soroca, Orhei, Tighina, Lăpuşna, Cahul, Ismail, Cetatea Albă, Hotin, Cernăuţi, Storojineţ** şi ţinutul **Herţa**.

Fiind partea cea mai ameninţată de exterminarea bolşevică, noi, oamenii de cultură, de ştiinţă, medicii, profesorii, inginerii, economiştii, clericii, ofiţerii, funcţionarii şi proprietarii, ne-am refugiat din teritoriile răpite în alte judeţe din interiorul ţării.

Aşa am devenit **refugiaţi**.

Astfel am constituit un segment de populaţie al României, care a suferit cel mai mult din cauza războiului, a prigoanei comuniste, a opresiunii regimului totalitar. România, tratată între 1945-1964 de către URSS ca o ţară ocupată şi ţinută sub regim totalitar de sorginte sovietică, n-a putut să ne apere de persecuţii şi teroare. Trenuri întregi cu refugiaţi, ajunse dincoace de Prut, au fost trimise înapoi. Începând din toamna anului 1944, peste 60.000 dintre refugiaţi au fost ridicaţi cu forţa de către autorităţile sovietice de ocupaţie. Cei mai mulţi dintre ei au fost duşi direct în Siberia şi Asia Centrală. Peste o sută de refugiaţi, refuzând deportarea în URSS, s-au sinucis. Majoritatea însă am reuşit să ne ascundem în cele mai diverse moduri, inclusiv prin schimbarea identităţii.

Noi, basarabenii, nordbucovinenii, herţenii, transnistrenii, care am scăpat de deportarea în URSS, nu am avut parte de o viaţă normală. Starea de "refugiat" a devenit în ochii puterii un stigmat dezonorant. Am fost urmăriţi, supuşi unor tracasări permanente, trataţi drept cetăţeni de categorie inferioară, suspectaţi. Până în 1965 noi eram ""duşmani" sau "potenţiali duşmani", "fugari din ţara socialismului înfloritor", ca după aceea să fim acuzaţi de "simpatii pro-sovietice". Dar şi mai grav era faptul că atitudinea represivă, restricţiile şi marginalizarea se răsfrângeau şi asupra celor care în perioada exodului nu erau decât copii. Pe buletinul nostru de identitate scria "născut în URSS" şi acest blestem a însemnat un calvar pe viaţă. Şi totuşi, în lunga perioadă de persecuţii ale regimului totalitar comunist, noi am rămas patrioţi români şi am fost fii loiali ai ţării-mamă România, de care este legată speranţa noastră în restabilirea dreptăţii.

Evenimentele din decembrie 1989 au însemnat pentru noi, înainte de toate, revigorarea speranţei de reîntregire naţională şi de revenire a României la statutul de dinaintea anului 1940. Aşa cum s-a întâmplat cu Germania şi cu republicile baltice. Am investit mari speranţe în partidele politice apărute după 1990, convinşi că ele vor promova şi vor apăra interesul naţional.

NE-AM ÎNŞELAT !

Nici unul dintre partidele care s-au perindat la putere în ultimii zece ani nu numai că nu au făcut nimic pentru reîntregirea neamului şi a teritoriului, ci, culmea absurdului, acestea au acţionat chiar împotriva idealului reîntregirii. Prin semnarea unor tratate cu fosta URSS, cu fosta Ucraina şi Republica Moldova, **cauza reîntregirii a fost trădată**. Iar drepturile noastre patrimoniale au fost tratate cu un total dispreţ. În timp ce diverse categorii de cetăţeni au obţinut tot felul de despăgubiri şi reparaţii, mai mult sau mai puţin justificate (vezi foştii deţinuţi politici, revoluţionarii, minorităţile naţionale, proprietarii de terenuri, de păduri, de imobile, strămutaţii din Cadrilater etc., etc.), *noi, basarabenii, nordbucovinenii, herţenii, transnistrenii*, nu am obţinut absolut nimic. În timp ce, pe plan internaţional, sunt revendicate şi acordate reparaţii pentru persecuţiile suferite de reprezentanţii etnicilor evrei, ţigani, germani, italieni, în timp ce Estonia, Letonia, Lituania cer Rusiei - succesoarea URSS - despăgubiri de sute de miliarde de dolari pentru pagubele provocate în perioada ocupaţiei, de ale noastre revendicări şi drepturi nici nu se aminteşte măcar. Astăzi, când se vorbeşte mereu despre restituirea averilor foştilor proprietari, despre proprietăţile refugiaţilor rămase în teritoriile răpite nu se rosteşte nici un cuvânt. Toate protestele şi avertismentele Asociaţiei Culturale Pro Basarabia şi Bucovina, Consiliului Naţional al Reîntregrii, Societăţii pentru Cultura şi Literatura Română în Bucovina, Asociaţiunii Transilvane pentru Literatura Română şi Cultura Poporului Român (ASTRA), Asociaţiei Române a Victimelor Stalinismului (ARVIS), Solidarităţii Universitare, Vetrei Româneşti şi ale altor organizaţii neguvernamentale împotriva unor tratate inechitabile şi neavenite au sunat în van. Toate proiectele de legi privind despăgubiri şi reparaţii pentru proprietăţile şi bunurile rămase în teritoriile ocupate, privind împroprietărirea refugiaţilor şi descendenţilor acestora cu terenuri, privind reparaţiile pentru represiunile îndurate din partea ocupantului sovietic şi altele zac în Parlament de ani de zile, trecând din legislatură în legislatură, fără de a fi puse pe ordinea de zi.

Analizând cauzele acestei stări de lucruri, trebuie să recunoaştem că o mare parte din vină o purtăm chiar *noi, basarabenii, nordbucovinenii, herţenii, transnistrenii*. Am greşit fundamental atunci când am acordat încrederea noastră partidelor tradiţionale. Deceniul care s-a scurs ne arată că politicienii români (cu foarte mici excepţii) nu sunt receptivi la problemele **românilor înstrăinaţi**, nu sunt pătrunşi de ideea reîntregirii şi importanţa ei pentru interesele strategice ale României viitoare, nu simt şi nu împărtăşesc durerea noastră.

Pentru a fi în stare să ne rezolvăm problemele noastre trebuie să avem reprezentanţii noştri în Parlament.

Deţinuţii politici şi-au obţinut drepturile şi au impus Legea dosarelor pentru că în Senat a existat un Constantin Ticu Dumitrescu; proprietarii de terenuri şi păduri au fost reprezentaţi de deputatul Vasile Lupu, ungurii al UDMR, ţiganii şi celelalte minorităţi au şi ele reprezentanţii lor. Noi suntem absenţi. Deşi numărăm circa un milion (împreună cu descendenţii refugiaţilor şi "repatriaţii" de după 1990) şi am putea constitui o forţă economică şi politică redutabilă, ne comportăm de parcă nici n-am exista. Ghinionul nostru constă în faptul că nu suntem uniţi într-un singur partid şi că nu avem grupul nostru parlamentar. Opţiunile noastre politice sunt dispersate în tot evantaiul, atât de pestriţ, al formaţiunilor politice. Noi suntem şi la ţărănişti, şi la liberali, şi la PDSR, şi la PD, şi oriunde, numai la noi şi cu ai noştri nu suntem.

Experienţa celor zece ani ne arată că avem marea datorie să ne **SOLIDARIZĂM**.

A fi **SOLIDARI** pentru *noi, basarabenii, nordbucovinenii, herţenii, transnistrenii* înseamnă:

- *să ne declarăm şi să ne apărăm statutul nostru de **refugiaţi politici**, deoarece am fugit din faţa regimului sovietic pentru care am fost indezirabili; azi nu suntem acceptaţi nici de actuala putere de la Chişinău şi, cu atât mai puţin, de cea de la Kiev;*
- *să luptăm pentru drepturile noastre legitime şi pentru reîntregirea naţională;*
- *să contracarăm cursul politic antinaţional de la Chişinău şi Bucureşti;*
- *să luptăm împotriva deznaţionalizării brutale şi silenţioase la care este supusă şi astăzi populaţia românească din teritoriile naţionale ocupate de sovietici şi aflate acum în componenţa Ucrainei şi chiar a Republicii Moldova;*
- **să acordăm întotdeauna în mod conştient şi solidar voturile noastre candidaţilor noştri, atât pentru Parlamentul de la Bucureşti, cât şi pentru cele de la Chişinău şi Kiev;**
- *să luptăm pentru obţinerea unui cadru juridic ce ar permite punerea în practică integral a hotărârilor adoptate la **Primul Congres Mondial al Refugiaţilor şi Descendenţilor acestora din teritoriile ocupate de imperiul sovietic (Iaşi, 30 iunie - 2 iulie 1995) sub deviza: Ne cheamă pământul strămoşesc!;***
- *să contribuim, în mod pragmatic, la fortificarea premiselor Reîntregirii Naţionale şi Integrării Europene a românilor.*

Pentru a trece de la vorbe la fapte, **chemăm pe cetăţenii români originari din Basarabia, Nordul Bucovinei, ţinutul Herţa şi Transnistria să participe activ la alegerile parlamentare 2000.** Să folosim şansa oferită de partidul **ALIANŢA NAŢIONALĂ (PUNR - PNR)** care a inclus în listele sale reprezentanţi de încredere ai basarabenilor, bucovinenilor, herţenilor şi transnistrenilor. Printre acestia:

- **MIRCEA DRUC (originar din jud. Bălţi, fost prim-ministru al RSS Moldova), deputat de Bucureşti;**
- **VALERIU GRAUR (originar din jud. Ismail, fost deţinut politic în GULAG-ul sovietic), senator de Galaţi;**
- **ION SLUBSCHI (originar din jud. Soroca);**
- **ELENA HRINCU (originară din Chişinău, jud. Lăpuşna);**
- **GRIGORE DOROŞENCO (originar din jud. Tighina);**
- **IOAN FANTAZIU (originar din ţinutul Herţa);**
- **CONSTANTIN RUSANOVSCHI (originar din jud. Hotin);**
- **ELENA MORARU (originară din Chişinău, jud. Lăpuşna);**
- **TIMOTEI ENĂCHESCU (originar din jud. Cahul);**
- **VICTOR AMARFI (originar din jud. Orhei).**

Astfel, votând **ALIANŢA NAŢIONALĂ (PUNR - PNR)**, vom avea garanţia că vocea noastră, vocea **SOLIDARITĂŢII BASARABENILOR, NORD-BUCOVINENILOR, HERŢENILOR ŞI TRANS-NISTRENILOR** va fi auzită în Parlamentul României şi în întreaga lume.

Semnul electoral al partidului **ALIANŢA NAŢIONALĂ (PUNR - PNR)** este compus din literele **VR** aşezate în interiorul conturului ţării noastre, sub care se află iniţialele P.U.N.R. - P.N.R.

ALIANŢA NAŢIONALĂ

PUNR - PNR
LUPTA CONTINUĂ!
SOLIDARITATE, ÎMPREUNĂ, VOM ÎNVINGE!
Să ne ajute Dumnezeu!

COMITETUL DE INIŢIATIVĂ AL SOLIDARITĂŢII BASARABENILOR, NORDBUCOVINENILOR, HERŢENILOR ŞI TRANSNISTRENILOR

Vasile Ţepordei *(jud. Cahul)*
Sergiu Roşca *(jud. Soroca)*
Ion Gherman *(ţinutul Herţa)*
Alexandru Şoltoianu *(jud. Orhei)*
Ioan Malcovici *(jud. Lăpuşna)*
Gheorghe Perju *(jud. Orhei)*
Eugen Gherman *(jud. Cernăuţi)*
Mircea Hrib *(jud. Tighina)*
Petre Dumitrescu *(jud. Tighina)*

Editura PUNCTE CARDINALE
B.R.D. Sucursala SIBIU
Cont nr. 251100996517509

Gabriel CONSTANTINESCU (director),
Răzvan CODRESCU (redactor şef),
Demostene ANDRONESCU (redactor şef-adjunct),
Ligia BANEA (secretar de redacţie), Marcel PETRIŞOR, Florea TIBERIAN
Adresa Redacţiei: 2400 SIBIU - Calea Dumbrăvii 109, tel. 069/422536

Tehnoredactare computerizată "PUNCTE CARDINALE"
Masib S.R.L Printing Company